

Debts to and obligations
of estates.

(97) 914

16

K 34/82
~~A 37/82~~

H.M. Mohlabe. 1/01

P.P. 1-100

Tema ya 32(b)

K 34/82.

Thoto ya monna wa basadi.

Temana ya 8 : Moja-lefa o tšamegile go tše-isa baratho.

3353

6971. Thetimela ke yēna molaudiši wa ditaba tša bana ba Tswaledi. Makaše a ka a mo ganetša. Mathomong o ile a mo ganetša. Bjale a re go fa papišo ya bana ba Tswaledi ya ba gōna a khōlwago, ka gobane le yēna taba e we o a e teba. Kennete ke ōna molaō. Moja-lefa o swanetše go ja mašaledi a dikhomo. O nyadiša baratho ba gwe basadi, ke moka tša šala, ke tšona tše we a tswanetšego go dija.

3354

6972. Motantane a tšwela pele le go butšiša bakhalabje diputšišo tše: (a) Ge mmago moja-lefa a tha phela, mašaledi a we a matšo a baredi a laola ke mang. Ka kwano ya moja-lefa le mmagwe. Kudu di laola ke moja-lefa. Fēla o tswanetše go bolabola le mmagwe. Ge mmagwe a ka ganetsš morwa wa gwe, a ka o kwa mmagwe ge e le ngwana yo a tswalegilego. Ka gobane papago o hwile, bjale mmago ke yēna papago. Ke yēna yo we a ta go botšago mora a e melao ya mohu papago. Ge moja-lefa a ka fo dira ka bo e thatšō. Mmagwe a na lentšu. Phōšše no ba go the kwane.

6973 (b) Putšišo ya bo bedi. Moja-lefa o tšeiša baratho ba gwe basadi, bjale mašaledi a dikhomo a ba a moja-lefa. Ge moratho a ka dira molato a dutši a na le mosadi. Molato o we o swanetše go lifiwa ke mang. Ba re moja-lefa ke yēna papago bona. Ge modiri wa molato a kurana le moja-lefa, o swanetše go mo lefella molato o we. Ge a tha kwane naš, ke monna bjale ka ge a na le lapa o swanetše go e pōnšla. Moja-lefa o wa khōna go thuša baratho ba gwe ka dikhomo tša mašaledi.

6974. Mote wa kwano o bote o batametše. Mote wa go thoka kwano o bote re le kholš, ra batha mēla ke matota. Mote wa matota batho ba o tšhaba ka baka la mokhwa wa ōna. Moene

3354
copy

a êtêla go ôna, o ta lala a kwatamile ka matolo. Ge boetha a toga. Ke mote wa go thoka molaô. Mote mo o thoka molaô, kwano le yôna a e gona ka gare ga ôna. Mohu mo a hwile

3355

dithoto tša gwe di a baganywa dinto tša gwe. Barwaba bagolo ka malapa, ba bagolo ba di laola ka baka la gore ke banna. Ka molaô ke tša basadi ba mohu.

6975. Mothahu ke wa nto ya mmago moja-lefa. Dikhomo tša go šiya ke mohu. Bjale ka ge go thalušitšwe gore di a bêlwa dinto tša mohu. Ge khomo e ka hwa, a ya tswanêla go rorêla ka ntong ya mosadi wa moja-lefa. Ba tswanetše go e rorêla ka ntong ya mmago moja-lefa. Moja-lefa o ta e laola e le ka ntong ya mmagwe. Ke ôna molaô wa kagišano o we. Dilotše we di swanetše go dula ka ntong ya moja-lefa ke dithapô. Dithapô tše bjale ka dipheko, tše we tše mabapi le mote. Ke tšona tše we di tswanetšego go tswariwa ke moja-lefa ka baka la gore ke yêna mong mote.

3356

6976. Bjang o ile a hwa a šiya basadi ba ba bedi. Mosadi wa nto e kholo Mankapa. O ile a no ba le thari ya banenyana fêla. Wa nto ya bo bedi Mangwedi. Yêna o ile a ba le thari ya bathankana le banenyana. Mokhalabje a bôna gore lapa le legolo le dumetše ngwana wa mothankana. A thôpa dikhomo tša moredi wa nto e kholo, a ya a nyala Matšatši. O ile a hwa a thešû a mmeke. O be a tha nyala yo mongwe, o be a the nyaletše. A gopotše gore mothomong o ta ta a bêlšga ngwana wa mothankana.

6977. Letšatši la thobošo. Bjang leina la gwe le lengwe e be bare ke Motholo. Bjale ka ge nto e kholo e the na ngwana wa mothankana, ba šupa ngwana wa nto e nyana go ba moja-lefa. Ngwana yo we leina la gwe ke Mabidietše. Madibi ke moredi wa nto e kholo. Ke yêna wa mathômô. Ke yêna yo we papagwe a go tšeya dikhomo tša matšo a gwe a ya a nyala Matšatši ka tšona. O ile a re, le mmeile moja-lefa goba motswaredi. Ba re ke moja-lefa. Ke moja-lefa wa mote goba wa lapa la bô. Ke wa mote.

3356
Conf.

6978. Khano ya Madibi ya ka ya mothuša. O be a tswanetše go ba motswaredi. Ka gobane papa o tšere dikhomo tša matšo a ka, o tšo nyala mosadi ka tšona. Mosadi yo we ge a ka ba le ngwana wa mothankana ke yēna yo we a swanetšego go ba moja-lefa. Re a go kwa. Re šitwa go šoga thari ngwana a thešū a bšlêgš. Tše we di ta šala di bōna ke ba ba phelago. Rena re šupile Mabidietše go ba yēna moja-lefa. Ke moka ditaba tša bona tša feela di e ta mo we.

3357

6979. Bjang o ile a hwetšana leina la Motholo ka mokhwa mang. O ile a le hwetšana ka mokhwa wa go tsoma. O be a dira metholo. Phšlšfšlš e tha thobe ka mo a emego. Batsumi ka moka ba rwele melamo. Yēna o be a tha rwale molama. O be a no tswara phate go ba lepara. Ba melamo ba ta no e khita ka yōna, empa ba the e bolae. Ka lebaka le lengwe ba e bolaya. Ge e ka lathega ya ya ka mo go emego phokgō, o ta bōna e tsema fathe ka thōgō. Ya wa a e tsoge, ke moka e hwile. O ile a hwetšana leina la motholo, la go bolaya phšlšfšlš e kholo ka tha phaku.

3358

6980. Mabidietše a beka Motšatši. O ile a mmekēla ka lapeng la Mankapa. Basadi ke balotsana. Ba ile ba mo tšeya peelo. Ba tšeya mabidietše. O tšeya ke ba nto e kholo. O ile go beka mosadi yo we, ke moka a the tha gopola yo mongwe mosadi. O be a tswanetše go tšeya dikhomo tša matšo a khaitšedi ya gwe ayo tšeya mosadi ka tšona. A ka a dira bjale, o ile a no lebella motšatši. Mankapa le moredie, ba ile ba bōna gore ge a ka tšeya dikhomo tša matšo a khaitšedi gwe a tšeya mosadi, ke moka lapa la bona le ta ba le le nyana. Ke ge ba mo huma peelo. Motšatši mo a ka ba le ngwana wa mothankana, ke yēna yo we a ta ba go moja-lefa.

6981. Mabidietše o ile a tšeiša baratho basadi. Dikhaitšedi tša gwe di ile tsa re go nyadiwa, tša ēma ka lešaka. Mmago moja-lefa a botša moja-lefa gore o swanetše go tšeya mong mosadi wa go. A re nna ke naē mosadi. Mmagwe a re a ke gane gore a o na mosadi. O naē fēla ke wa go šiya ke

3358
Conf.

mohu papago. Le gōna a boe ka mong dikhomo tša khaitšedi ya go. O boya ka dikhomo tša khaitšedi ya go ka malapa. Baratho ba ka ba ka tšeya basadi ka tšona. Nna mosadi ke naē. Ke ge a tšeiša baratho ba gwe basadi.

3359

6982. Mabidietše a fapana le baratho ba gwe. Mote o bote re le khole, ra batamēla ke matota. Phapanō ya bona e ile ya ba godimu ga dikhomo. Ge khomo e ka hwa, o nyaka go e rorēla ka ntong ya Motšatši. A rekiša khomo, le ka mo e yago tšhalete a e bone ke motho. E lewela ka lapeng la mosadi. Mankapa o wa mo rēkēla dikobō. Tala mo e tšwile a na taba le mmagwe. O na le taba le lapa la Mankapa le ngwetši wagwe. Baratho ba ile ba fapana naē. Ba ile ba mo šupa dipakēlō.

6983. Thethikō a the na maano. Ka tšatši le lengwe khomo ya hwa. O ile a re o rwala leumō la yōna. Baratho ba re o le iša kae. Ke le iša ka ntong ya ka. Diale a ka a thenya the baka. O ile a mo amoga. A re tiša ke go rwallō mogolo. Yo mogolo a no rwala ka nōsi, ba ba 'nyana re dutši re legona. O ile a mofa. O ile a le iša ka ntong ya mmagwe. Leumō ke khēkha. Mabidietše a šala moratho moragō, bjale a be a kwatile. O reng o le tiša ka mo. A ke re nto ya ka o wa e teba. Moratho a re ke yōna nto ya bo yōna e. Mogolo o ile ke a rwala, moratho a mo amoga. Ke moka gwa thomēga nwa. Baratho ba ile ba thika mogolo. Bakobedi ba e lamola ba tha e thoke.

3360

6984. Ka moswana ba tsoga ba thekišana. O ile a bōna gore ke diira, ka baka la gore le motho ka othi o be a the gona yo a šmago naē. Go bolwabolwa ka baratho. Ke ge a dira gore banna ba khobakanē, ba tē ba mo kwiše taba. Ba ile ba khobakana ka tašlō ya moja-lefa. Baratho e be ba the na taba le go botša banna. Bona e be ba diyo nyaka go bolaya.

6985. Dipolabolo tša bona. Mabidietše a re le bitšitše ke nna. Ke nyakilo bolaiwa. Ke bolaya ke baratho baka, ka baka la nama. Ba gana mo ke tšeya nama ko fo mosadi wa ka gore a nkapeele. Ke moka ke yōna nwa ya rena e we. Diale a re ke nnete o bolaya ke rena. O diyo lamolēla ke

3360
Conf.

batho ba we ba go ba ba tile go kobêla khomo. Mo la gwa the bêt bona, lehono nka be re re mo re khobakane mo, e be re mo iša lebiteng. Re nyaka go mmolaêla go tšeya dilo tša lapa la mmago rena, a di iša ka lapeng la Mankapa. O be a tšeya leumô a le iša ka lapeng la mmagwe wa mahura. Ke moka ke yôna ntwaya rena.

3361

6986. Banna ba ile ba sola moja-lefa. Ka moragô ga dipolabolo tša balwi, ditaba tša gafelwa banna. Mabidietše ke yo mogolo, o na le phôšô. Leumô ke la mong wa khomo. Dinama ka moka di kaya ka moabê, fêla leumô le swanetše go dula ka ntong ya mong wa khomo. Lena phôšô ya lena ke ya go tiya. A la tswanêla go mo tiya. Le botša banna gore ba te ba lekwiše ka mokhwa o we a le khupišago ka ôna. Le tswanetše go lefa madi. Le lefa madi fêla. Ge e le phôšô e na le mogolo wa lena. Baratho ba re, re thabiša fêla melomo ya lena. Ge a ka tsoga a boeletša re ta bolaya.

6987. Baratho ba bitša mogolo wa bona gore ba ê thopeng. Mabidietše o ile a gana go ya thopeng. Banna ba ile ba mmotša gore o swanetše go ya. Ke taya bjang ka gobane ke nna yo we ba mpolailego. Taba ya bobedi balwi a ba lebane. Di thathêlwa šaka ka le thii, di lwele mothegare. Ke tawanêlô ya gore o ê ka gobane ke bana ba go. O ile a ba a ya kowa thopeng ya baratho. Bjale ba mmege molato. Banna ba re rena le phôšô bakeng tha go go ntšha madi. Ka bakeng le we, ba re re lefe. Ke nnete ya gore re lefe bjale a re na tha bobedi. O ile a re le banna ka gobane le dirile le teba gore le ne le thelo. A ba ka ba kwana le mogolowa bona.

3362

6988. Mogolo wa bona o ile a ba togêla. Ka moragô ga dipolabolo tša go fapana ga bona thopeng, ke ge mogolo wa bona a toga, a yo dula le banna. Bona ba šala ba gakilwe kowa thopeng. Diale ke yo a tha-tamago Mabidietše. A re go baratho, a re bitšeng motho yo mongwe re mo romeng go banna. Lentšu le we a swanetšego go lebolabola ke le. Mogolo wa rena o gana mo re lefa ka tša ka šakeng. Ka baka le we re khopêla thebaka tha go tšama re tiya dikota. Ba ile ba kwana ka mokhwa o we mmuledi

3362
cont.

a boletšego ka gona. Ba bitša yo mongwe wa banna, ke moka ba mo roma ka mantšu a la mogolo wa bona a bolabotšego.

6989. Morumiwa o thagiša mantšu gare ga banna. Ke rumilš ke banna ba la ba kowa thopeng. Ba re mogolo wa bona o gana ka tše di nago ka šakeng. Molato ōna re a o bōna, bjale ba khopšla le baka la go tšama ba tiya dikota. Ke moka ke ōna mantšu a bona. Mantšu a we a o kwa ke yēna mogobatšwa. A re a ba na khomo ka šakeng. Bona a ba lefe ka tha bona.

3363

6990. Mabidietše a napa a gana ba fa khomo. Banna ba ile ba fatafata, ba hwetšana gore dikhomo tše we ba bolabolago ka tšona, ke tša manyalo a dikhaitšedi tša bona. Di ile tša šala mo a ba nyadiša basadi. Bjale banna bare ba lefelle molato. Ke gona o ta khōnago go rwala nama ya khomo wa ya wa e beya ka nto yago. O ile a gana. Bjale o di tebe gore baratho ba go a ba na the we ba ka lefago ka thona. Ka baka le we, ba swanetše go dumellwa gore ba tšame ba tiya dikota. A re go lukile molato a o bole, a ba tšamē ba tiya dikota. Ke moka banna ba bōna ga bote gore nama e ba tšwile ka ganong. Ke moka ba palakana.

6991. Baratho ba ile ba tšwa ka moteng le mmago bona. Ka moragō ga matšatši a the makae, mmago bona, a botša barwa gore a re tšweng ka moteng. Molato ke gore a kwane le mekhwa ya moja-lefa. Ke moka a no bōna ba tiya dinto tša bona, ka nte le go ba botša. Ba ile ba šiya nto ya mmagō bona. Ba diršla gore mogolo wa bona a the ke a ba le maata a go ba lweša. Banna re maano re khoba tšhemane ya tala molapō.

6992. Mmago bona o ile a šala a dutši maruping le lešaka la dikhomo. Dikhomo di khōna ke monna. Mogolo o be a twaetše go the tsoge bošego, ge dikhomo di tšwile. Di be di thathēla ke baratho. Pele ga tswenyo ya dikhomo, o ile a butšiša baratho gore nka baka lang le e tšwa ka moteng. Ba ile ba re re banna re swanetše go e pōnšla. A ka a tšwēla pele le di-polabolo.

3364

Moja-lefa a the ke a šetša mmagwe gammōgō le dikhomo.

A re bjale ke a tšwa ka moteng. O botša Mabidietše. A ka a mo fetola. Baratho kowa ba šetše ba agile nto ya mmagō bona.

6993. Mmago moja-lefa a lata barwa bagwe. O ile a ya ka bjala bja moraka. Baratho ba ile ba tibiša mogolo wa bona gore go na le bjala bja moraka. Goriale mo we ke gore le yêna a be gona. O ile a gana goya, a re ba ka mpolaya. Mmagwe o ile a di kwa mo a botša Mankopa le ngwetše. Ke ge a tšeya kobō ya bošego a e ya. Mabidietše a re go mmagwe wa the ke wa boya o rwele dithare. Khanthe mokhekolo ke moka o napilê a šla ruri. Ka tšatši le lengwe a bōna baratho ba e tšwa ba rwele mapara.

3365

6994. Moja-lefa o ile a tšwa ka moteng a tšhaba. O be a gopotše tha malōba. Ka gobane ba ile ba mo tiya a loba. Ba bula lesaka la dikhomo. Ba khêtha tša lapa la mmagō bona. Tša thuntšha leretha di lebile morakeng. Ka mosana wa gona ba ta ba tiya nto ya mmagō bona. Moja-lefa o ile a bōna ga bote gore ke marumu. A ka a ba bolabudiša. A nyaka motho, a mo romêla ga baratho. Thepela o ba botše gore dikhomo tše we ke a di nyaka ka moka ga tšona di boya mo gae gaka.

6995. Thebaka the ile tha ya. Tha hwetšana ba gare ba aga dinto. Letšatši ke mo le thabile ba togetše mollo. Ba fologa gōdimu ga dinto, ba ya ba dumedišana naê. Ka moragō ga mo ba feditše go butšišana maphelo, ke moka the-baka tha thōma go ba botša ka mokhwa o the tilego ka ōna. Ke rumile ke mogolo wa lena, o re buišang dikhomo. Le ta khōna le di gapa, re bolabudišane pele. Ba mo fetola ka gore, le ga di le ganamo re ka no bolabola. Le gona nka be re bolabotše naê, o ile a re tšhaba. Ge gona le polabolo re ka no bolabola dikhomo di dutši di le ga namo.

3365

6996. Thebaka tha boetša mantšū. Tha fitha tha mmošša gore, dikhomo ba re di ka theke tša boya. Ge gona le polabolo, re ka no bolabola di le ka šakeng la bona. Ke moka ke ona mantšū a bona. Bjale mo o bōna taba e, e ka dira bjang. Thebaka tha re, bitša banna ba geno o ba botše, ke bona ba we ba da bōnago gore taba e ka dira bjang. Nna ke thebaka, mantšū a ka a swanetše go no ba a thebaka. A ke nyake go ba nna thebaka the bonwa.

3366

6997. Moja-lefa a bitša banna ba leloko la gabō. O ile a botša thebaka gore thepela o ba botša ka tšatši la gore ba tsogšlš mono. Thebaka tha ya. Le yēna a šala a botša banna ba gabō. O ile a botša le banna ba bangwe ba go khōna go bolabola. Ke ba maloko a šele. Ba ile ba mo dumella gore ba ta ba gona. Ka nnete ba ile ba fitha ka lona letšatši le la a ba butšitšego gammogo le ba leloko la gabō. Le bona baratho ba ile ba ba gona gammōgō le mmago bona.

3367

6998. Dipolabolo tša Mabidietše. Morena le khota. Le bitšitše ke nna, ka baka la phapano ya ka le baratho baka. Ba kile ba ntiya. Bjale banna ba re ba swanetše go lefa. Go fithšla le lehono e sū ba lefe. Lehono ba thomile taba e ngwe. Ke bōna ba tiya dinto tša bona. Ke ile ka ba butšiša. Ba mpošša gore ke bona banna ba swanetše go e pōnšla. Ka moragō ba ya ba boya ba tswere mapara a bona. Nna ke ile ka tšhaba ka baka la go gopola tha maloba. Ka manalla ka mothare, ka bōna ba bula lešaka la dikhomo ba di gapa. Bjale ka moswana wa gona ka bōna ba tiya nto ya nna. Ka ba romšla thebaka tha gore ba buiše dikhomo. Ba tšo gana natšo. Bjale ke lebitšeditše taba e we ya thopō ya dikhomo. Ke moka ke feditše.

6999. Dipolabolo tša Diale. Ke nnete go bjale, ka moteng re tšwile le dikhomo re di gapile. A ra gapa tša lapa la Mankapa, re gapile tša lapa la mmago rena. Lebaka la khapō ya dikhomo, ke gore di swanetše go dula mo we mmago rena a nago gona. Mogolo wa rena o ta no ta a di bōna le go di laola ka mokhwa o we a ta go di laola ka gona. Le rena re badiši ba tšona. Mong

3367
conf

wa thoto ke mma le yêna moja-lefa. Ke moka a fetša dipolabolo tša gwe.

3368

7000. Dipolabolo tša Mangwedi. Bana ka moka ke baka. Bjale mogolo wa bona o dira tše nkego a nya ke ke nna. A na taba le nna. Ge ke thabêla Mankapa gore ngwana a ba mmone ka mogopo. Ngwana o thôma go nthogaka. Dithoto tša lapa laka o nyaka mo di jelwa ka lapeng la mmagwe wa bo bedi. Dikhomo tše we di ka the, ke tša jiwa ke motho. Mong wa tšona ke yêna. Di dutši lapeng la bo tšona. Ke moka nna ke feditše.

7001. Ditaba di ile tša gafêlwa banna. Ba ile ba re thebaka the ka the ke tha bolabola bjale ka ge ba fapane ba tha ganetšane. Banna ba ile ba bôna baratho phôšô. Le dirile phôšô ya go gapa dikhomo. Ke thoto ya go šiya papagwe. Fêla molaô ke gore ge mmago lena mo a tha phela, moja-lefa o swanetše go di laola le mmagwe. Peelo ya mmago e ta wa mo o ka tšeya mosadi ka dikhomo tše. O swanetše go dira bjale. Ba riale ba botša moja-lefa. Moja-lefa a ka a kwana le polabolo ya go tšeya mosadi. Gona o swanetše go ya khorong yo go lokolêla dikhomo.

3369

7002. Bakhoro ba mmotša gore o swanetše go tšeya mosadi wa lapa la mmagwe. Ke yêna yo we a ta jêlago lefa la lapa la mmagwe ka gona. Molaô a o dumele gore o tšee lefa la lapa le lengwe, o jêla ka lapeng le šele. Moja-lefa o ile a bôna gore ditaba di buima. Ka kowa lapeng la Mankapa, o tentšhitše leoto ka le gapeng la marokolo. Taba e ile ya fêla ka go lethetša dikhomo di dutši gona mo la morakeng wa baratho. Molaudi wa tšona e le yêna. Mafello a taba.

S. 1 : Barwa ba mohu ba ka ba magakwa.

7003. Monna wa basadi a ka hwa a šiya basadi le bana ba bona. Bjale ka ge go ngodilwe kae le kae diêma goba melaô e:

(a) Lapa a le ji lengwe.

(b) Boya khomo ke bo boye khomo. Ka gare ga dinto tše we tša mohu, gona le nto e kholo. Ke yôna e we tswalago moja-lefa. Go ngodilwê gore moja-lefa o ja thoto ya papagwe. A ka the ke a

3369
(ant.)

ja le ya malapa a mangwe. Ge malapa a we a mohu a kwana, ga gona morwa yo we a swanetšego go ba legakwa. Ka kwano e we ya bona ba ta šumiša boya khomo ke bo boya khomo. Ge kwano e the gona, ba ka the ke ba šumiša (b).

7004. Moja-lefa yo mogolo. Ke yēna morwa wa nto e kholo. Bo moja-lefa ba malapa le bona ba gōna. Moja-lefa a ka ba le gakwa mo phapagwe a ka hwa a the na lefa. Le gakwa ke monna wa go the be le mosadi. Ba mo tswantšha bjale ka meeti a a gakilwego. O ba le gakwa ka baka le go the kwane le bo morwa rragwe.

3370

7005. Moja-lefa wa le huhudi. Moja-lefa a ka ba le leonya. Leonya la gwa e le la gore lefa ka moka a nyake go le bokella go yēna. Khanthe ge papago bona a ka hwa a thešū a ba tšeiše basadi. O swanetše go tšeya mosadi, ka moragō a tšeiše baratho ba gwe. O ba tšeiša ka go thatamana ga bona. Bjale mašaledi a ka šala a ja ga bote. Ka go the kwane le yo mongwe wa baratho, a ka mo ganēla go mo tšeiša mosadi. Di'lo tša moratho o swanetše go di beya gōdimu ga ba bagolo. Ke bona ba we ba swanetšego go tilo bōna di'lo tša gwe.

7006. Ntefane o ile a hwa a šiya basadi ba ba bedi. Leina la mosadi wa nto e kholo ke Mahapane. O ile a ba le ngwana ka o thii wa mothankana. Leina la gwe ba re ke Madome. Mosadi wa nto ya bo bedi ke Malephaka. Yēna o ile a ba le bana ba ba bedi. Maina a bona ke bo: Thebaše le Mogoti. Papago bona o ile a hwa a šiya ba thale dikhōpš. Bona ba be ba godilš, bjale go thoka tha go ba tšeiša basadi. Ka gobane e be e le modidi.

3371

7007. Madome a ka a okwa barwa ba nto e nyana. Khoši ke the tašla. Ke gore o swanetše go-kwa mo we banna ba bolabolago. Papago bona ba buluki ba ile ba thapišwa diata ka khogo. K Letšatši la thobošo, a ba ka ba thoboša bana ba mohu, ka baka la gothoka tha bo bedi. Bjale ba ile ba šupa yēna Madome go ba moja-lefa. Ba ile ba laya barwa ba mohu. Papago lena o hwile, lehono papago lena ke yono re mellego mo gare ga lena. Bana ba komana boloto bogoši ke go bopana. Re bolabola ka mokhwa o we, re dirēla gore le thušaneng. Ka go thušana mo we ga lena le

3371
Conf.

ta hwetšana basadi. Ka moragô ga mo ba palakane, ba šala ba bolabola ka mokhwa o we ba swanetšego go šoma ka gôna. Yo mogolo mo a gana a ke a re n-nng. O ile a dumellana na bô. Fêla a ka anyaka go dira mo we ba dirago.

3372

7008. Barwa ba nto e nyana ba be ba na le khaitšedi. Khaitšedi e we ya bona ba re ke Matwee. O be a thale yo monyana. Bona e le banna. Khôpê wa o kwa e letša lekwala, ka buntšê makwala. O bôna gore ka šakeng di-khomo di gona. Lekwala la mothoki ke go-šoma. Ba ile ba šoma ba rêka diputšanyana tša bona. Thebaše a ba a tšeya mosadi ka tšona. Ngwanenyana ke mokhura. Matwee manaka a be a šetše a metše mahubeng. Masogana ba mmôna gore ke mosadi. O ile a nyadiwa. Thebaše a tšeya dikhomo tše la tša leberêkô a di dira gore ke tša matšo a khaitšedi ya gwe. O ile a mo šupa lapa la mosadi wa gwe. A re dikhomo tša go di tšo tšeya mosadi yo. Ka go mo šupa lapa ke gona a fetolantše dikhomo.

7009. Thebaše a tšeiša moratho mosadi. Ka moragô ga a fetolantše dikhomo, a šupa moratho wa gwe dikhomo tše lesome. A re ka tšona o swanetše go tšeya mosadi. Ke dikhomo tše la ra go ba re di berêka. Dikhomo tša matšo a khaitšedi ya rena ke tšere waka mosadi ka tšona. Moratho o ile a leboga mo we mogolo a mmotšago. Ke moka barwa ba lapa le lenyana ba ba le malapa a bona.

3373

7010. Madome o ile a ba bo mma-thaka-a-di-fe-le. Bagwera ba gwe ka moka ba tšeya basadi. Gwa ta o mongwe mphathô, a ba bagwera ba bona. Le bona ba tšeya basadi. Ke moka a no šala a gakilwê. Go ba phula mogopo gona o be a the phula mogopo. O be a berêka fêla the we a the berekago the tha bone ke motho. Molato ke gore o ile a kitimêla go šegela a thešu a tšee wa gwe mosadi. Ba ile ba mo rêla leina le Nkhêgêrê. Ba re o ta gola leng mankwele, bagwera le baratho ba gudile. Ke moka mošomo wa gwe ya ba wa go no fêbana le ba lefoka. O ile a felegetšwa ka theša ka gobane o be a the na mosadi. Mafello a taba.

7011. Madome o ile a šitwa go khopêla dikhomo ga borwa ba lapa le le nyana ka baka la gore o ile a the nyake go šoma ka

3373
Conf

mokhwa o we ba go ba ba šoma ka šna. Le bona ba ile ba la thēla teu. Khomo go tsušwa e e lekago.

7012. Phošoko o ile a hwa a šiya basadi ba ba bedi. Mosadi wa nto e kholo ke Mahodu. O ile a ba le morwa ka o thii. O be a tēla ke thari ya banenyana. Bona o be a ena le banenyana ba ba thaano. Mosadi wa nto ya bo bedi ke Mpja. O ile a ba le ngwana ka o thii wa mosetsana. O ile a tēla ke thari ya bathankana. Maina a bana ba bathankana. Pholobē, Masoke, Marunthwane le Dikolane. Ba ngodilwe ka gothatamana ga bona mabelegong. Pholobē o ile a nwa a thešū a be le mosadi. Khosi ya toga ngwe e ya šala. Masoke a ba mađulong a mogolo.

3374

7013. Masoke o ile a ba moja-lefa wa lapa la mmagwe. Ke molaš wa gore ge mogolo a ile a hwa a thešū a ba le lapa la gwe, moratho o tšeya madulo a gwe. Moratho go tšeya yo we a ilego a moloma theetse. Papago bona o ile a hwa a thešū a ba tšeiše basadi. Masoke e no ba moja-lefa wa lapa la mmagwe. Mong moja-lefa yo mogolo ke morwa wa mahodu ka gobane ke wa nto e kholo.

7014. Tšepatšepa a ba moja-lefa. Ka moragō ga lehu la papago bona, ba šupa ngwana wa nto e kholo goba yēna moja-lefa. Lefa la dikhaistšedi tša gwe la wēla ka matsogong a gwe. A na yo we a bakišanago naš.

3375

7015. Masoke a lwa le Marunthwane. Dikhomo tša go nyala khaitsedi ya bona, di ile tša lefa molato wa boloi. Motho mo a go thalifile o ka the ke wa khōna go mmolaya. Mpja o be a nyaka go bolaya Mamokhadi. Bjale Mamokhadi a tha nyake go mo twašla. A ya ga yo a kwanago naš, a re ke rumile ke Mamokhadi, o ile ke tē ke go bolae ka the thare the. O be a gopotše gore o ta the tšeya, a likiše ka yēna Mamokhadi. Go the tšeya gona o ile a the tšeya. Ka moswana a ya ga Mamokadi, a re o nyaka go mpolašlang. O ile a thaloša le ka mokhwa o we a hwetšanggo the thare ka gona. O ile a re a ke the tebe.

7016. La tšeya khane le a lwa. Basadi ba we ba ile ba thōma go tšeya khane. Khane ya bona e be e le khaufsi le golwa. Maphaše a re go bona la the ke la tšeya khane, ka moragō ga khane e ya lena le ta rogana. Ka moragō gwa ba nwa. Motho yo

3375
CarA.

we a gubutšitšego a dula matoungeng. Thepelang go yēna. Ba ile ba ya. Mpja o ile a dumela gore ke nnete ke file ke wena. Mamokhadi o ile a theka a lla Le ga go le bjale di ile tša mo tswanela.

7017. Ba ile ba tšwa ba ya dingakeng. Ka moragō ga tetemetšo e we, Mamokhadi a ya a tibiša batswadi ba gwe. Ba ile ba tšwa ba le khorong ya mašate. Ditaola di ile tša tiya Mpja. Ka baka la gore a bolaya motho, ba ile ba mo lifiša ka dikhomo tše thaano. Mohu Pholobe o ile a hwa a šiya dikhomo tše ntabe. Dikhomo tše we, e be e le khomo bjale ya tswalla. Ke khomo ya madiši. Fēla tša go lefa molato wa mmago bona ke tša matšo a khaitšedi ya bona.

3376

7018. Dintwa tša barwa lapa le lenyana. Marunthwane o be a tha kwe mogolo wa gwe. Ka baka le we, a mmotša gore ge o tha o kwe thewe ke go botšago, mosadi o ka the ke wa mmōna. Ka baka la bothankana a ka a šala mantšu a mogolo wa gwe morago. O be a o kwana le Dikolane. A re o ta lomela ke moratho wa go lerotš pele. Ya gola e nyaka moledi. Marunthwane a golela ke ntwana ya gwe. Ke lebaka la gwe la gore a fiwe mosadi. O ile a botša mogolo wa gwe, gore ke a makala ke golšla ke nto e le yaka. O ile a mo fetola ka gore, e rafa mana. Ke gore ga e le nosi, a e na bose, e foba le diboko. Goriale mo we ke gore o wa gana. Wa e kokonela thong o ta e latha le dinamā. O ile a mmotša, a re mogolo waka ke gudilē ke nyaka go ba le laka lapa. A mofetola ka gore, mogolo wa go, o dutši thabeng, thepela o mmotša.

3377

7019. Marunthwane a tibiša ba bagolo. Ka moragō ga mo a bōna gore mogolo a nyake go kwa mantšu a gwe, ke ge a yo tibiša ba ga malome wa gwe gammōgō le rakhadi wa gwe. Ba ile ba mmotša gore, bošla moragō, re tata ka tšatši la gore. Le bona dipelo tša bona di ile tša o kwa bothoko, ka gobane o ile a ba tš botša a dutši a lla.

3377
Cont.

7020. Ba ile ba fitha ba sola mogolo. Ntwa e we e bolwabolwago ke ntwa ya molomo. Ge ba fithile, ba bitša mogolo ba dula nae thopeng. Ba re mo o re bōna re le bjale, re tile ka baka la dullō tša moratho wago. O re wena o gana go mo tšeisa mosadi. Ke nnete go bjale. Mogolo o ile a dumela. A re molato ke gore a mpone le gore ke nna vogolo wa gwe. Ka baka le we o swantše go e pōnēla. Ba re o wa kwala. Fēla le ge o bōna gore a go bone, nkabe o mo tšeise mosadi. Ka moragō ga mo o bōna gore o na le lapa la gwe, o dirē gore a tšwe ka moteng, a yo aga wa gwe mošāša.

7021. Tshipi ya gata ngwe e ya menama. Mo ga go menama go bolabola yōna moja-lefa. A re go bona, mo la gwa the be lena, nkabe nka the mo fē dikhomo tša go tšeya mosadi. Ke le kwile, ke ta mo tšeisa. Ba ile ba togela moja-lefa, baya ga Marunthwane. Ba 'motša gore o wa bōna, papago o hwile. Lehono papago ke yo no mogolo wa go. O swanetše go theletša the a go botšago. Mosadi o ta go tšeisa. Fēla ge o ka tšwela pele le go tswenya mogolo wago, o ta tšwa ka moteng. Ke moka ba ya ba laela moja-lefa, ba boela magae a bona.

3378

7022. Marunthwane o tšwa le mosadi wa gwe ka moteng. Ka moragō ga mo ba bolabotše le mogolo wa gwe, a šala a lokolla pelo ya gwe a tšeisa moratho mosadi. O ile a šitwa go thōmpa mogolo. Mo a e tšwa bjale o roga mogolo. Bjale mogolo a bōna gore ka tšatši le le ngwe re ka ba ra go-batšana. O ile a thopedi ša moratho. A re dipōō a di be pedi moteng, e ngwe e ka gobatša e ngwe. O ile a mo ntšha ba la a go ka a ba bitša ba dutši ba le gona. Ke moka di taba tša bona tša fēla di ta mo we.

Temana ya 9 : Paballō ya moja-lefa go mašakha.

7023. Moja-lefa a ka baballa mašakha. Bjale ka ge go ngodilwē kae le kae, gore monna mo a ile a hwa a šiya mothahu, mothahu o we ka moka ga ōna o swanetše go abelwa dinto tša mohu.

3378
cont

Go na le thoto e ngwe ya mafiša. Thoto e we, e šala e khobakanya ke moja-lefa. Yōna a e abiwi, ke ya moja-lefa. Thoto e we ya mafiša, o e thakanya le ya moabē wa lapa la mmagwe.

3379

7024. Paballo ke thato ya moja-lefa. Mo moja-lefa a ka baballa mašakha, a še gore ke molaš, ke thato ya moja-lefa yo we. Le ge a tha ka a ba phumula megōkhō a go molato. Ba we batswalegile go ba di-ra go thoboša batho ba we ba mašakha. Ba dirēla fēla gore mote o wa agiwē. Ka gobane ditopō le dipelaēlō a di age di a ruta. Le badimu ba tēna. O ta ba wa ntšha mo we mmelaedi a belaēlago gona wa mo fa. Ka baka la gore o mo file, o ta bōna le tiya ke phefō.

3380

7025 (a). Khōkhō le dipelaēlō tša mašakha. Khōkhō ke go the nyake go fana. Bakeng tha lentšū le khōkhō, go ngwadiwa go fana. Mofani, mona le khōkhō. Mona le khōkhō a khone go thoboša mašakha. Mofani o khōna go thoboša mašakha. Bjale ka ge go ngodilwē khōkhō le dipelaēlō tša mašakha. Moja-lefa wa khōkhō, mote wa gwe a o tii ke phefō. Ke gore malwetši a o togele. Malwetši a we a nyaretša ke ba belaedi. Ba belaedi ke bona mašakha a mote o we. Mašakha a bjale ka khadi le bo malome gammōgō le ba ga makholo. Ke ōna mašakha a magolo. Khadi e kholo ke khaitšedi ya mohu. Khadinyana ke khaitšedi ya moja-lefa. Dikhadi a di be pedi moteng, tša ba pedi di ka lwa. Khaitšedi ya moja-lefa nyarele, go nyarēla khadi e khogolo. Khadinyana o ta ba khadi ka moragō ga mo khadi e kholo e hwile.

7026. Dipelaēlō tša khadi e kholo. Ge khadi e ka kwatama ka matolo ya lala e belaēla, e nyaretša tše dikholo ka gare ga mote. Malwetši a batho le malehu a diruiwa. Mōya wa badimu le ōna o ka theke wa robala. A ka theke a lala a kwatamile a

3380
Conf.

belašla pele ga gore a go botše. O ta thōma a botša yēna moja-lefa. Ka moragō ga mo a bōna gore a šale dipolabolo tša gwe moragō ke gona a ka nyaretšago dipelašlō. Khadi e nyana e ka no nyaretša dipelašlō, empa di ka thagiša fēla mathatswa lethšlō.

3381

7027. Dipelašlō tša mašakha a: Bo malome le ba ga makholo. Moya moteng o ya ka nawana la motho. Mašakha a a ngodilwego ka mo gōdimu, a tentšha dipelašlō tša bona ka baredi ba bona. Badimu ba bona tsogela baredi ba bona maata. Malome o tēna moteng ka mmago moja-lefa. Le ge moja-lefa a ile a tšeya motswala wa gwe. O khōna go tēna moteng ka baka la moredi wa gwe. Go bjale ka makholo fēla. Dipelašlō tša gwe di tēna ka baka la moredi wa gwe.

7028. Khoši e kholo ke gōna khadi e kholo. Le ba na ba ba ngodilwego ka mo gōdimu le bona ba swanetše go thomphiwa ke moja-lefa. O ka kwa ka theema tha khadi e kholo. Ba re, Mphini wa khadi go betiwa o molelle, khadi e na le malala-mabe le ka mošo wa noka e ya lema. Le ga moja-lefa a teba ka mokhwa o we mašakha a a tēnago ka šna moteng, mona le khōkhō a nyake go ba thoboša. Mašakha a bjale ka bo mmane goba mme-mogolo. Ona a na tela ya go tentšha dipelašlō. O ka no ba thobošā fela bjale ka ge e le bo mmane goba bo mme-mogolo. Le bona ba ta go tshepa gore ngwana wa rena o wa re teba. Mathatse a ta ba nagō.

3382

7029 (b). Letsogo la mofani ke moratho. Mona ke bo baja-lefa ba banago le dipelo tša botho. A ba thaelwa mothušo. Mogopolo wa bona ke wa go aga mote. Matsogo a bona a dula a o tulugile a le bjale ka moratho. Ge noka e tetše, yo mongwe le yo mongwe o gopola mo we moratho o lego gona. Motho yo mongwe le yo mongwe o kwēla moratho bothoko gore wa the ke wa robēga. Namolla letsogo la go, le peelo ya go e rate mašakha a go. Le bona mašakha a ta go gudiša. Leina lago le ta gudišwa bjale ka moratho.

3382
cont

7030. Natala o ile a hwa a šiya basadi ba ba bedi. Mosadi wa nto e kholo ke Mmathari. O be a na le barwa ba bararo. Maina a bona ke a a latelanago ka go thatamana ka mabšlšgō a bona. Mosebu, Madibeng le Maruping. Dikhaitšedi tša bona le tšona di le tharo. Motšatši, matšatši le malwane. Mosadi wa nto ya bo bedi Makhapa. Yēna o be a na le ngwana ka o thii wa mothankana. Leina la gwe Mohale. Dikhaitšedi tša gwe di le pedi. Mapholo le mmōtana. Khaitšedi ya mohu Manapjadi.

7031. Mašakha a bo moja-lefa. Bagolo ba Mmathari le baratho ba gwe. Ke bona mašakha. Mogolo wa Mmathari e be e le Mangwedi. Bana ba Mmathari ge ba mmōna ba re mme mogolo. Mmane wa bona e le Mokhadi. Bo malome wa gwe Theerane. Bo makholo wa gwe Mongale, Madiagane le Mokhatha. Ke mo we barwa ba Mmathari ba go tšeya basadi ba bona.

3383

7032. Batho ba ba ngwadilwego ka mo gōdimu ke ōna mašakha a magolo a bo moja-lefa. Ke bona ba we ba swanetšego go thabšlwa thelo mo ba ile the emelong. Moja-lefa a swanšla go khanya mo a ba bōna. O swanetše go e kōkōbatša. Le ge go thoka tha bo bedi, o swanetše go šekellana nabō. Khogo yōna ke molaō o swanetše go ba thobšla. A swanšla go ba utamšla ge a e nwa bjala. O swanetše go utulla a ba fš. O tšhaba gore ba the ke ba tšama ba letša mantha. Ka moragō ga mantha go thaga tše dingwe. Khati ya pele ga e ba be go ba ba ya moragō. Khōkhō e la ya gwe ke yōna khati. Gwa thaga thelo ka dipelašlō tša ba litšī ba mantha, ke yōna khati ya bo bedi.

7033. Mosebu o ile a ba moja-lefa. Ka moragō ga thello tha mohu papgwe, ba ile ba khobakana. Ba šupa yēna ngwana wa pele go ba yēna moja-lefa. A gwa ka gwa ba le motho yo a belašlago. Mohale ke morwa wa nto e nyana. Ke yēna motseta wa moja-lefa. O swanetše go gotšetšetša moja-lefa mollō. Ke moka tšhupō ya moja-lefa ya fšla e ta mo we.

3384

7034. Mosebu o ile a ba le khōkhō. Mangwedi ke mma mogolo wa gwe. O ile a ta maemong ka moragō ga mo thello the fedilš. O tile thello the fedile ka gobane o be a e tšwa khole.

3384
ant

Bogadi bja gwe e be e le ga Mathakwana. O ile a tšwa a rwele diphafa tše pedi tša bjala. Mosebu ke mma monyaka tša bangwe, tša gwe di mo baba. O ile a thaba kudu mo a enwa bjala. Ka moswana bja re gotha, mmagwe a mmotša gore morogō a o gōna. O ile a fetola mmagwe ka gore a ke mokhi wa morogō. Mmagwe a re a ke re morogō wa mathare, ke be ke ra mo o ka ba gadikela khogo. A ka a fetola mmagwe. Mmagwe o ile a kwa bothoko, a tswara ya gwe khogo a gadikela mogolo wa gwe.

7035. Mosebu a thute go tšwara phaga, o tšwere pedi di thagala. Ke mmagwe o anegela mogolo wa gwe. Mmane wa gwe le yēna o ile a tšwa a mo rwaletše bjala mo a e ta go mo šma mathong. O ile a toga a lebeletše gōdimu. Ba ga makholo wa gwe le bona. Le malome wa gwe. Nna a ke tebe gore ke ngwana wa mohuta mang wa go the tebe mašakha. Molato a wa ka wa ba gona. Ba ile ba no toga ba lebeletše gōdimu. Leoto ke mphanama. Goriale ke mma-mogolo wa gwe. O re o ta lathēga ka tšatši le lengwe a mo hwetšana, le yēna a modira.

3385

7036. Manapiadi o be a tšerwe le boeng. Ba ile ba boloka mogolo wa gwe. Ka moragō ga mo ba bulukile mohu, ba roma motho wa go mmotša. O ile a re go hwetšana lentšu, a lala a kwatamile ka matolo. Bja re go tha a wela tela. O ile a re go fitha ba mo anegela lehu la mohu. O ile a nyaka go bōna lebita. Ba ile ba mo iša a ya a le bōna. Ke yōna khadi e kholo. Modirō wa thobošo le tšhupō ya moja-lefa o ile a ba gona.

7037. Mosebu a ka a nyaka go thoboša Manapiadi. Khadi e we e ile ya lebella moja-lefa gore o ta bōna a mofa the we, a ta phumulago megōkhō ya gwe ka thona, a no bōna a the na taba naš. Khopolo ya gwe ya re, ke bakeng la bongwana. O ta letšwe. O ile a mmotša gore a ka tswanela go toga fela. Moja-lefa a re ka goriale mo we, o ra goreng. A re ke swanetše go phumulwa mogōkhō ka mothahu wa mogolo waka. A kere mothahu ka moka ga ōna. Wena o ka no bōna the we o ka nthobošago ka thona. Moja-lefa o ile a re nka the ke ka khōna go gofa, ka gobane o mosadi, o na le bogadi bja go. O ile a napa a mo ganela.

3386

3386
cont.
3386

7038. Manapiadi o ile a toga a lla molloo wa lehu. Batho ba ile ba makala. Ba kitima ba mo gumiša. Ba re go yēna, molato keng o e tšwa ka moteng o lla. A re ke llēla mogolo waka. Re botše nnete. Ke wena yo mogolo, a še wena yo we o ka tšwago ka mo moteng o lla. A re ke bolabotše le ngwana wa mogolo waka. Bjale a nyake go kwa mo we ke bolabolago. Le bolabolang. Ke ile a thoboše lehu la mogolo waka, o wa gana.

7039. Ba botša moja-lefa gore a mo thoboše. Moja-lefa a re, nka mo thoboša yo rakhadi; bjale re fapana dipolabolo. O nyaka ge ke mo fa the we a ta gapago. Ke mo we re fapanago gōna. Ke re o ja le mang. Mo la a be a o kwana le go bolaya mo, nkabe ke bolaile. Ba re go yēna a go na taba, mo fe. Khadi a ya swanēla go lla moteng. O ile a gana go mo fa. A ba ka ba ba le maata a go gapeletša moja-lefa. Khadi ya bošla bogadi e lla. A bolabola le gore ba bolaile mogolo waka ba latella go ta šala ba ija thoto ya gwe.

3387

7040. Mokhwa o ile wa ba gōna moteng wa Mosebu. Ngwana magana go botša, o wetše dikomeng a re dikōma ke tšēšu. Mosadi wa moja-lefa a retela bjale ka mokate. O ile a ba le ngwana ka o thii wa mothankana yo we leina la gwe e lego Matšikinyane. Ke moka mo a re o wa ima, madi a thešega. Monna a thwa a e lwa le mosadi a re ke kwababane. O mo tiya fēla e le gore dingaka di a mmotša gore khadi e ya belašla le mōya wa mohu a wa robala. Go nyakšga khomo e ntso. Khadi a yo phasa ka yōna madimung. Ka moka tše we ditaola di mmotšago a di ragšla moragō.

7041. Baratho ba ile ba fapana le mogolo wa bona. Madibeng a tšeya mosadi. O ile a no ba bjale ka meila. Mo a thepela le dingaka tša 'motša khomo e ntso. Gapš le batswadi ba mosadi ba belašla. Ba re a le re bone. O ile a bolabola le ba ga makholo wa gwe. Ba ile ba phasa madimung a gabō mosadi. Badimu ba we ba ile ba robala. Badimu gwa šala go eme ba ka moteng.

3388

7042. Maruping a tšeya mosadi. Le ge ba re khwata ya tsogo mo we e gatilego le ya koto e gata gona, tše a še tšona. Mosadi wa lekhōthwane la bona, o ile a ima. Fēla o ile a nyaka go

3388
Cont

hwa le mpa. Ngwana o be a gana go fologa. Khanthe a gane, o hwetše ka teng. Ba ile ba diyo gōga. Ba hwetšana e le gore o hwile bo tala. Baratho ba galefēla mogolo wa bona. Ba re re swanetše go tšwa ro tšama re e kwa gore the the dirago mote o keng. Mogolo o ile a leka go phetaphetšga. Ba mmotša gore gona o swanetše go bolaiwa, ka gobane ke wena o dirago.

7043. Mosebu o ile a tšhaba. Pele ga go tšhaba ga gwe, o ile a ba dumešla. A re ke tha rekiša khomo, gore ro tšama re o kwa. O ile a rekiša dikhomo ka moka. Dikhomo ka moka e be dithaano. A dira gore bareki ba di gapš. Ba re nka baka lang o di rekiša ka moka. A re ke nyaka gore ro goma phafola. Ka moragō ga mo a bōna gore ba-reki ba gapilš dikhomo tša bona, ke moka a rwala tšhalete a tšhaba nayō. Ka moswana mo boeta ba lebella gore ba ta bōna a e tšwa ka ntong. Ba no bōna go e tšwa mosadi fēla. Monna wa go o kae. A re a ke tebe. Ke no o kwa a re le ta šala le di bōna tša tela kholo ya lekoto. Ge e le nna mothekha wa mpje ke nanganetše. Ke moka a tswalla lebatl.

3389

7044. Ka moragō ga lebaka la mengwaga, ba mo kwella gore o Bolobedu. Gona o ile go fitha, a tšeya mosadi. O ile a ba le bana. Le ga na lehono o ta sobeletše. Le gore o wa phela goba o hwile a di tebe ke motho. Barwa ba gwe a ba tebane nabō. Le mo we a dulago a ba go tebe. Baratho ba ile ba tšhaba go mo nyakišiša, ka go tšhaba gore mothomong a ka ba bolaya. Taba ya moja-lefa ya napa ya fēla e ta mo we.

7045. Baratho ba ile ba bitša Manapjadi. Ba ile ba thōma ba nyakišiša khomo e ntso, e we a e belašlago le badimu ba e belašlago. O ile a re bjale ka ge e le lena, ke ta ta. Mo la e be e le mogolo wa lena, e be nka the tē. O ile aya. Ba fitha ba mo šupa khomo e we a swanetse go phasa ka yōna badimung. O ile a re re ta di bōna ka moswana.

3390

7046. Manapjadi o ile a wa malopō. Ke le baka la mo ba šetše ba e ya malaong. Ba ile ba tsoga ka moka ba mote. Molaš a o dumele gore moropa o ile khoši e tha tebe. Ba ile ba tibiša ntona. Ya ba lokolla gore ba tiš meropa. Batho ba mete e šele ba o kwa meropa e lla. Ba tsoga ba le malaong, ba ya mo we meropa e lla. O ile a e-pella koša ya mothekha wa mpje. Mefulukwane ya ba mefulukwane. Ba dutši ba phuphuthšla ka magofi. Ba re khole khole makholo. Ge e le badimu ba robale. Mo le tile malapeng eno. Ga bote bote makholo waka ke noši. Mōya wa gwe wa boy. Go boya ga mōya wa motho wa go wa malopō, ke go-kwa mo a thōma koša a e pella.

7047. O ile a thōma koša ya mothekha wa mpje. Yšna o tšwela pele le go thabella. Ba-š-pendi ba mo šala morago. Mothabendi ke nyaka mothekha wa mpje. Ba opendi ba re e-e wa, e wa mothekha. Mothekha wa mpje wa sobella. E-e wa, e wa mothekha. Ko šma fe ka bitša bo rare. E-e wa, e wa mothekha. A ke lepelle ka go bōna badiya. E-e wa, e wa mothekha. Ke molependi wa khale. E wa, e wa ke nyaka mothakha. The bōnš nakana tša pudi go batagana. E wa, e wa ke nyaka mothekha. Bolwane ka gare bo gona. E wa, e wa ke nyaka mothekha. Badimu ba mpontšha mašako. E wa, e wa ke nyaka mothekha. Mothabendi o no tšwela pele le go thabella ka mokhwa o a ka khōnago. Go ile gwa ba yōna koša ya gwe bošego ka moka.

3391

7048. Ka moswana ba ya badimung le khomo e ntso. Ba ile ba mo nyakella mothekha o la wa mpje. O ile a thomšla šna thogong ya gwe. Ba fitha ba thaba khomo. Ke moka a phasa. Go phasa nna Manapjadi. Ke re mōya wa ka o thabile ge bana ba mogolo wa ka ba ntibile. Badimu lalang. Bana ba tiš ke phefō. Ke moka gwa fšla. O ile a re mo a e-pella a gopola le pudi. Ba ile ba mofa pudi. O ile a leboga kudu. Ke moka a bošla bogadi šja gwe.

7049. Ba ile ba šala ba tiya ke phefō. Basadi ba bona ba tswara bana bšale ka basadi ba bangwe. Barwa ba Mmathari ba ile ba makala. Madibeng a šala a dutši legatong la mogolo.

3391
Onk

Ke nnete mo ba re, mphini wa khadi go betiwa o molelle ka gobane le ka mošo wa noka o wa lema. Go ba le khōkhō le mašakha ke go ruta mote. Dijō ke ditšhila tša mēnō. Madibeng o ile a hwetšana thuto e kholo. O ile a tswara mašaka a gabō ka matsogō a mabedi. A bōna dilō tša gwe ka moka di mo lokela. Mafello a taba ya bona.

3392

7050. Maphikulugē goba Mothomi o ile a hwa a šiya basadi ba ba raro. Maina a bona ke bo: Makopi ke yēna mosadi yo mogolo wa go ntšha monna thakeng. Ngwana wa gwe ke Maselo goba Mongadi. Mosadi wa nto ya bo bedi ke Motšhekhi. Morwa wa gwe wa pele Phirima. Wa nto ya boraro ke Thokwane. Morwa wa gwe wa pele ke Makello. Papagō bona mong leina la gwe ke Maphikulugē, ke la go rēla ke baduledi. La mothomi o ile a di yo e thēla ka noši.

3393

7051. O ile a šiya a thabetše barwa ba gwe theema the: Morifi mo a tshela le gora, o bone o mongwe. Bana gantši a ba šale diēma moragō. Ke ngwana wa pēlo yo we o ka bōnago a šala diēma morago. Papago bona e be e le motho wa go-loka. Go loka ga motho ke go fana ga gwe, le go amogēla baeti. Baeti a go bolwabolwe fēla mašakha, a o wa le di tšwa di bina. Batho ba ile ba re ke mmagō batho. Bjale yēna a re ke nna mothomi. O be a fēla a re, e he, e hee, khokolo khokolo ke thito ya motouma, ya mothōmi e goloka ke makotukutu a ma tšeya tšhanyane, a tšeya the thako mothaba o thota. Ke ge ba mmitša gore ke kholoko. Kholoko ba e ra thito ya mothumi. Ke moka ya napa ya ba leina.

7052. Mongadi o ile a ba moja-lefa ka moragō ga thello tha lehu la papagwe. Ba leloko ka moka ba ile ba khobakana. Ge ba nyakišiša nto e kholo, ba hwetšana gore ke ya Makopi, ka gobane ke yēna a go ntšha mohu thakeng. Ke ge ba šupa Maselo go ba moja-lefa.

7053. Thoto ya mohu ba ile ba abaganya dinto tša mohu. O be a na le mehuta ya mašaka ka moka. Ba ile ba hwetšana masome a mabedi a dikhomo le dikhomo tše nnē. Ka šakeng la

914

3393

dipudi e le lesome le dipudi tše mabala-a-nkōkōtwana. Ka šakeng la dinku e le dinku tše di šupago. Ka šakeng la dipōkōlō e le dipōkōlō tše thaano. Nto e ngwe le e ngwe ya fiwa dikhomo tše mabala-a-nkokotwana. Dipudi le tšona ba fiwa ka go lekana.

3394

Ntabe, ntabe le ntabe. Dinkung moja-lefa a hwetšana tše tharo. Nto ya bo bedi ya hwetšana tše pedi. Nto ya boraro le yōna tše pedi. Dipōkōlō ka moka di ile tša ba tša moja-lefa. Ke moka ka baganyo ya thoto ya mohu ya fēla e ta mo we.

7054. Thoto ya mafiša. Maphekulugē o be a na le thoto e ntšī ka baka la manaka a pula. Ge a be a e theta ka makutukutu a matšeya tšhanyane. O be a tha bole mōka. Ba loba pula e be ena. Ge noka e tetše meeti a kutubana. A tšeya the thengwe le the thengwe the the emego teleng ya ōna. Moja-lefa o ile a khobakanya mafiša a gwe. Mafiša a dikhomo a le manš. Ke gore dikhomo tše nnš. Dipudi masome a mabedi le pudi. Ke moka tša phathagana le tše la tša moabš wa nto ya bō.

3395

7055. Maselo e be e le motho wa khōkhō kudu. Khōkhō ya gwe e be e the mašakheng fēla, le ba leloko la khoro ya gabō. Ge a bolaite khogo, mosadi wa gwe le bana ba šeba ka motopi fēla. Ge a ka re a tha tšwile, a hwetšana a tsoletše yo mongwe wa moene, ke moka o wa ngala. Mosadi o swanetše go ja khogo ka moka ga yōna. Ka moragō a yo nyakēla e ngwe a e bolae. Ke moka o lifile molato. Ke ge ba mo rēla leina la mongadi.

7056. Malome wa gwe o ile a ta go khopēla pudi ya pheko. Ka lona letšatšī le we a ilego a ta ka lona, o ile a hwetšana a bolaille pudi. O ile a hwetšana yo we motogolo wa gwe a tha ile go tšama a khopēla mabjala. A hwetšana mosadi wa gwe a tsola buušwa. Ke molaō wa gwe wa gore mo a bolaille thelo, a yo nwa bjala. Mosadi o ile a šekella moene, a re buušwa bo gona, bjale a bona tha go-šeba. Pudi e bolailwš, o fiyo apeya the nakane fēla. Malome wa gwe o ile a ripa the nakane a šeba buušwa ka thōna. Bjale ka ge a tilo khopēla pheko, o ile a mo letēla.

3395
Canj

7057. Maselo o kwa dithee, o gopotše the nakane. O ile mo a fitha gae, a hwetšana malome wa gwe a mo letetše. O ile a fitha a dumedišana le malome wa gwe. A ka a nyaka gore mosadi a mo fš buušwa. Khopolo ya gwe e be e le ya go ripa the nakane, the šale. Ke moka a tšee the thengwe le buušwa a go ja le malome wa gwe. O ile mo a tšena ka ntong, mosadi a tšena naš. A mmotša gore malome wa go ke yšna a ripilego the nakane the. Maselo o ile a kwatšela mosadi wa gwe. A re ke wena, ka gobane malome o be a tha the tebe.

3396

7058. Nama ya betwa e ya begwa. Malome wa gwe a, ka a nyaka go letšela go bigiwa. Peelo ya gwe e ile ya o kwa bothoko. Ka baka la gore o nyaka go tiya mosadi ka baka la gwe. A re go motogolo we gwe, ke nna yo we ke ngathilego. O tibile bjang. Mo we go bolailwego phšfšlš re bšna ka matšana. Moja-lefa o na le phššš. A swanšela gore O tibile bjang a e ra malome wa gwe. O be a swanetše gore le tibile bjang. Gwa bontšhagala gore o kwatile. O ile a ngaletša mosadi pudi.

3397

7059. Khopšlš ya pudi ya bošla moragš. Molato ba šba ka khonwane. Malome wa gwe o ile a gakanšga. Ka baka la go šba molato, a šitwa le go mmotša gore e be ke tile go khopšla pudi ya pheko. A thšma go roma ra ngwane wa gwe gore a yo mo rapella. Rangwane a fetola mofekudišwiwa gore a gona molato, wena thepela gae. Go ngala ke go fa. Ge nnete e le taba o ta bšna mo a go romšla motho. Malome wa gwe a ka a mo lašla. O ile a napa a wšla tela ya go ya gae.

7060. Maselo o ile a tiya mosadi wa gwe. Mosadi o ile a tsoga a bega rangwane wa Maselo. Khobadi, o ile a ya le mosadi. Ke bšna mosadi wa go a e tšwa a hubelane, e ka ba molato keng. Monna a re o ile a go botše gore o dirile keng. O ile a re ke teile ke wena, o ntišla the nakane tha pudi e le gore go ngathile malome wago. Monna a re go bjale ka ge a bolabola. Malome ba tibile bjang gore ka mo pitšeng go na le thelo. Ke yšna a ba filego. Rangwane wa gwe, a re o motho yo mogolo, ka mokhwa o, o dirago da šna o re thegiša batho. A ja pudi ka moka. Taba

3397
cont.

ya mohuta o a e nyakege. Molato wa go nyaletša mosadi ka pudi wa fela.

3398

7061. Mašakha ka moka ba ile ba mo tšhaba. Motho wa go konana o na le dipeelo nkho. Le bona mo ba na le bjala a tšhoga a nyaretše, e be ba mo kōna. Ke moka a togē a ōmana. Mafello a taba o ile a no ja tha ka lapeng la mosadi wa gwe fēla. Le kile la mmōna ka e motho wa go thoka bo makholo wa gwe. Ge ba mmōna ba re mokonani mongadi o wa ata. Motho a re mo lethetšeng, the we the dirilego gore a tš, the ta ba tha re a togē. O ta ya a kokomala go fithēla a toga. Bana ba dinto tše di nyana ba kwana le batho. Mafello a taba, bafwa ba dinto tše dinyana ba ile ba tšwa ka moteng, ba ya ba aga wa bona mote. Ke moka ke mafello a taba.

7062. Batho ba gopola leina la mohu. Leina la mohu le fēla le gopolwa ka mokhwa wa morwa wa gwe. Ba gopola mokhwa le medirō ya mohu. Bjale ba lebelle ya morwa wa gwe, ba hwetšane e fapana le ya papagwe. Ke mo we o kwago ba re khomo ya mafai a e tswale. Ge o ka o kwa ba re, a le dumi le tšwa ntšung. Ke gore moja lefa o šoma ka mokhwa o we papagwe a go ba a šoma ka ōna.

3399

7063 (b). Mofani o bolaya dipelašlō tša mašakha. Moja-lefa mo a teba mašakha, le bona ba ta mo teba. Ke yōna kagišano ya mote. A gona le phithi e we e ka fēthago mote. Le yēna moja-lefa ba ta mo tswara ka matsogo a mabedi bjale ka ge le yēna a ba tswara ka matsogō a mabedi. Ke mo we o kwago ba re morifi mo o tshela le gora, o bone o mongwe o tshela. Ke ōna mothane o we. Ke gore molaš. Mantha le dipelašlō ka moka di a fēla. Thinyi thinyi e a e thinyetša, agi agi e ya e kagēla.

7064. Thobošo ya mašakha. Mašakha a thobōšwi. Go thobošwa ga bona ga bona ke lona letšatši le la ba thobošago bana ba mohu. Ba tswanetše go tšwa ba rwele mabšlē ka dirotwana. Ba swanetše go ba tibiša le tšatši la thobošo. Le bona ba yo thōbōga. Paballō ya moja-lefa go mašakha, ke go thuša yo we a tšwago a lla. Bjale ka ge a nyaka thelo tha pheko. Lebaka la tala. Ke

3399
Cant

mo we moja-lefa a swanetšego go baballa mašakha. Dirotwana tše la ba tšwago ba rwele mabêlê ka ka tšona ba swanetše go ba fakella di-namana. Buntšî a buji boja mabuka.

3400

7065. Babolang e be e le moja-lefa wa go kwêla mašakha bothoko. Mmagwe o ile a rakiwa bogadi ka baka la boloi. Mmagwe e be e le wa nto e kholo. Go ile gwa hwa ngwana mo we bogading bja gwe. Bjale ba tšwa ba ya ngakeng. Ke ge ditaola tšo tiya mmago Babolang. Ba ile ba fo tšwa ka mote wa bona fêla. Ba ile mo ba tšo boya, ke moka a mo raka. O ile aga mote wa gwe go šele khaufsi le batswadi ba gwe.

7066. Moloi a na le šupi. Ke gore e tha le mo ba mo raka bogadi, a ka a tšwela pele le go loya. Bjale gwa bônagala gore monna o ule a mo raka ka phôšô. Monna wa gwe e be e le Mafiri. Mosadi wa nto e kholo a rakiwa ka moteng, a tha na molaô wa go bošla. Morwa wa gwe a ka the ke a hwetšana kabêlô ya mothahu wa papagwe. Go ile gwa ba bjale ka Ba-bolang.

7067. Babolang o ile a babja kudu. Ge mmagwe a rakiwa bogadi ke ge a gudilê. Ke yêna yo we a go agêla mmagwe mote. Go bšlêga ke go feka maanô. Mote o ile wa bitšwiwa ka leima la Babolang. Leina le we o ile a le hwetšana bolwetšing bja gwe. Ge ba tilo tsošetša molwetšî, mmagwe o fêla a re babolang. Ke gore tshepô e be e thegôna ya gore o ta phela. Ke moka leina gwa napa gwa gola Babolang. Le mo a fudile gwa ba lona leina le legolo. Mong leina la gwe la napa la hwella.

3401

7068. Babolang a ba ngaka. Bolwetšî bjo la bja gwe bja mo fa bongaka. O the ke wa bôna motho wa khanya ka yêna. Go ile gwa fitha monna yo mongwe, a e tšwa Bolobedu. Ke le baka la mo Ba-bolang a babja. O ile a tšena mete e umedi ba mo ganêla go mo šutella. Ke ge letšatšî le di ketše. Bjale a ya a tšena ga mmago Babolang. Ba ile ba makatša ke molwetšî. A re mma fang motho yo we tša go ja, o lapile, o tšwa kholê. Ke moka a homola. Mmagwe o ile a dira ka mokwa o we morwa wa gwe a bolabotšego ka gona. Ke moka ba napa ba šutella monna yo we wa moene.

7069. Moeti o ile a o kwa bothoko. A ka a robala a e phina

3401
Cont

ka baka la molwetšhi. Mmagwe o be a fo lala a dutšhi bošego ka moka. Monna a hwetšhana gore ba mo amogetše ka mokhwa wa molaš. O ile a tsoga ka mo la ntong e la ba dirilego go re a robale ka ga yōna. A ya ka ngwakong wa molwetšhi. Go thomšga bjang mma. A retse motho wa moene, ke tišla o bolš tou ya mmotana. Ke moka mo ke dutšhi ka maragō ke dutšhi go fithšla bo tilo tha.

3402

7070. Monna a tšholla dithako tša gwe. O ile a di lebella, ka moragō a re go mokhekolo, di ollš. O ile a di olla. Ke moka a goma a di tšholla fathš. A re ngwana o thsekhile ke badimu. Ba nyaka go mo fa bongaka. Ke moka a mo fa motantane a nwa. A re o ta rōbala. Ke ta tsoga re di bōna ka moswana bo thele. Ke moka a goma a bošla malaš. Molwetšhi a šala a khomšla. Mmagwe le yēna o ile a boga boroko. Monna wa mothipidi le yēna o ile a khomšla. Moso a o na le šidi ke moka bo thele.

7071. Mothepidi o ile a tsoga pele. O ile a hwetšhana barwa ba bangwe ba gotšitše mollō khorong, ke moka a dula naš. A bōna letšatšhi le bile le ya gōdima, ba bile ba togšla mollō khorong. O be a tšhaba go ba kōkōtšla. Moene o naka di maripa. O ile a roma yo nongwe wa barwa. Thepela o ntaella ga mokhekolo ke nyaka go feta. Morwa o ile a bula lebati. A hwetšhana mmagwe a tha diyo šma le boroko. Ke moka a mo šikinya. O ile a phafoga tše nkego o wa lora. Ka moragō ga mo a phafugile, a iša letsogo ga molwetšhi. O ile a o kwa mōya o le gōna, le go fiša a fiša. Morwa wa gwe a re monna yo la wa difate, o re difate. Thepela o mmitšha ngwana, a tē ka mono. Ke moka a ya a mmotšha gore ba go bišša.

3403

7072. Molobedu o laola molwetšhi. O ile go fitha ka ntong a ba tsošetšha. Mokhekolo a re e thale ga na mo la o mo fa motantane re ile ra šala ra robala. Ke diyo makala mo ngwana a ntšhikinya. Ke gona ke bōnago gore bo thele. Go bolabola a ba tōle a še makhura. A re bōnš bolwetšhi bja ngwana. Ba tšholla ditaola. Di ile tša bolabola bjale ka bošego. O ile a fa mmago molwetšhi pheko. A re le ta phasa ka ka yōna, le ta bōna a fōla. Le mo phase ka khomo e ntso le nku. Lešakha le lengwe le le lengwe le temellwš mokhopana wa khomo le wa nku matsogong. Banna le

3403
cont

le bathanka ka letsogo la bona la the nna. Basadi le bona ba dirš bjale. Go le belaeša makholo wa gwe wa the-nna.

7072. Molobedu o laola molwetši. O ile go fitha ka ntong a ba tsošetša. Mokhekolo a re e thale ga na mo la o mo fa motantane, re ile ra šala ra robala. Ke diyo makala mo ngwana a ntšhikinya. Ke gona ke bōnago gore bo thele. Go bolabola a ba tšle a še makhura. A re bōnš bolwetši bja ngwana. Ba tšholla ditaola. Di ile tša bolabola bjale ka bošego. O ile a fa mmago molwetši pheko. A re le ta phasa ka yōna, le ta bōna a fōla. Le mo phase ka khomo e ntso le nku. Lešakha le lengwe le le lengwe le temellwš mokhopana wa khomo le wa nku matsogong. Banna le bathanka ka letsogo la bona la the nna. Basadi le bona ba dirš bjale. Go belaeša makholo wa gwe wa the-nna.

7073. Molobedu a thōma go mōnamōna le molwetši. Molwetši a hwetšana boroko. A re go bona mošabi a robale, a robala ba tšeya tšhete. Le šale le dira ka mokhwa o we ke le butšitšego. Ba ile ba leka go mo thibēla. A re ke ta ta ke mmōna mo ke tšo

K34/82

28.1

3404 boya. Ke moka a toga. Ba šala ba phasa a tugile.

K34/82

7074 Babolang a hwetšana ditaola tše pedi ka mathogong. Ka lona letsatši le we ba ile go ba mo phasa ka lona. Bošego bja mo ba tšo mo phasa, o ile mo a tsoga a hwetšana ditaola tše dinš. Ba ile ba di boloka ga bote. Ba letšela Molobedu mo a boya. A ka a dišga mowe a go ba a ile. Ka moragō ga matsatši a the makae, ba bōna a fitha. Ba ile ba mo šupa ditaola. Ke moka a di tšhela fathe. A re o file ke badimu. Ke moka a mo nweša. Go nweša go bolabolwa ka thethare tha moetsa peelo wa dithako. Ke moka Babolang a napa a ba ngaka. O ile a ntšha dikhomo tše pedi a fa Molobedu.

K34/82

7075⁵ Babolang o ile a tuma kudu bongakeng bja gwe. Papagwe Mafiri o ile a hwa. O ile a re mo:ya thellong tha wa bō a lete go bitšwa. O ile a ya go boloka papagwe. O ile a lama lehu la papagwe matsatši a mathimo. Ke moka a lašlana le bo morwa rragwe, a bošla mošaleng wa gwe. A ka a ba le lehufa bakeng tha thoto ya papagwe. Fšla o ile a o kwana le bo morwa rragwe. Ge ba thoka thelo o be a ba thuša. Ka moragō ge mo ba the bone, ba re ba buiša, a re a gona taba.

3405

7076. O be a khōna go baballa mašakha a bo. Khaitšedi ya gwe a tšwa a lla, o be a khōna go mo fa thello the we a llago ka thōna. O be a thena lentši mafsing. Ke gore o be a tha thaole. Lešakha le lengwe le le lengwe o be a le kwšla bothoko. Ge ngwana wa lešakha la gwe a babja, o be a khōna go mo alafa ka nte le tefō. Nama ya betwa e ya songwa. O be a baballa ba we ba tago ba mmotša malwetši a bana ba bona. Fšla ge a ka re o tsošetša lešakha, a hwetšana ba tha tsoge, o be a khōna go nyakšla motantane,

3405
Can

a fê molwetšhi. Ke ôna mokhwa wa gwe o we.

7077. Lehu la mmagô Babolang. O be a šetše a na le thoto e ntšhi ya bongaka. Mosadi o be a na le ka o thii. O ile a boloka mmagwe ka khomo le nku. Khomo ya bo bedi a e bolaya, a e bolašila baemedi. Ke gore morogô wa ba lami ba lehu. Lešakha le lengwe le le lengwe o ile a leka ka maata go le thoboša. Gammôgô le mašakha a mohu mmagwê.

3406

7078. Dithoto tša mohu mmagwe, o ile a di gašanya ka mašakha. Khomo o ile a bega ba malome wa gwe lehu la mmagwe. Khomo e we e be e gapa di-bjana tša mohu. Mmamogolo wa gwe o ile a mo fa pudi le kobô ya mohu ya bošego. A re le ta lala gôna. Dilo tša go thobošwa a di lebogwe. Mmane wa gwe a mo fa lehu du le mothe le thethô le ntepa. A re ke mo we le ta šalago lellêla gôna. Mabêlê a go šala ka moragô ga mo thello the fedilê, o ile a a baganya baredi ba mohu. Memôya ka moka ya mašakha o ile a e thabiša. Dipelašilo tša the be gona. Le memôya ya badimu ya robala. Modirô wa gwe wa bongaka wa gola. Mafello a taba ya Babolang.

3407

7079. Ge nto e kholo e the na ngwana wa mothankana, morwa wa nto e nyana o swanetše go ba moja-lefa. Nto e kholo e ile ya fo ba le bana ba basetsana. Bjale ka ge go thalušitšwe kae le kae gore thoto ya menna wa basadi, e swanetše go abaganywa ka dintlo tša mohu. Moabê o we wa nto e kholo, o swanetše go laola ke yêna moja-lefa. Ka go laola mo we ga gwe, ke go kwana le mosadi wa nto e kholo.

7080. Moja-lefa o swanetše go bega nto e kholo. Ga gona taba e we moja-lefa a ka e dirago ka ntš le mosadi yo la wa nto e kholo. The thengwe le the thengwe o swanetše go bega nto e kholo. Le yêna mosadi wa nto e kholo a ka the ke a dira the thengwe ka ntš le moja-lefa. Moredi wa nto e kholo yo mogolo, ge ba nyaka ba ka mo fa tha go mo thoboša lehu la papagwe. Fêla ga gona le the we a the belašlago ke tswanêlê ya bona ya gore ba mo fê, ka gobane ke yêna yo mogolo. O diyo tswenya ke bakeng la bosadi, nkabe e le yêna moja-lefa.

3407

7081. Ditaba tša mote ba swanetše go mmotša. Kudu ditaba t tše mabapi le dikhomo Moja-lefa o thomilš a rēra le mmago moredi yo we pele. Ke moka yēna ba mmotša ka mokhwa o ba rerilego ka gōna. Ge e ke a kwane le ka mokhwa o ba rerilego ka gona, a ka ba ganetša. Ke moka a ba botša ka mokhwa o we ba swanetšego go dira ka gona. Le bona mo ba bōna gore o wa o kwala, ke moka ba dumelana naš. Ge ba bōna gore a o kwale, ba ta goma ba rēra la bo bedi. Go fithēla ba ta šma mo we ba o kwanago.

3408

7082. Mpe o ile a hwa a šiya dinto tše tharo. Nto ya mathōma e be e le ya Mamabu goba Thipita. Mosadi wa nto ya bo bedi Motsebore. Wa nto ya boraro Mmatheroka. Nto e kholo e ile ya thoka ngwana wa mothankana. Thari ya gwe ya ba ya basetsana. Moredi wa gwe wa pele e le Madi-maba. Nto ya bobedi yōna e ile ya ba le ngwana wa mothankana. Leina la gwe e le Mošwene. Nto ya boraro le yōna e be e ne le bana ba bathankana.

3409

7083. Kabaganyo ya mothahu wa mohu. Mohu o ile a šiya mothahu wa maata a gwe. A ka a o a-baganya, ba ile ba šala ba abagana yēna mong a hwilš. Ka šakeng la dikhomo e be e le 13 ya dikhomo. Ka la dipudi e le dipudi tše 27. Ka la dinku e le dinku tše 4. Ka la dipōkōlō e le dipōkōlō tše pedi. Ke yōna thoto ya mohu e we a go šiya. Nto ya pele ya hwetšana 4 ya dikhomo, 9 ya dipudi le 1 nku. Nto ya bo bedi ya hwetšana 4 ya dikhomo, 9 ya dipudi, 2 ya dinku le dipōkōlō tše 2. Nto ya boraro ya hwetšana 4 ya dikhomo, 9 ya dipudi le 1 ya nku.

7084. Moja-lefa o ile a laola le thoto ya nto e kholo, ka gobane a gona ngwana wa mothankana yo we a ka e laolago. Thoto ya nto ya boraro e ile ya laola ke morwa wa pele wa nto ya boraro. Bjale thoto ya nto e kholo o e laola ka molaš wa lapa la nto e khole. Bjale ka ge go ngodilwe kae le kae, gore thoto ya lapa la go thoka morwa wa mothankana, e swanetše go nyakšla mosadi yo a swanetšego go tilo tsoša lapa le we.

7085. Thoto ya nto e kholo ke yōna e tswanetšego, go tilo

3409
cont

tswala moja-lefa. Moja-lefa a ka tšeya basadi ka mokhwa o we a ka khōnago ka šna. Ka moragō a tšeya thoto ya nto e kholo a ya a tšeya mosadi. Mosadi yo we o tilo ba golšla ka moka ga bona. Thoto ya lapa la go thoka ngwana wa mothankana e lewa ka go okellwa. Ke gore o swanetše go kwana le lapa le we, ka moragō ga mo a tše re mosadi, ke gona a ka khōnago go ija. O swanetše go e jēla ka lapeng la bo yōna.

3410

7086. Moja-lefa o ile a fa madimabe khomo ya tshadi le pudi. A re go yōna ke thoto ya go šiya papago. Le wena o ta ba o 'lēla gona. O ile a e ntšha ga na kowa moabeng wa nto ya mmagwe. Ke ka kwano ya moja-lefa le mmagō madimabe ge ba ta mo fa khomo le pudi. Ba roba dipelašlō. Ke yōna khadi e kholo a swanšla ga belašla. Moja-lefa o ile a šumišana le melaš ya nto e kholo. A tšeya mosadi wa go tsoša lapa la nto e kholo, ka thoto ya nto e kholo. Madi-mabe o ile a fēla bogale ka baka la mogadibō wa gwe. A thaba kudu. Mošuene o ile a ba tulong ya gwe, ya boja-lefa go fithēla a e hwa.

7087. Go toga ka nyadi a še go rereša. Moja-lefa o thōkšmēla ba we a agišanego na bō. Ke bona ba we a ba kwēlago bothoko. Ba we ba ilego ba tšwa ka lešata ka moteng a na taba nabō. O ba-ba-lla ba we ba ilego ba tšwa ka ntē le le šata. Ka gobane a ba ile go ya ka meboto le bona e tha le batho ba gwe.

3411

Temana ya 10: Moja-lefa o ja le dikadimō tše we di the šigo di buišwe.

7088. Dikoloto tša go šiya ke mohu, di bolwabolwa lona letšatšhi latobošo. Ke ka lona letšatšhi la peyo ya moja-lefa. Bjale ka ge go ngodilwē ka e le kae gore letšatšhi la thobošo ke lona la go lukiša dilo ka moka tša moteng wa mohu. Dikoloto ka moka ga tšona di swanetše go bolwa bolwa pele ga khobō, gore yo mongwe le yo mongwe a o kae. Moreri wa tšona e ta ba moja-lefa. Ka moka ga tšona ke tša moja-lefa.

7089. Dikoloto di na le di tela tše pedi.

3411
Cont.

(a) Dikadimō tša mohu go batho. (b) Dikoloto tša go kolota ke batho go muhu. Mohu o hwile ba thešū ba mo lefšlš, ke gore go di buiša. Le melato e a e dirilego bathong, le bona a thešū a ba boetšetša. Ka moka ga tšona di gšdimu ga thšgš ya moja-lefa. Fšla ka moka melato e we, e swanetše go thalošwa ka lona letšatšiši le la la thobcšo.

3412

7090. Boya khomo ke bo boya khomo. Theema the the ngodilwš kae le kae. Ke gore monna a ka adima dikhomo tša go nyala mosadi, ka moragš o swanetse go di boetša ga mong wa tšona. Theema the we a the šupi di-khomo tša go adima o lefa molato, sowa the šupa dikhomo tša go adima o nyala mosadi. Bjale lehu a le tibji, le gšršga re lebetše. Basdimani ba kwane gore dikhomo di ta boya. Ge mohu a da hwa a thešū a lefa, kadimš ya gwe, di šala di bšna ke moja lefa. Mothomong ba ile ba kwane ka go fana mosadi, o swanetše go šala a dira bjale. O swanetše go mo fa moredi wa yšna mosadi yo la wa go tšeiwa ka dikhomo tša go adingwa.

7091. Ge moadimi a gana go fa mong wa di khomo, ke molato. Moja-lefa o swanetše go tibišša ba gabš. Ke bona ba we ba swanetšego go mo rerišša molato. Ge a tšwla pele le go gana, ba swanetše go išša taba khorong. Ge moadimi a kaya a lefa, di gapšlwa ka šakeng la bo moja-lefa. Ge a ka lefa ka mosetsana, o swanetše go tšeiwa.

3413

7092. Dikhomo di hwetšwa ka ditela tše: Dikhomo di hwetšana ka ditela tše: Dikhomo tša maata a monna. Dikhomo tša matšo a baredi le tša melato goba le tša maata a mosadi. Ka moragš ga mo molato o rerilwš, ba swanetše go bošla gae, ba yo dula fathe. Bjale ba swanetše gore ba tebe gore dikhomo tše we tša go ba di adingwile di hwetšwane ka e fe tela. Ge ba hwetšana gore ke tša maata a monna, ka moka ga tšona ke tša moja-lefa. Batho ba la ba go ba ba morerišša molato, o swanetše go ba thapišša diata, ka go thaba e ngwe khomo. Le ge e le mosetsana ke moka ke wa moja-lefa. Ge dikhomo e le tša matšo a moredi, di swanetše go wšla ka lapeng la bo moredi yo we.

3413
Part

7093. Mašumu o kile a adima dikhomo ga Mofola. O ile a tšeya mosadi ka tšona. O ile a kwsna le mong wa dikhomo gore o ta di buiša. Go boya ga tšona ke gore mosadi o ta ba le ngwana wa mosetsana, ge a nyadiwile, o ta mo fa dikhomo tša gwe. Ba ile ba kwsna ka mokhwa o we. Ke ge a mo fa dikhomo a yo tšeya mosadi ka tšona.

3414

7094. Makoše o ile a ba le ngwana wa mosetsana. Ke yšna mosadi wa Mašumu. O ile a e tšibula ka ngwana wa motha mothankana. Ba ile ba mo rēla leina la Mofola. Ke tšhupō ya gore dikhomo tša go tšeya mmagwe di tšwa di ga mofola. Ka moragō a bēlēga Matšbē. Ke ngwana wa mosetsana. Ba ile ba dira bjala bja go bega ngwana go mong wa dikhomo. Dikhomo tšela tša go di tswetše. Mong wa dikhomo o ile a leboga go bigiwa ngwana. O ile a ba bolešla pudi. Ka moragō ga mo we, a re mokhopa o wa pudi, le š le šogō thari ya go bēlēga ngwana ka yōna. Le the ke la tšhubiša ngwana mollō. Ke moka ba rwala magapa a bjala ba bošle ga mašumu. Ba ile ba fithe ba anšgēla mašumu mantšū a mofola.

3415

7095. Phiri ya rwala Mofola. O ile a rwadiwa ke phiri pele ga gore a hwetšane dikhomo tša gwe. Ka moragō ga lehu le we la gwe, ba Bupa Matsobane go ba moja-lefa. Ka moragō ga kabaganyo ya lefa la thoto ya mohu, ke moka ba tšna tabeng ya dikhomo tša go adima ke Mašumu. Ba ile ba hwetšana gore dikhomo ke tša maata a mohu. Kwano ya bona e le ya boya khomo ke bo boya khomo. Taba ba ile ba e gafšla moja-lefa.

7096. Matsobane o nyaka dikhomo go Mašumu. Ka moragō ga mo modirō wa thobošo o fedile, batho ba palakane, a nyaka go kwa nnete ya Mašumu. O ile a ya a na le morwa rragwe. Ke tile mo ka thoto e we o ilego wa adimana le mohu papa. Mašumu a re, a o phošē, o wa kwala. Ke ile ka adima dikhomo ga mohu papago. Kwanong ya rena, ke ile mosadi o ta nya dikhomo ka mo fa. Ke be ke di nyaka. Ke nyaka gore thoto ka moka e khobakane. O ile a fetola moja-lefa ka gore,

3415
Cont

ka moka tše we o di bolabolago Ji a o kwala. Bjale dikhomo a ke natšo, bjale ka ge ke bile ka ta go adima dikhomo tša go nyala mosadi. Dikhomo tša go ke yēna ngwana yo.

7097. Matšbē o ile a nyadiwa. O ile a t letšela gore ngwana yo we a mo šupago, a nyadiwē. O ile a gola, masogana ba mmōna. A kwana le mothoka wa gwe. Mothang banyadi ba nyalago, ba ile ba bitša Matsobane gore a tš a phōpšlš moredi wa mathepa a dikhomo tša go šiya ke papagwe. O ile a phōpšla. Banyadi ba nyala ka mokhwa o ba ka khōnago. Ke moka go fedile. Ba phopedi ba bošla magae a bona gammōgō le yēna matsobane.

3416

7098. Mašumu o fa matsobane dikhomo tša mohu papagwe. Ka moragō ga mo ba nyadi ba nyetše, a khobakanya ba leloko. Ba ile ba khobakana. Le bitša ke nna ba gešū. Ke kile ka le botša gore ke adimile dikhomo. Mong wa dikhomo o ile a mpha dikhomo tša gwe da tšeya mosadi. Le tšona o ile a mpha a di rata. Lehono ke re, dikhomo tše tša go nyala moredi wa lena, di gata khoro di a feta. Ba ile ba re ke bothekha le kagišano. Ke moka ba bitša matsobane. Ba ile ba mo šupa dikhomo tše thaano. Ba re ke tšana dikhomo tše re ilego re di adima. O ile a leboga. Ke moka molato wa fšla o e ta mo we. Dikhomo ka moka di ile tša ba tša moja-lefa.

7099. Matsobane o ile a fa Dipoleng khomo. Ke morwa rragwe. O be a o kwana naš. Le mo a mo roma o be a tha gane. Le mo a tšama a ršra melato, o be a e ya naš. Bjale dikhomo tša re go fitha, a mo šupa khomo. O ile a šala le dikhomo tše nnš. Mafellō a taba.

3417

7100. Tsetsetse o ile adima dikhomo ga Motala. Motho e ke a yo adima dikhomo ga batho ba šele. Di adingwiwa ga ba leloko le mašakheng. Bjale ka Mofola le mašumu ke leloko ka le thii. Ba la le bona d ke leloko ka le thii. Tsetsetse ke ngwana wa mogolo. Mo a bōna Motala o re, ngwana wa rangwane. Yēna o re ngwana wa ra-mogolo. Ba ile ba adimana ka lentšū le, boya khomo ke bo boya khomo. Mosadi yo we tšo mo nyalago, ge a ile a ba le ngwana wa mosetsana, o ta nyadiwa, ke moka a boetša

3417
Cont

dikhomo. Ke ge a mo fa dikhomo tše ntebe. O ile a tšeya mosadi. Leina la mosadi Ntibane.

7101. Tsetsetse o ile a fallêga dikhomo tša go nyala le tša go mo alafiša. O ile a re go mneka, a ta a êma kudu. Nôga ya pupi e tha amogele. Ke gore o ile a noba motho fêla. Monna o tšeya mosadi gore a tš a mo gudiše ka go unnelêgêla bana. O ile a thôma go falatša thoto e ngwe ya go mo alafiša. Ka bakeng la dithare nôga ya ba ya amogêla. O ile a bêlêga ngwana wa mosetsana. Ba ile ba mo rêla leina la Mabore. Ke moka nôga ya napa e ngaletše ruri. A napa a noba le yêna ngwana ka o thii fêla.

3418

7102. Motala o ile a hwa dikhomo di thešu tša lifiwa. Ba ile ba lla thello tha mohu go fithela the fêla. Ka letšatši la thobošo, ba ile ba abaganyo dinto tša mohu mothahu wa go šiya ke mohu. Ka moragô ga mo kabaganyo e fedile, ba ile ba thalošetša moja-lefa thoto e we ya go adima ke ramogolo wa gwe. Moja-lefa ba ile ba šupa Motetete. Ke yêna ngwana wa nto e kholo. Tšupô le kabaganyo ya lefa ya fêla e ta mo we. Batho ba ile ba boêla magae a bona. Thoto ya go adingwiwa ba e beya matsogong a moja-lefa.

7103. Motetete o bolabola le ramogolo wa gwe. Ka moragô ga matšatši a the makae, a mo ba šupa moja-lefa le kabaganyo ya thoto ya go šiya ke mohu, a ya ga ramogolo wa gwe. Ke tile mo ramogolo mabapi le manamane a la la go adimana le mohu papa. O wa o kwala ngwana wa moratho wa ka. Le nna ke mo tšietsing a ke tebe gore nka dira bjang. Ke tšere dikhomo ke tšeya mosadi. Bjale pêlêgô e ya gana. Ke dirile melato e mentši mo bathong, ke likiša gore mothomong o ta tswara bana. Bana a ba gona.

3419

7104. Mabore a re ngwana wa rangwane ntšee dikhomo di boêlê šakeng. Mantšu a papagwe a ile a mo kwiša bothoko. Le gôna e be e the mathômô mo a bolabola le moja-lefa. O be a fo dula a šekêla lebaka ka moka. Moredi wa gwe a fêla a di kwa. O ile mo a šekella moja-lefa. Ke moka a re, papa le

3419
Cont

nkwiša bothoko ka baka la melato e no. Ga di ile, ge la e be di tha ili, e be ke taya ke apeela yo ngwana wa rangwane. Magane a bona a ile a fêla. Ke moka ba palakana. Moja-lefa o ile a lašla a bošla gae.

3420

7105. Tsetsetse a šala a dira bjala. Ka voragō ga mo ba palakane, a bitša banna ba go tiya gore ba te ba moeletše lentšu la moredi wa gwe. Ba ile ba ba gona. Bjale a ba botša gore ke na le taba lengwana wa moratho waka. Ke taba ya kagō ya mote. Ke ile ka adima dikhomo ga morwa rre. O ile a mpha ka lentšu le, boya khomo ke bo boya khomo. Motetete o be a tile mo, mabapi le thoto e we. Ge ke dutši ke šekela. Ngwana a re ngwana wa rangwane ntšee dikhomo di bošlō šakeng. Ke le bitšetša yōna taba e we gore e ya dirēga. Ba ile ba re ngwana o wa thotše. Wena dira bjala o bega lentšu, o ta kwa gore bona ba reng.

7106. Ntibane o ile a dira bjala ka tašlō ya monna. Monna a re go mosadi, ke kwile lentšu la ngwana. Mmago ngwana a re le nna ke le kwile. Go leka noka a še go e tshela mogatšaka. Dira bjala re iše lentšu la ngwana. Re ta o kwa gore bona ba reng. O ile a dira.

3421

7107. Motetete o ile amogšla lentšu. Ba ile ba khošla barwadi ba bjala. Barwadi ba ile ba ba gona. Ba ile ba rwala magapa a a phethago menwana 'medi. Ba ile ba felegetša ke mokhekolo yo we a ta fithišago mantšu. Mphulukwane wa lla, bjala bja tšwa ka khorō. Ba ile ba fitha. Bathakanetši ba thakanetša. Barwadi ba iša maduma. Maduma a bona a ile a kwala. Bjale mokhekolō a nyaretša lentšu le we ba ba rumilego ka lona. Ba ile ba amogšla bjala. A re ke ta di bōna ka moswana, mabapi le lentšu le we le tilego ka lona.

7108. Therola ke molato. O ile a bitša ba gabō ka moka gore ba tš, a ba bege taba ya therola. Le yēna Tsetsetse o ile a mmitša. Ke molaš wa gore a mmitše ka gobane ke ramogolo wa gwe. Le ge a ka the ke a nyaretša lentšu, a gona taba, khane ke mo a le gona. O ile a ba bega therola. Ke lebitšetša therola, the tile mabana. The tšwa ga ramogolo.

3421
cont

Molato wa thona ke o, Mohu papa o ile a adima ramogolo dikhomo tša go nyala mosadi. Lehono, moredi wa ramogolo o re, ngwana wa rangwane ntšee. Therola the the tile ka mokhwa o we. Keletšo gōdumu ga taba e.

3422

7109, Motetete o ile a tšeya Mabore. Banna a ba ka ba thwa ba ganetšana. O ile go fetša go laudiša ka mokhwa o we therola the tilego ka šna, ke moka bona ba dumelana le taba. O ile a leboga therola ka khomo. Ke gore o ile a ba thabēla khomo. Ka moragō ga mo we a ya a nyala. Ka gobane dikhomo tša go adima e be e le ntabe, o ile a ntšha the thaano. Ke moka moja-lefa a beka mosadi. O ile a dula le yēna moja-lefa. Dikhomo e be di tšwa ka lapeng la mogadikane wa bo moja-lefa. Bjale lapa e be le the na ngwana wa mothankana. Mafello a taba.

7110. Thekhōbēla a-dima Thebaše dikhomo. Ba ba ile ba diyo adimana ka baka la go kwana ga bona. Kwano ya bona e be e le ya go tšeya kharebe. Thebaše o be a na le mosadi, a khathiwa ke mothepa o mongwe. Moredi wa mosadi wa gwe wa pele e be e tha le yo monyana. Ka tšatši le lengwe, Thebaše le Thekhōbēla ba gathana. Ke moka a thōma go anegēla monkana ka mothepa o we. Ke thoka dikhomo e be ke ta mo tšeya. Thekhōbēla a re dikhomo nka go fa, ge o ka dumšla ge ke tšeya moredi wa go.

3423

7111. Magane a dira taba. Ka moragō ga magane a we a bona, ba palakana. Letšatši ke mo le ile, Mongwe le mongwe o e kšla gae ga gwe. Thebaše o beile mantšū ka pelong. Ka tšatši le lengwe, a botša mosadi wa gwe. Monna yo la wa monkana waka o re o nyaka lapa le lago. Mosadi o ile a re, ke ta mo fang. O balabola ka yo moredi wago mogatšaka. A re nna ke diyo khōna go bēlēga, ngwana a še waka ke wa go. Go lūkile mogatša ka ke ta dira gore a mo tšee.

7112. Monna a ya go Monkana wa gwe. A re go yēna 'mogo ngwana o dumšla gore o ka mo tšeya. Bjale ke tile mo ga go, gore o thuše ka dikhomo ko tšeya mosadi yo la. Di a kwala pholo e ngwe. Ditaba a di ke di no fšla le le ba ba bedi, le nna ke tha šala ke e khopola. Ke moka ba šma mo we.

3423
cont

Thebaše a laēla. O ile a mo dumella. A re mantšū a go ke a kwile wa the ke wa fēla p'elo o ta bōna ka nna. Ke moka monkana a boela gae, a ya a dula.

7113. Thekhōbēla a šala a khobakanya ba gabō. Ba ile ba khobakana. A re go bona le bitša ke nna ba bina noko. Lehu ke letete. Letete ke gore boroko. Ke boroko bjo motho a no o kwago mmele wa gwe o šephile, ke moka a napa a khomēla. Ke bone monna yo a kakago thebaše. O re o na le letolo. Ka letolo le we la gwe, o nyaka gore ke mo fē dikhomo o na le molato. Ba ile ba re ke molato wang. Molato wa gwe, ke wa go tšeya mosadi. O kwane le mothepa yo nongwe, bjale a na dikhomo tša go monyala. A mogēla motho yo we. Bogoši ke batho, motho a geniwi.

3424

7114. Thekhōbēla o fa Thebaše dikhomo tše mabala-a-nkokotwana. Ka moragō ga mo a butšitše ba gabō, ke moka a ba šupa dikhomo tše we a swanetšego go mo fa tšona. Ka moka ga bona ba ile ba di bōna. Bjale a romēla thebaka tha go botša moadimi gore a tē a di bonē. Thebaka the ile thaya. O ile a ta go bōna dikhomo. Le yēna o be a na le ba gabō. Ba re go fitha ba ba šupa dikhomo. Ke moka ba gapa dikhomo ba toba natšo.

7115. Moredi wa Thekhōbēla a hwa. Papagwe o be a šetše mosadi yo la a go ya go adima dikhomo ka baka la gwe. Ka nnete lehu a le na mphathō. Papago mohu a ya a bega lehu, ga Thekhōbēla. O ile a roma motho gore thepela o botša Thekhōbēla gore ba ga makholo wa go ba re a ba diša. Mosadi yo la wa bona o re togetše. Morumiwa o ile a ya, a fithetša mantšū a la a go rumiwa ka ōna. Ba re re di kwile. Ke madi-mabe a rena le batswadi ba gwe. Ke moka baya le morumiwa go boloka mosadi wa bona.

3425

7116. Lehu a le thadiwi. Ka moragō ga mo thello the fedilē, batswadi ba mohu ba ōmēla bjala. Bjala bjo we ke bja go thoboša mokhonyana. Barwadi ba bjona ba ile ba ba botša gore thepelang, lo botša mokhonyana, gore lapa le la le hwile. Lapa ba lebelle la mosadi yo la wa go tšeiwa ka dikhomo tša

3425
Cont

go bona. Barwadi ba bjala ba rwala. Ba ile ba bolabola ka mokhwa o we ba laetšwego ka ōna. Ba ile ba ba fetola ka gore di a kwala. Lehu a ba thale. Re ta lobella ga na mo we ba re šupilego. Ba ile ba leboga polabolo ka pudi.

7117. Thekhōbēla a hwa. Lehu le lona le šoma modiro wa lona. O ile a hwa mosadi yo la wa go tšeiwa ka dikhomo tša go tšwa ga gwe, a thešu a be le ngwana. Ka baka le we ke gore dikhomo di be di thešu tša boya. Ka moragō ga thello tha mohu, ba šupa Madome go ba moja-lefa. Thoto e we a go ba a išile, ba ile ba e a-baganya dinto tša mohu. Ke moka moja-lefa a thalošetšwa dikhomo tše we di ilego tša adima ke Thebaše. Le gore ba kwane ka go ta tšeya mosadi.

3426

7118. Madome o ile a kokota ba ga makholo wa gwe. Ka moragō ga mo batho ba palakane, a bitša ba bagolo. Ba ile mo ba khobakane, a ba thološetša the bitšetšwa. Le bitša ke nna. Ke gakanegile, a ke tebe gore ke tawanetše go kokota bjang mo we dikhomo tša go šiya papa di nego. Ba re wena o swanetše go ya le pudi. O ta fitha wa dula khorong. Ge taba e tha le gona, o ta bona ba tšeya lepara lego. Ba ta re mo ba go beile ka ntong, ke moka wa re ke lata mothala wa dikhomo tša go šiya papa. Bona ba ta go fetola.

7119. Madome le makhatš wa gwe ba ya le pudi. Ba ile ba fitha ba dula khorong. Mosadi yo la wa go tšeiwa ka dikhomo tša bona, a tšeya mapara a bona. Ke moka le bona ba šala mapara a bona moragō. Ba fitha ba dula ka ntong. Ke moka ba iša maduma. Maduma a bona a ile a amogelwa. Ka moragō ga maduma, ba re ka pudi e we, re lata methala ya dikhomo. Ba ile ba re le a kwala. Dikhomo tša go šiya papago lena, lapa la tšona ke le. Ge le ka ba le ngwana wa mosetsana le tata le mo tšeya. Ke kwano ya ka le mohu. Lena le reng. Ba re le rena re eme ga na mo la polabolong ya mohu. Ke moka o tibile lapa la gwe. Ba lašla ba goma.

3427.

7120. Thebaše a hwa. Ka moragō makholo wa bona a hwa. O hwile a ba šupile lapa. Bakhonyana a ba ka ba bigiwa lehu la makholo wa bona. Ba ile ba fo o kwa ka batho. Bakhonyana

3427
Cont

ba re ke ba banyana, ba taletšwe. Moya lehung la o wabō, a lete go bitšhiwa. Ba ile ba ya. Ba ile ba boloka yo we makholo wa bona. Ba alama lehu matšatši a manš. Ke moka ba re, re le ubetše. Ke moka ba bošla gae.

7121. Madome ke mokhonyana. Ke mokhonyana bjale ka ge a ile a ya mohu a tha phela a mo šupa lapa la gwe. Ka moragō o ile a ya a tswere pudi. O ya go šmšla lehu la makholo wa gwe. O ile a fitha a dula khorong. A gwa ka gwa ba le motho ka o thii yo we a ilego a tšeya mapara a bona. The we tha gore bae, tha ba tha dira gore ba gomš le pudi ya bona. Ba bōna ga bote gore ditaba di eme ka lešele. Ge e le phuthi e tsogetše moragō.

3428

7122. Madome o ile a khobakanya ba leloko la gabō. Ba ile ba khobakana. A re go bona, bjale ka ge ke le butšitše gore ko šmšla makholo. La re molaš, ke go ya le pudi. Ke ile ka ya. The we the ilego ke, the ile tha ba dira gore ke gome ke le khorong le pudi yaka. Ka baka le we gwa ntšhupa gore bogwš bo hwile. Ke yōna taba e we ke le bitšetšago yōna. Ba ile ba re o wa kwala. Bjale re ka šitwa go bolabola nabō bjale ka ge ba tha le thellong. Re ta bona taba ka moragō ga mo thello the fedile. Ba ile ba boetša taba moragō ka baka le we. Moja-lefa o ile a dumellana nabō.

7123. Bahu ba hwile le bogwšra bja bona. Ka morago ga mo thello the fedile, ba bile ba šupile le moja-lefa, Madome a goma a ba bitša. Ke kwa gore ba bile ba thobošitše bana ba mohu. Ba bile ba beile Thepudi go ba moja-lefa. Nna a ba nkhopola. Ke tšhupō ya bo bedi, ya go šupagore bahu ba hwile le bogwšra bja bona. Ba re ge motho a thale phifalong a na maano. Lehona ba thobogile. Go bile gona le moja-lefa. Ke yēna yo we batho ba ka khōnago go bolabola naš, ka go bane ke yēna papago mote. Thepela o likiša gapš ka bothakha. Ge ba ile ba the go amogele, gona go ta bōnagala taba.

3429

7124. Madome a ka a amogšlwa. Ka moragō ga dipolabolo tša banna, a khoka pudi e la ba goya ba goma nayo. O ile a bitša makhate wa gwe. Ke moka baya. Ba fitha ba dula khorong.

3429
Conf

Ba bōna ba tha šetše ke motho. Mothipidi o iša maduma a dutši khorong. Le bona ba ile ba iša maduma. Maduma a ganiwi, go ganiwa taba. Ba ile ba dumšla maduma. Ba no bōna ba tha ba iši ka ngwakong. Bjale Madome a nyaretša lentšu. Ke latile methala ya dikhomo. Ba re ke tša ga mang. Dikhomo tše gešu, tše we di ilego tša adima ke mohu papago lena. Ba mo fetola ka gore a re di tebe. Lebata la gwe le kowa.

3430

7125. Madome le makhate ba gōga pudi ba bošla gae. Ba ile go ba šupa le bita la mohu ke moka ba khaogana nabō. Ba ile ba šala ba taetše kowa khorong. Makhate a re, a re gomš, ge e le bogwē a bo gona. O ba bonele wena ge ba re šupa lebata la mohu. Peelo a e bolae. Madome nka be a hwile ka peelo. Makhate o ile a gōga pudi, a mo šiya a tha dutši khorong. O ile mo a le nokeng ya mphathaneng, a bolabola. A kwa a tha fetole ke motho. A lebella moragō, a bōna a tha mmone. O ile a tšma pudi, a goma. A mo hwetšana a tha dutši gona khorong. A mo tawara ka letsogō. Ke moka ba toga. Ba ile ba fitha gae ga bona le pudi ya bona.

7126. Madome o laudišetša ba gabō. Re tšo boya mo la ra goba re ile. Re ile ra no dula khorong. Ra bōna ba tha re šetše. Ra ba ra iša maduma. Ba ile ba dumšla. Ka moragō ga maduma, ba khaogana le rena. Ka bōna gore go toga re no homola go ka theke gwa dirēga. Ke ile ka ba botša gore re lata methala ya dikhomo. Ba fetola ka gore ke tša ga mang. Ke ile ka ba thalošetša. Ke moka bona ba ntšhupa lebata la mohu. Ke tšona tše we re tšo boyago natšo.

3431

7127. Bahu nkabe ba tsoga nkabe re ba šupa madirō o wa bona. Banna ba re bjale ke taba. Ba ile mo ba ehwa ba re le ta šala le di bōna. Bašadi ba gopola gore ba ra nama ya makhura. Re swanetše go ba romšla motho. Motho yo we a yo ba botša gore re nyaka go gathana nabō re bolabudišane. Molato o thekiwa thebibing. Ka tšatši la gore re ta ba gona. Le bona ba tibiše ba gabō. Morumiwa o ile a ba botša. . . Le bona

ba ile ba thabēla lentšū la bona.

7128. Ba ile ba gathana khorong ya Thepudi. Thepudi ke yēna moja-lefa. Ke morwa mosadi wa mohu Thebaše wa pele. Mosadi wa bo bedi a na ngwana. Madome o ile a thalša ka mokhwa o we dikhomo di ilego tša adingwa ka gona. Ba bangwe ba gabō ba ile ba mo tatša mantšung a gwe. Ba bangwe ba bo Thepudi ba ile ba dumšla. Bjale moja-lefa a re, bjale ditab di a kwala. Mosadi yo we le bolabolago ka yēna, ke yo. E šu a be le ngwana. Lebellang yēna.

7129. Madome o ile a gena go lebella mosadi. Ka moragō ga mo moja-lefa a feditše go bolabola, Madome a ēma. A re morena. Taba e we a e bolabotšego, nna a ke kwišiši. Mo la e be e thale malōba, gona e be ke ta re o bolabola taba. A mphē dikhomo tša ka ke fapanš le lebita. O ile a mo fetola ka gore o wa kwala mo o nyaka dikhomo. Dikhomo tša go ke yēna mosadi yo. Ge o tha dumele gore dikhomo o ta di hwetšana ka yēna mosadi yo, gona nna a ke tebe. Ba ile ba togšlana ba tha kwana.

7130. Madome o ile a iša taba khorong ya ga Mašumu. Ba khoro ba ile ba amogēla taba. Ba botša mmigi wa taba gore a bošlš moragō. Ba umotša letšatši le a ta go go boya ka lona. Le bona ba šala ba roma motho go tibiša Thepudi gore o wa nyakēga. Moruniwa o ile a ya a umotša, gore ka tšatši le gore o wa nyakēga ka khorong, ka molato wa go le Madome.

7131. Letšatši la katholo. Madome o ile a laudiša ka mokhwa o we dikhomo tša goye ka gona. Bjale phapanō ya ka le bona, ke ile kaya the emelong ke tswere pudi. A ba ka ba nkanogēla, ka ba ka goma nayō. Ge ko botša ba gešu, ba mpotša gore motho mo a tha le phifallong, o wa tallwa. Ka moragō ga thobošo, ka goma ka ya le pudi e la gapē. Ke ile ka iša maduma ke dutši khorong. Ka bōna ba tha nthokomele. Ke ile ka nyaretša lentšū. Ke ge ba ntšhupa lebita ba re ko le tsoša ke bolabolš nalo. Ge re boetše le banna ba gešu, ke gona, a ntshupa mosadi yo we wa go tšeiwa ka dikhomo tše we ba go di adima ga mohu papa. Ke ile ka gana ka re ba mphē dikhomo

3431
cont

3432

3433

3433
Canf

tša ka ke fapané le lebita. Ie yéna a gana. Ke mokhwa o we ke tilego ka óne mo. Morena lekhota la ba bina tou.

7132. Thepudi o tawa tša ka gónong ga gwe. Morena lekhota la ba bina tou. Ke nnete mo we nmoledi a bolabotšego. Ke ile ka mo šupa lebita ka baka la gore taba e be ke tha e tebe. Ke be ke diréla gore khoba e be gona, ke te ke kwe gore dikhomo tše we di ile tša thepela ka mokhwa mang. Ka nnete go ile gwa ba bjale. Datibi ba ile ba theloša ka mokhwa o we ba tebago ka gona. Ke ge ke mo šupa lapa la dikhomo tša bo. A ka a duméla bjale ka ge a šetše a thalušitše. Morena lekhota.

3434

7133. Ditaba tša gaféla banna ba lekhota. Ka moragó ga mo ba feditše go laudiša ka mokhwa o we ba fapanego ka óna, ba gaféla banna taba. Monna yo mongwe wa lekhota, o ile a butšiša Thepudi potšo. Wena o ile wa reng, bjale ka ge a ile a gana go šupiwa lapa. Nna ke ile ka re mo o tha dumele gore dikhomo o ta di hwetšana ka yéna mosadi yo, nna ga ke tebe. O tšwela pele le go bolabudišana naé. Ke mang yo we a swanetšego go teba. Ke nna yo we ke swanetšego go teba. Nka ba ka lang o mo fetola ka gore a o tebe. Monna a ka a-raba putšišo. Nna ke go bóna phóšó Thepudi. O be o tha tswanéla go mo fetola ka mokhwa o we. Taba ya bo bedi wa mo šupa lebita. Ke ta šišéla banna ba ba melomo ya di kwabšlš. Ke noka a dula fathe.

7134. Lekhota le ile la bóna Thepudi phóšó. Go khangwa ke mare ke gore ditaola di go teile. Nka baka lang, o tha ka wa araba polabolo ya the bolabudi the the be go the go butšiša. Ke e fe. O itše nka baka lang o mo fetola ka gore a o tebe. Ke šitilwé go mo araba ka gobane ke nna yo we ke tswanetšego go teba. Go šupa motho lebita ke phóšó. O swanetše go mo fa dikhomo tša gwe, a khaogane le lebita.

3435

7135. Meeti a e kelwe, motho o no hwa a ragaraga. Thepudi o ile a khopéla go butšiša diputšišó. Ba ile ba mo dumella. Ke tswanéla ya go nyatša lentšu goba mantšu a bahu. Ba re lentšu la mohu goba bahu a le nyatšiwí goba a nyatšiwí. Bahu ba hwile ba kwane go ta tšaelana. Nkabé o thakhé mong wa dikhomo, nkabe o kwala. Thinyi thinyi e a e thinyetša. Agi

3435
Conf

agi e ya e kagšla. Wena o swanetše go ntšha dikhomo tša monna yo o mo fš. Ke moka re feditše.

7136. Ba ile ba iša taba go morena. Morena a re ke dikhomo tše kae. Ga ra butšiša thōbšla. Ke moka a ya a butšiša, ba mmotša gore ke dikhomo tše 8. A ya a botša morena. Thepelang le mmotše a yo boya a gapa dikhomo tše 9. Ka tšatši la gore di a nyakšga mo. Ba ile ba mmotša ka mokhwa o we morena a bolabotšego ka šna. Thepudi a re, dikhomo a ke natšo. Ke be ke re bokaone ke gore a fete le mosadi. Nama ya betwa e a begwa. Ba goma ba boetša lentšu go morena. Thepelang lo butšiša mong wa dikhomo, mo a o kwana le go tšeya mosadi. Le yšna mosadi mo a dumšla go ya bogading bja bobedi.

7137. Diputšišš gšdimu ga Madome le mosadi. Morena o re, o wa dumšla go tšeya mosadi. Madome a bega ba gabš. Ba ile ba ya thopeng. Bjale ba re, butšišang mosadi. Ke ge ba butšiša mosadi. O ile a re, nka diya bjanš, ka gobane a ke ne ngwana yo nka ba fago. Bolabola lentšu goba aowa goba š. Ke a dumšla ka baka la go thoka ngwana. Wena wa monna bolabola nnete, mo o dumšla go tšeya mosadi. Madome a re bogošš ke batho, motho a ganiwi. Batswadi ba mosadi lena le reng. Ba re ngwana wa rena ke moopa, bjale monna yo we moswa, a ka dule a khitšla ka theršba. Rena re bšna e ke ba ka mo fa dikhomo tša gwe, a yo e thekšla ya gwe kobš.

3436

7138. Thepudi e ya bonyela mpja. Ka moragš ga mo makholo wa gwe a bolabotše, ba 'motša bonyšla mpja. O ile a bitša makholo wa gwe, a ya na bš thopeng. O ile a e tumšla molato. Ba mmotša gore morena o šetše a bolabotše. O swanetše go tiša dikhomo tše we ka lona letšatši le la. Madome o ile a butšiša gore a boš ka lona letšatši le we ba ta tišago dikhomo ka lona.

7139. Thepudi o ile adima dikhomo ga makholo wa gwe. O ile a re ga makholo wa gwe, nkadimeng dikhomo, nna ke ta šala ke šomšla lena. Ba ile ba kwana. O ile a mo fa dikhomo. Ke moka a iša dikhomo khorong ka lona letšatši le la ba khoro ba gore a di tiše ka lona. Ba khoro ba šupa Madome

3436

dikhomo tša gwe. Khomo ya khoro e ile ya šmšla go šele. O ile a ntšha khomo ya manganga thaa a banna, a tswalla khoro ka yšna. Ke moka molato wa bona wa fšla.

3437

7140. Madome a gapa dikhomo tša gwe. Ka moragš ga mo a tawaletše khoro, a gapa dikhomo tše di šupago a ya natšo gae ga gwe. O ile go fitha gae, ba dula fathe ba bolabola. Ba hwetšana gore dikhomo ke tša moja-lefa. O ile a thaba khomo ya bušupa ya ba ya manganga thaa a banna ba gabš. Ke moka molato wa Madome le Thepudi wa fšla o e ta mo we. Mafello.

S.1: Monyala ka pedi o nyala wa gwe.

7141. Motho a fele. Go bolwabolwa ka monyalo. Ba tšeelane ke ba ratane. Khomo tše pedi o wa beka mosadi. Mosadi a bšlšgš ngwana wa mosetsana. Ke moka a nyadiwe. Dikhomo tša go monyala ba yo fetšiša mmagwe ka tšona. Ke leeto le letelele. Ka baka le we mokhonyana o na le molato. Ge makholo wa gwe a ka hwa a thešu a fetša monyalo, moja-lefa o swanetše go šala a ršra mokhonyana, ka gobane ke yšna makholo wa gwe. Ke makholo wa gwe ka gobane o dutšiši legatong la makholo wa gwe wa go hwa.

3438

7142. Mophšphšdi wa dikoloto tša dikhomo tša monyalo. Mosadi yo we wa go bikiwa ke monna wa gwe a thešu a mo fetša go nyala, ke yšna mophšphšdi. Ge a bšna gore monna o hwetšane dikhomo, o ta mmotšša gore gapš o di tebe gore nna ke fo apeya mo e šu o fetše go nyala. Le ge moja-lefa a nyaka dikhomo tša monyalo wa gwe, ke yšna yo we a ta go tiša moja-lefa. Ge o ka bšna mosadi a nyaka go apeya le dikhomo tša go monyala, o bšna gore ka lapeng la bo a gona ngwana wa mothankana. Taba ya bona e fšla ba le khorong.

7143 (a) Maphikulugš o ile a šiya dintlo tše pedi. Nto e kholo e be e na le barwa ba banš le khaitšedi ya bona. Nto ya bo bedi ya ba le bana ba basetsana fšla. Pele ga lehu la gwe, o ile a goma a tšeya dikhomo tša baredi ba nto ya bo bedi a tšeya basadi ba ba bedi. Ke gore ke matšo a

3438

baredi ba ba bedi. Ba ile ba ba fetša monyalong wa bona.
Baredi ba ba bedi, a ba ka ba ba fetša. Makholo wa bona a ba

3439

beya molato. Ba ile ba setha le para. Ke tšhupō ya gore
mokhonyana o na le molato. Lepara ke molaō wa thegologolo.
Go sethiwa fēla dikhomo tše a kolotago. Bjale makholo wa
bona a hwa, bakhonyana ba thešu ba fetšiša mothekō wa bona.

7144. Teka a ba moja-lefa. Ka moragō ga mo thello the
fedilō, ba goma ba khobakana. Ke gore nka moragō ga tšatši
la thobošo. Moja-lefa o be a nyaka go teba ka thoto ya mohu
papagwe. Ba ile ba mmotša batho ba we ba go adima thoto ya
mohu. Gammōgō le bakhonyana ba we ba go the fetše monyalo wa
bona. O ile a khobakanya thoto ya go adingwa ka moka ga yōna.

7145. A dira mabjala a mabedi, a go rēra dikhomo go
bakhonyana. Ke molaō wa gore ge motho a rēra mokhonyana molato,
o šmēla le monyalo, a dirē bjala. O ile a dira bjala,
bja rwadiwa, bjaya ga Lewele. O ile a botša barwadi, gore
ke bja go butšiša monyalo o la wa go šala. Ba ile ba rwala
bjala baya.

3440

7146. Barwadi ba bjala ba ile ba fitha ga bote. Mphulukwane
o ile wa letša ke barwadi, ba botša ba mote gore re a tēna.
Le bathakanetši le bona ba ta teba gore therwalo the ya kae.
Bathakanetši ba ile ba ba thakanetša. Ke morōmo tefēla ba
šibi, batsumi peelo di a baba. Ke moka ba fitha ba ba rorēla
ka ntong. Ba ile ba iša maduma. Maduma a bona a ile a amogelwa.
Ka moragō ga maduma, ke moka ba iša lentšu la therola tha
bjala. Re rumile ke Teka o itše re te re umutšišetše manamane
a la a go šala mo le tšeya mosadi wa lena. Mokhonyana a re ke
di kwile ba ga makholo. Ke mothegare, ke ta le fetola ka
moswana.

7147. Mokhonyana o ile a khobakanya ba leloko la gabō.
Ka moragō ga mo ba khobakane, a ba botša lentšu la therola.
Le bitša ke nna bagešu. Ba ga makholo ba ntišetšitše
therola. Ke molato, ba re ba butšiša dikhomo tša bona ka thona.
Bjale ke ba butšitše gore ke ta ba fetola ka moswana. Ke
yōna taba e we ke le bitšeditšego yōna. O wa o kwala mokone,

3440

ke nnete mantšu ba ta hwetšana ka moswana. Ke moka a ba bolašela pudi. Ba tšena bo tagweng.

3441

7148. Tala e speilwš ga e lewe ka mphaka. Ka moswana bja re go tha ba kitimšela moteng wa Lewele. Ba ile ba khobekana e thale ka moswanyana. Ke šetše ke le thalošeditše mabana. Lehono ke tswanšelo ya gore barwadi ba hwetšane lentšu la go bošela ka lona morago. Di a kwala monna wa ga Lewele, rena re ditebe tša go theletša wena. Ke nnete mo we makholo a bolabolago. Ke ile ka ntšha dikhomo tše thaano mo ke nyala mosadi yo. Makholo wa go hwa, o ile a setha lepara la dikhomo tše ntabe. Ke šna molato waka o we ke o tebago. Ba re o wa o kwala, mo o le natšo ba fš. Dikhomo a ke natšo, ba ta lebella motogolo wa bona mothang a nyadiwago. Ke moka a fetola barwadi, ka gore molato ke a o teba. Fšela dikhomo a ke natšo. Le ba botše ba ta lebella motogolo wa bona mothang a nyadiwago.

3442

7149. Barwadi ba botša Teka mantšu a mokhonyana. Ka moragš ga mo mokhonyana a ba fetotše, ke moka ba bula di fate. Difate di ile tša bulšga. Ke moka ba rwala magapa a bona ba bošela gae. Ba ile ba fitha ba laudišetša moja-lefa ka mokhwa o we, mokhonyana a ba fetotšego ka šna. Le yšna o ile a leboga mantšu a mokhonyana. Go leboga ga moja-lefa ke go lebella mo we mokhonyana a mo šupilego.

7150. Moredi wa Motšatši a nyadiwa. Motšatši ke moredi wa Maphikulugš wa nto e nyana. Le ga molato o the gona, ke molaš wa gore a bitše ba ga makholo wa gwe, ba tš go phšphšela dikhomo tša go nyala motogolo wa bona. Ba ile ba mmotša Teka. O ile a ya go phšphšela dikhomo. Banyadi ba ile ba nyala ka lesome la dikhomo. Ka moragš ga mo ba feditše modirš wa go phšphšela ke moka ba bulšela mabjala banwa. Teka a lašela mokhonyana wa gwe, ke moka a bošela gae.

7151. Motšatši a fapana le monna wa gwe. Ka moragš ga mo banyadi ba palakane, monna a re go mosadi, di na nšdi a di tswarege. O rang mogatšaka. Ke ra gore re swanetše go iša dikhomo tše la tša go go fetšiša. Ke a go kwa, dikhomo tše we

3442
Cont.

tšo ja ke mang. Mma o hwile le papa. Lehono wena o gopola gore
tšo ja ke mang. A ke re maloba e be bjala bo tile mo, ke
mang yo we a go ba a tišitše bjala. Motšatši a re a ke ne
taba le taba le taba e we. Bjale o nyaka gore dikhomo di
dirš bjang. A re ke apeya natšo.

3443

7152. Lewele o bitša banna ba gabš. O be a nyaka go o
kwana le mosadi. Ka moragš ga mo ba o kwane ke moka a bitše
banna ba gabš go tilo ba šupa dikhomo tše we di swanetšego
go ya go nyala. Ba ile mo ba khobakane, ke moka a ba botša
ka mokhwa o a tha kwanego le mosadi ka šna. Banna ba ile ba
re tša šta ke namagadi go ya lewa ke ga tšona. Re bolabola
ka mokhwa o we, ka baka la gore ge monna a yo iša taba khorong,
ba khoro ba yo go tšema. Khano ya mosadi wa go, nkabe a be
a ganšla yšna moja-lefa, dikhomo tšona di tene ka khoro.
Banna ba ile ba fetša polabolo ya bona ba etsa mo we.

7153. Monyadiwa a laole dikhomo. Ka moragš ga mo banna
ba palakane, moja-lefa a šala a gopola mantšu a banna. A
bšna ka noši gore mosadi o nyaka go mo iša ka leweng. Bšna
mosadi, ge dikhomo di ka gapiwa ka maata, ke moka a gona lentšu
le re ka lebolabolago. Bokaone ke gore re ba fš dikhomo.
Mosadi o ile a dumšla mantšu a monna. Bjale ka ge ba leloko la
gabš a ba butšitše, a nyaka makhate.

3444

7154. Lewele a iša dikhomo tša go fetšiša mosadi wa gwe.
O ile a ya le makhate. Ka moragš ga maduna, a ba botša gore
ke tilo fetšiša monyalo wa mosadi waka. Le a kwala taba e
we re ta e bšna ka moswana. Bjale ka ge e le banna ba ile ba
goma ba bošla magae a bona. Ba ga makholo wa gwe ba šala
ba botša ba gabš. Ka moswana ba goma ba boya. Ba ile ba
hwetšana ba ga makholo wa bona ba khobakane. Ke moka ba ba
fa dikhomo tše la ba go ba ba ba kolota. Molato o ile wa fšla.

7155. Teka a bitša Motšatši. O ile a mmotša gore a ke
go bitšetše bjala. O swanetše go ta o le nnoši. Moredi
yo mogolo wa nto ya bo bedi e be e le morukhwe. Le yšna o ile
a mmitša. Ba ile ba fitha ka lona letšatši le a go ba botša
gore ba te ka lona. A re le bitša ke nna, kudu ke botša wena

3445

mogolo. Ba ga Lewele ba tišitše dikhomo tša go fetšiša yo moratho wa go. Bjale ke re le reng ka tšona. Morukhwe a re dikhomo o swanetše go mo nyakella la gwe lapa. Moja-lefa a re di a kwala. Ke ta mo nyakella la gwe lapa ka tšona. O ile a nyala mosadi ka tšona. Ge a bikile mosadi, a goma a ba bitša. O ile a šupa Motšatši mammuwi wa dikhomo tša gwe. Ke moka ta-ba ya bona ya fêla e ta mo we.

7156. Lewele le mosadi ba na le lapa la bona. Monna a re go mosadi wa gwe, a moja-lefa a dira ga bote. A re o dirile ga bote. O the ke wa fêla o gopolêla motho yo mongwe bobu. Mo la a di gape ka ngangano, lehono nkabe a tha dira ka mokhwa o.

3446

7157 (b). Teka a dira bjala go rêra monyalo ga Mašumu. Mašumu o ile a beka moratho wa Motšatši a tha fetša monyalo. Therola the ile tha tšona ka khoro ya Mašumu. Mašumu o ile a no bolabola le mosadi wa gwe fêla. Mosadi a re nna dikhomo tša ngwana waka a še tša go rufa mênô. Monna o ile a o kwana le dipolabolo tša mosadi wa gwe. Bakeng tha bjala o ka bôna gore o ka dirang. Goriale ke mosadi o botša monna. Ke a go kwa mogatšaka, bjale go nyakega lentšu le re ta go fetola barwadi. Ke bolabotše, ke re lapa a le ji lengwe. Ke kwile mogatšaka.

7158. Mašumu o ile a thabêla therola pudi. Ka moragô ga mo a bolabotše le mosadi wa gwe, a re ke swanetše go ba thabêla pudi. Ba ile ba o kwana. Ba leloko la bo Mašumu ba ile ba fo ya ka go khopêla. Ba ile ba botša barwadi ba bjala gore thepelang le mmotše lapa a le ji le lengwe. Barwadi ba bjala ba rwala magapa a bona ba goma. Ba ile ba fitha ba anêgêla moja-lefa ka mokhwa o we ba ilego ba fetola ka ôna. Moja-lefa a re ke ta di bôna. Ke moka barwadi ba palakana.

7159. Teka o bitša Mašumu le mosadi wa gwe. Ka moragô ga mo barwadi ba mo thalošeditše mantšu a mokhonyana, a bitša banna ba gabô. Ba ile ba ta ka lona letšatši le la a go botša mokhonyana gore a tê ka lona. Mokhonyana o ile go fitha le mosadi wa gwe, a dira gore ba mo allê le gogô ka ntong.

3446
Carv.

Ba ile ba dira bjale. O ile a dula le mosadi wa gwe ka ntong. Maduma ke molaš. O ile a dumediša. Maduma a gwe a ile a o kwala.

3447

7160. Moja-lefa o thalošetša banna taba. Le bitšitše ke nna ba gešu. Bjale ka ge le teba. Ke ile ka dira bjala bja go ya ga Mašumu, go butšiša dikhomo tša monyalo wa Maune. Barwadi ba tšo boya le lentšu le, lapa a le ji lengwe. Ka baka le we ba gana le dikhomo. Ke yōna taba e we ke le bitšetšago yōna. Le yēna mokhonyana o ka mo ntong le mosadi wa gwe. Ke umitšeditše gore a tē a nthalošetše ka bošna. Ba re mantšu a o kwala. Bjale re ka kwa yēna gore o reng. Ga ba nyake go mo thompholla, ke mokhonyana. Ke yēna a ka e thompholago ka noši. Goriale mo we ke gore ba ile ba mo romšla thebaka.

3448

7161. Thebaka thaya the rwele mantšu a:- Bjala ke marumu. Ke rumile batho ba tile ba rwele bjala. Ka bjala bjola ke butšiša dikhomo, tša go fetšiša mosadi yo we. Thebaka tha ya tha fithetša mantšu. Mokhonyana o ile a ba le dithong, a šitwa go araba. Mosadi wa gwe a re, lentšu re ile ra botša barwadi ba bjala. Ke nyaka lona. Goriale ke thebaka. Re ile ra ba botša gore lapa a le ji lengwe. Ke moka thebaka tha boetša mantšu ga banna. Ba mmotša gore thepela o ba botše ba tšwe ka ntong ba tš mono go dutšigo banna. O ile a ba botša. Ke moka ba tšwa ka ntong.

7162. Moja-lefa o botša mokhonyana. O bitša ke nna mokhonyana, mabapi le motheke o la wa go šala mo o nyala mosadi yo. Bjale ke kwa gore wena o bolabola gore lapa a le ji lengwe. Ke nnete. O ka thaloša ka mokhwa o we o ganago ka šna. Moja-lefa a fetša polabolo ya gwe.

7163. Mašumu o ile a bega mosadi wa gwe. Maune o wa bolabola. Ke nnete, ke nna yo we ke bolabolago gore lapa a le ji lengwe. Mma o hwile le papa bjale ke mang yo we a swanetšego go ja motheke wa lapa la mma. Ke moka ke feditše. Banna ba re, a re nyake polabolo ya mosadi, re nyaka go o

kwa lentšhu la mokhonyana. Mokhonyana a re, nna a ke ne lentšhu le naka le bolabolago. Ke moka ya ba o feditse polabolo ya gwe.

3449

7164. Diputšišo gōdimu ga mokhonyana. Mantšhu a we a bolabotšego ke mosadi wa go, e ka ba le wena o eme gōdimu ga šna. Mokhonyana a re go bjale, bjale ka ge barwadi ba bjala ba butšitšwe. Bjale wena o gopola gore motheke o lw. le we ke mang. Motheke o ka the le we, o swanetše go nyaka mammuwi wa dikhomo tša ka. Ke mang yo we a swanetšego go nyaka mammuwi wa dikhomo. Ke yēna mosadi waka bjale ka ge a šetše a bolabotše. O apeela mang. O ta apeela yēna, ka gobane ke yēna monna wa gwe. Wena o morwa mang o ta jago mothahu wa khoro ya gešhu. Mokhonyana a ka a raba. O the manaladi. O re botša gore a ona polabolo, khanthe ke wena o ganago le dikhomo. Moja-lefa ke Teka ke yēna morwa mohu. O swanetše go tiša dikhomo tše we ka swele.

3450

7165. Mokhonyana a bitša mosadi wa gwe ba ya thopeng. O wa di bōna mogatšaka, banna a ba na taba nago. Taba kholo ba rakiša nna ka moragō. Go tšotšoupa ke batho bjale ka ge nke ke nna the tašla a ke di nyake. Ke swanetše go ba fa dikhomo tša bona. Mosadi a re o ka no ba fa. fēla nna ke ta toga. Le ga o tugile a gona taba, ke ta no boya ka gapa dikhomo tšaka. Ke moka mokhonyana a fetola ba ga makholo wa gwe, gore ke di kwile, le nna ke tha yo bolabola le ba gešhu. Ba ile ba mo kwēla.

7166. Mašumu o ile a bitša banna ba gabo. Ba ile go fitha ke moka a ba botša taba. Ba ile ba mmotša gore, tša šta ke namagadi pele go ya ka lewa ke ga tšona. Monna yo we wa moja-lefa o lukile kudu. Mo la a fēlē peelo a iše taba khorong. Ba khoro e be ba ta go kwiša bothoko. O swanetše go mo fa dikhomo tše we o ba kolotago. Ke yēna makholo wago. Mosadi ge anyaka go bolabola o ta ya a bolabola le khaitšedi ya gwe. Wena o tšwile molatong.

7167. Mokhonyana o iša mašaledi a monyalo. Ka moragō ga mo banna ba mo sotše, ke moka a napa a dira gore a ba šupš dikhomo tše we a ta go di iša. Ke moka a roma batho ba

3451

di iša. Moja-lefa o ile a mogela mašaledi. O be a šaletše ke dikhomo tše nnš. O ile go ba fa tšona. Ke moka moja-lefa le e le ba botše, ke lebugile. Ba the ke ba tšhaba go ta ba mpōna. Ke nna makholo wa bona bjale ka ge makholo wa bona a hwile. Mafello a taba.

7168. Mosadi wa go thala. Mosadi mo a ile a thala monna a hwa ba thešū ba mo fš thoto ya gwe, moja-lefa a ka šala a rēra thoto e we. Mosadi yo we a ka the ke a bitšwa mothologadi, ka gobane o thadile monna wa gwe a tha phela. Mothologadi ke mosadi yo we wa go rwalla monna wa gwe thware. Ke yo we o kwago ba re mothologadi a thibelwe the fate. Ke gore yēna mo a ka tšwa ka molaš ka gare ga mote a na taba. Bjale wa go thala mohu a tha phela, moja-lefa o na le maata a go rēra dikhomo.

3452

7169. Dithoto ka moka ga tšona ke tša moja-lefa. Ge moja-lefa a ka rēra dikoloto tše we tša mosadi wa go thala mohu papagwe, ka moka ga tšona e ta ba tša moja-lefa. A ka dira ka tšona ka mokhwa o a ratago, a gona motho yo a ka mo šalago moragš. Bakeng tha taba e, a še bo moja-lefa ba bantšī ba e šalago moragš, ka gobane bo mmago bona ba ba tšhoša. Di šitile mohu papago. Ge o thōma taba e we o kwa thōgš ya go e a špa. Batho ba la ba loya. The we the llogo papago o wa the teba. Ke moka moja-lefa o lobiša thoto ya papagwe ka baka la go tšhaba go loiwa. Molaš šna o emellana le moja-lefa gore a di rērš.

7170. Madipadi o be a na le basadi ba ba-raro. Mosadi wa nto e kholo e be e le Magabollš. Wa nto ya bo bedi e le Mamohube goba Marulšla. Wa nto ya boraro e be e le khasa. Mamohube e be e le ma moratwe. O ile go beka Khasa ke moka a nyota Mamohube. Ke ge a re go monna railšla o tišše, wa thoka go rulšla o ta naiwa. Monna aka a šala nyepš ya mosadi moragš. Ke moka a napa a thala monna wa gwe.

7171. Marulšla o ile a tšhaba le Mahole. O ile a tšhaba le modidi. Monna o ile a nyaka dikhomo tša gwe go makholo wa gwe. Ba ga makholo wa gwe ba ile ba dira gore mokhonyana

3452
Conk

yo we moswa, a te a nyale. Dikhomo tša go tšama di a dingwa a di ke di fetša motheke. O ile a ntšha dikhomo tše thaano.

3453

Ba ga makholo wa gwe, ba mmotša gore, mmata the romo o thinya tha gwe. O swanetše go nyala. Monna wa gwe o be a mo nyetše ka lesome la dikhomo le khomo. A re ntswareleng ke tha tšama ke tiya dikoto.

7172. Dikhomo tše we thaano ke tša go gafa mosadi. Ba re go yšna o tšama o thinya malapa a batho, o the na tha bo bedi. Mosadi o go šitile. Ka baka le we mosadi o swanetše go boetšwa monneng wa gwe ka dikhomo tše thaano tše. Ba dira gore mosadi a bošlš ga monna wa gwe. Mosadi a re, mankōbō ke thatšitše a ke tha nyaka go khapōla. Mokhonyana wa pele a ya go nyaka dikhomo tša gwe. Ba ile ba mo gumiša ka dikhomo tše la thaano. Ba re marumu fathe, re tha lwa le mothinyi wa malapa a batho.

3454

7173. Madipadi a thabegōla go hwa. O ile a gapa dikhomo tše la thaano. A re dikhomo tše we tša ka ke a di nyaka. Le ile la mpōna tšatši le ke nyala, a ka ka ka nyala morothēla. Ba ga makholo wa gwe ba šala ba e lwa le mokhonyana yo moswa. Ka moragō ga matšatši a the makae, ke moka Madipadi a thabēga. Mafello a bolwetši bja gwe ya ba lehu. Marulēla a ka a ta mo we thellong tha mohu. Basadi ba la ba bedi ba ile ba rwalla monna wa bona thware.

7174. Melato ka moka e ile ya šma. Ba ile ba lebella thello tha mohu. Ba ile ba lla thello tha mohu go fithēla thello the fēla. Ka letšatši la thobošo, ba šupa Matšurutēla go ba moja-lefa. Ba ile ba mmotša molato o we papagwe a ilego a hwa a o rēra. Ba re lehono molato o we o matsogong ga go. Goba o wa o rēra goba a o rere, tše we ka moka di gōdimu ga go. Ke moka thobošo ya fēla. Lešaba la palakana.

7175. Moja-lefa a tsoša molato. Ka moragō ga mo batho ba palakane, a botša mmagwe taba ya mosadi yo la wa go thala. Mmagwe o ile a re thōgō ke tšhemo, ba thagolēla. Taba e we e šitile papago. Le the we the mmolallego a the tebe ke motho. Moja-lefa o ile a re ke a di kwa. Fēla lehu a le tšhabiwī. Ba we ba hwilego le bona e be ba nyaka go phela. Nna ke tswanetše

3455

go rera thoto ya go šiya ke mohu papa. Thepela o rera dilo tše
we tša go, nna wa the ke wa mpotša. Goriale ke umago moja-lefa.
Moja-lefa a roma motho, thepela o ba botša ke nyaka mašaledi
a la papa a go šiya ba the šu ba mo fš. Thebaka the ile thaya.

7176. Ba ga makholo ba fetola thebaka. Thebaka tha re,
ke rumile ke moja-lefa, o re o nyaka mananane a la, mohu a go
hwa le thešú le mo fš. Ke molato wang. Ke molato wa thalo.
Moredi wa lena o ile a thala mohu a tha phela. Goriale ke
thebaka. The-pele o mmotša molato o we, o ile wa re šita le yēna
mong papagwe a tha phela. Thebaka tha ya tha mmotša ka mokhwa
o we ba mmutšitšego ka ōna. Mmago moja-lefa a re o wa di kwa
ngwana. Togēla taba e.

3456

7177. Matšurutšela a iša molato khorong. O ile a re go
mmagwe, lehu a ba hwele. Mongwe le mongwe o hwa la gwe. Nna
ke rera dikoloto tša ka. A topa le para la gwe, a tšwa ka khoro.
Khanthe ke moka o ya khorong. A fitha khorong ya ntona Mašumu
a bega taba. Ba ile ba amogēla taba. Ba mmotša letšatši le a
ta go boya ka lona. Le bona ba šala ba roma motho gore a yo
ba tibiša. Morumiwa o ile a ya, a ba botša gore ka tšatši la
gore le a nyakega khorong. Ke moka ba motšwarēla khogo. Ke
ya maoto a gwe.

7178. Letšatši la katholo. Ka lona letšatši le la ba khoro
ba gore ba te ka lona, ba ile ba gathana gona khorong. Mmudi
wa lekhota a re dikolobē tase. Baathodiwa ba ile ba dula ka
tase. Baathodi ba dula ka khakala. Bjale a re go lekhota, ke
le khopšela ditšbē le melomo. Batho ba ba fapane. Ke moka a
begēla ba fapane taba. Ka moragō ga mo we a bošela a dula fathe.
O ba file thebaka tha gore ba bolabolš.

7179. Dipolabolo tša Matšurutšela. Morena lekhota la ba
bina tou. Ke nna yo we ke tilego mo khorong. Papa o hwile
bjale ke dutši tulong ya gwe. O be a na le basadi ba ba raro.
Bjale mosadi wa nto ya bo bedi a thala, mohu papa a tha phela.
Ba ile ba mo fa dikhomo tše thaano, ba šalla ke tše ntabe
dikhomo. O bile o hwile ba thešú ba di lefa. Lehono ke itše ke
a di nyaka, ba re molato o ile wa ba šita le mohu papa. Bjale

3457

ke tile mo khorong go tilo bega taba e we. Morena lekhota. Mo a riale a dula fathe.

7180. Dipolabolo tša Maphōru. Maphōru ke papago Marulōla. Mo ngwana yo a bolabolago ke nnete. Moredi waka o be a tšere ke mohu papagwe. O ile a thala monna wa gwe a tha phela. Ka lwa kudu le monna yo we wa go thadiša mosadi. Ke mmotša gore a nyale. O ile a ntšha dikhomo tše thaano fōla. Ka mmotša gore e šu a dirē thelo. Ke moka monna ke polaya-o-njō. Le lehono e šu a tiše thelo. Mohu o no hwa a hwetšane tšōna dikhomo tše thaano fōla. Le nna a ke tha tebagore motho a ka dirang ka yēna. Ke moka ke feditše ba bina tou.

3458

7181. Banna ba lekhota ba ile ba ganetša Maphōru. Taudišo ya go e khomediša batho. Dilo ka moka tše o di bolabolago a di kwale. Motho mo a go thinyetšitše, o mmotša gore a go lefšlō, a gana. O dira bjang ka yēna. A re o išiwa khorong. Bjale wena o ile wa šita keng. Ke ile ka gakantšha ke lehu la mokhonyana waka. O wa kwala. O ile wa mo fetola bjang moja-lefa mo a be a go rometše motho. Ke itše nna o ntšhitile. Ke tswanelō ya gore o mo fetolō ka mokhwa o we. Nna ke bone e ke ke tswanelō. Mmutšiši wa dipotšo, a re banna ba gona ba ta tšwēla pele le taba.

7182. Ba tšwela pele le go butšiša Maphōru diputšišo. O re ke tswanelō ya gore o fetolō moja-lefa ka gore, o go šitilō. A re ke bone e ke ke tswanelō. Bjale wena a o belaele ge ngwana wa go a apeela le fōla. Ke a belaela, bjale a ke tebe gore nka dirang ka yēna. O wa o kwa o bolabola maaka a o belaele. Mokhonyana yo we moswa o go nyaletše. Bjale o gana go fa mmelaedi dikhomo tša gwe. Re bolabudiša ke bakeng la mmelaedi mo. O šitile keng, gora mmelaedi gore a re rwalō dithoka lo lwantšha mokhonyana wa go. O swanetše go ntšha dikhomo o fō mong wa tšōna.

7183. Ba iša taba thelepeng. Morena a re, thepelang le mmotše a ntšhe dikhomo a di fō mong wa tšōna. Yēna o ta šala a nyallana le mokhonyana yo we wa gwe moswa. Ke moka ba ya ba mmotša. Monna o ile a e tumēla molato. Ba gona ba ya ba botša morena, gore o wa dumēla. Morena a re, mmotšeng, ka tšatšhi la gore a di tiše. Le botše le mmelaedi le yēna a be gona. Ba ile ba ba

3459

botša ka mokhwa o we morena a bolabotšego ka ōna. Ke moka ba palakana.

7184. Maphōru o iša dikhomo khorong. Taba e ile ya mo imšla kudu. A re go fitha gae, a tšama a kwatamiša letolo. Ke gore go bapatša moredi wa gwe. Raganya o ile amogšla letolo. O ile a ntšha dikhomo tše ntabe a mo fa. O ile a fitha a šupa ba khoro. Ke moka ba khoro ba šupa mong wa dikhomo. O ile a ntšha khomo a tawalla khoro. A bošla gae a gapa dikhomo tše thaano. Ke moka molato wa bona wa fšla o e ta mo we. Mafello.

3460

7185. Pamosa a hwa a šiya basadi ba ba bedi. Mosadi wa nto ya bo bedi Mathephoko. Monna wa bona o ile a tšena ke ntšerš. Bjale Mathephoko a tšhaba le Kokobetša. Ke mang yo a ta ba šalago moragš. Motho wa go ba šala moragš o ile a thoka, ka gobane monna wa gwe o wa ba-bja. Monna a beya taba gšdimu ga morwa wa gwe. O ile a khobakanya banna ba gabš. A re le a mpšna bošpa bo dutšš ke bja mokhšba-lobi. Mosadi waka o tšhabile le Kokobetša. Ge nka hwa morwa yo waka a š a ršrš dikhomo.

7186. Ka moragš ga matšatšš a the makae Pamosa a hwa. Ba ile ba lla thello go fithšla the fšla. Batho a ba ke ba ršra molato ba tha le phifalong. Ka letšatšš la thobošo, ba botša moja-lefa mantšš a mohu papagwe. Moja-lefa ba ile ba beya Ntholo. Ke yšna ngwana wa pele wa nto e kholo. Mohu o ile o šale o ršra molato. Le wena mo a bolabola o ile wa mo kwa. Ba ile ba palakana ba bošla magae a bona. Ba dula ba thaeletšitše ge moja-lefa a ršra molato.

7187. Batswadi ba mosadi a ba na maata a go ršra molato. Ba na le maata ge ba bšna mokhonyana wa bona a ba šetše nthago. Ge a no homola le bona ba fo homola. Motheko wa ngwanana a ba ji ga bedi. Le bona batswadi ba mosadi ba dutšš ba lebeletše bakhonyana mo ba tilo tiegetša molato.

3461

7188. Ntholo o ile a lobiša thoto ya go šiya ke papagwe. O ile a botša mmagwe. Bjale mmagwe o ile a mo tšhoša. Ke moka a napa a le thetša le go ršra molato. Pitša e bela ka go butšeletša. Malome wa gwe gammšgš le ba leloko la ga-bš, ba ya ba mmotša gore o reng ka thoto e la ya mosadi wa go thala.

3461
cont.

O ile a ba fetola ka gore thakadu-nyana. Mo ke gudile le nna ke ta epa yaka melete. Ke moka ba mo togela a le bjale. Ke moka thoto ya napa ya loba. Mafello a taba.

7189. Lepono o ile a laela ba mote wa gwe pele ga lehu la gwe. O ile a ba khobakanya gammogō le barwa ba gwe. A re le a mpōna ke a ba-bja. Bolwetši bjo, a ke bone gore bo ta mphediša. Le ntheletšeng, le gona le šale le rera. Mpepi o ile a adima khomo le pudi a yo beka mosadi wa gwe. Pudi e bile ya mokhoko. Khomo ya ba tswetši. Mokhoko o ile a kolota lehuđu. Ka umotša gore ke pudi. A re o ta mpha mothing a e bone. Moditšana o ile a kolota ntepa le thoto. Ka moka ga tšona ka umotša gore ke nku. Ke yōna thoto ya-ka e e lego mo bathong. Le nkwi. Ba re re di kwile. Ke moka le ka ya go apeya tša go ja tša lena. Ke be ke le botša yōna taba e we. Ba boela ka malapeng a bona.

3462

7190. Ka moragō ga matšatši a the makae ke moka a ba šiya. Ba boloka thōgō ya batho ba la ka khomo. Gwa ndiwa thello. Letšatši la thobošo la fitha. Ba ile ba šupa Makatane go ba moja-lefa. Ka moragō ga mo ba mo šupile, ba thōma go rera ka lefa la mohu. Ge ba fetša go rera ka lefa monna a khopela go bolabola. Ba ile ba mo dumella. Monna yo we ke Mpepi. A re a ke bolabole taba ya go thinya thebaka. Ke ile ka adima khomo le pudi ga mohu. Bjale o hwile ke thešu ke mo fō. Ke lona lentšu le we ka go ba ke nyaka go le botša. Ba ile ba leboga.

3463

7191. Le ka bolabola batho ba we ba ilego ba adima dilo tša mohu. Mosadi wa nto e kholo a laudiša ka mokhwa o we mohu a go ba laela ka ōna. Motho wa pele yo we a go mmolabola, ke yōna yo we a šetšego a thalušitše ka mokhwa o we a go adimana le mohu. Motho wa mohuta o we ga bonwe. Ka moragō ga gwe, a re Mokhoko o ile a adima le huđu. A le a-dima gore o ta le buiša, aowa o ile a le kolota. O itše o swanetše go ntšha pudi bakeng tha lehuđu. Moditšana o kolotile ntepa le thetho. O ile a mnotša gore ka moka ga tšona ke nku. Ke moka ke yōna melato e we ra go kwa a re botša. Ba ile ba re dilo tše we ka moka di swanetše go bōna ke moja-lefa. Ke moka modirō o fedile. Lešaba ka moka la palakana.

3463
Cont

7192. Makatane o ile a šala a khobaksnya thoto e we ya go šiya ke mohu. Ka moragō ga mo batho ba palakane, a re go ba mote wa gwe, ke tawanetše go tšama ke rēra thoto e la mohu papa a go e bolabola. Ba ile ba re dilo ka moka di teba ke wena. Batho ba la ba go adima ga mohu ka moka ga bona a ba ka ba mo tawenya. Ba ile ba mo fa ka šna mokhwa o la mohu a go bolabola ka šna. Dilo ka moka di ile tša ba tša moja-lefa. Mafello a taba.

Temana ya 11: Moja-lefa o lefa melato ya papagwe.

3464

7193. Bjale ka ge moja-lefa e le moji wa thakha le mo-reri wa thakha ya mohu papagwe, ke yēna yo we a swanetšego go lefa dikoloto tša mohu papagwe. Motho yo we a tšwago a lla o swanetše go ya ga gwe. Ka moka ba we mohu a go hwa a thešū a ba lefšlā melato ya bona, ke yēna moja-lefa yo we a swanetšego go ba lefšla.

7194. Melato ya mohu mo bathong. Mohu a ka khōna go thalošetša ba mote wa gwe. Bahu ba ba ngwe ba no hwa ba homotše le melato ya bona ba the ke ba e bolabolo. Moja-lefa a fo makala ka go bōna motho a tilo mo rēra. Mohu yo a hwilego a thalušitše melato ya gwe, ba swanetše go gopola melato ya gwe ka letšatši la thobošo.

7195. Mothahu wa mohu o abaganywa dinto tša gwe. Bjale ka ge go ngodile kae le kae. Mo go ngodiwa ka baka la dikoloto tša mohu. Ge melato ya mohu e ile ya tibiwa, mothang wa kabaganyo ya thoto ya mohu, ba swanetše go e gopola. Ba swanetše go ntšha tše we di swanetšego go lefa melato ba di beele go šele. Mašaledi ke šna a we ba ka abaganyago dinto tša mohu.

3465

7196. Ge thoto ya mohu e ka the le kane melato, moja-lefa o swanetše go tšama a tiya methate. Motho-mongwe mohu o hwile e le modidi. Ka bakeng la bodidi bjo we bja gwe, a šiya melato e mentši ka khakala. Boima bjo we ka moka ga bjona bo swanetše go ba matsogo ga moja-lefa. O swanetše go lefa melato e we a go šišla ke mohu papagwe ka moka ga yōna. Go iša molato khorong, ke go gana molato. Ge moja-lefa a dunšla melato e we ya go dira ke mohu papagwe, a diyo thoka tha go lefa. ~~Moreri wa molato e swanšla go iša moja-lefa.~~ Moreri wa molato a swanšla go iša

3465
Cont.

moja-lefa khorong. Go diyo gola melato tša go lefa tša thoka. O ta no ba nyakella dithoto tšabona a ba fa. Le monyalo wa baredi ba gwe a ka no ba lefa ka šna. Mogolo golo yo mongwe o ile a re mo a e hwa a re, le ta šala le di bōna tša tela kholo. Bašadi ba gopola gore o ra nama e makhura.

7197. Mpoi o ile a adima khomo ga Madone. Monna yo we Mpoi o be a dula a tiya mosadi wa gwe. Batswadi ba mosadi ba tena ke modirō wa mokhonyana wa bona. Ba botša moredi wa bona gore ge a ka tsoga a go tiya, o tšhabēlē khorong. O ile go mo tiya, a napa a tšhabēla khorong. O be a tha mo tiyanyana, o be a mo teile kudu. Ba khoro ba nyaka batswadi ba mosadi.

3466

7198. Batswadi ba mosadi ba ile ba ya khorong. Bjale ba khoro ba re re bōna ngwana wa lena šo. O bolsilwe. O re o bolaille ke monna wa gwe. Bjale re šitwa go amogēla molato wa ngwana yo wa lena. Molaō o re ge monna a ka tiya mosadi, o swanetše go tšhabēla go batswadi goba ga yo mongwe wa leloko la bo maonna. Batswadi ba re ke rena ba we re mo lokolotšego gore a tē mo khorong. Ditaba tša tiyō ya mokhonyana wa rena, di re tennē. Ba khoro ba ile ba amogēla molato ka baka la batswadi.

7199. Mpoi a temiwa ke ba khoro. Molato wa madi a o thekiwi. Go o fudiša gone ba o fudiša, gore ba bonē yo a nago le phōšō. Ba ile mo ba o fudiša ba hwetšana monna phōšō. O tiya mosadi wa gwe ka baka la gore o re ke the febi. O fo mo gopolēla e šu a ke a mo tswara le yo mongwe. Ba lekhota ba re go thwa le thanthodiša di a tswenya. Monna o na le phōšō. Le gona madi a ile go falla. Morena a re mo tememg.

3467

7200. Mpoi a tšhaba. Masogana ba mo rakiša. O ile go kwa ge morena a re a temiwē, monna a tsoga bjale ka ge nke ke phuti e tsoga thegolong. Lentšu la re mo tswareng masogana. Dimpja tša mosate tša gana go kwa. Ba ile ba mo rakiša. A fitha a wēla ka moeding wa lengwapa-nkwe. Ba fitha ba mo tswara. Lengwapa-nkwe le ile la mo ngwapa. A boya a na le madi. Ba fitha ba mo tšma le thito ya mogo. Ka moragō ga mo a temilwē, ba ntšha bjalo ba bo beya khorong ba nwa. Tha go hwetšana o šmē šako a le na botogēlo.

3467
Card

7201. Tholo ya pholo e hwa mo letšatšhi le ya madikšhiš, kudu ba re ka merithi. Ge ba dutšhi ba e nwa bjala, le yšna o re nkheleng. A ba ka ba šala mantšhu a gwe moragš. A re banna ba la ba tšho ntswarago, ba mpolaille. Merithi e ile mo e sokologa, mo-temiwa a re, ke di kwile. Ba re bolapola nnete. Ke na le pudi ko wa gae, ka yšna ke re ntemolleng. Ba ile ba mo kwela. Ke moka ba mo temolla. Ba mmotšha gore tefš ya mosadi wa gwe ke khomo le pudi. Pudi ke le fofa la go thatswa dintšho tšha mosadi. A go badiwi le pudi e la ya go the temolla. Ba re o fiwa matšatšhi a mabedi, ka tšatšhi la boraro dilo tšhe we ka moka ga tšona o di tiše. Ke moka a bošla gae. Mosadi wa gwe a ya le batwadi ba gwe gae.

3468

7202. O ile a tšwa a gapa khomo le dipudi tšhe pedi. O ile a re go fitha gae, a tšama a kolota khomo. Ke ge Madome a mo kolota khomo. A re ke ta re go e bšna ka e buiša. Ba ile ba kwana ka mokhwa o we. Ka letšatšhi le la ba khoro, ba gore a di tiše, ke moka a di iša. Ba ile ba bolaya khomo. Ke moka ba tšeya mphaphe o mongwe ba fa mosadi. O mongwe ya ba wa khoro. Pudi ya go thatswa dintšho e ile ya feta le mosadi. Ke moka molato wa fšla o e ta mo we.

3469

7203. Mpoi a hwa a thešhu a buišetšhe Madome khomo ya gwe. Mohu a ka a thalošetšha ba mote wa gwe molato wa gwe. Ka moragš ga thello, ba šupa Mpoinyana go ba moja-lefa. Di ka makatšha ka maina a Mpoi le Mpoinyana. Mpoi o ile a ba le kholwa. Moratho wa gwe a šala a tšeya basadi. Ge moratho a ka ba le ngwana wa mothankana o mo ršla leina la mogolo wa gwe. Mogolo a ba le wa nthankana, o mo ršla la papago bona. Ke yšna moja-lefa. Bjale Mpoi a na mosadi, o ile go boya bogwaragwara, a fitha a dula le ba-gatšha moratho. Ka gobane moratho o hwile mogolo a le bogwaragwara.

7204. Mpoi a ba moja-lefa. Leina la Mpoi-nyana le hwile, bjale ke Mpoi ka gobane Mpoi o hwile. Ke yšna moja-lefa. Ka moragš ga matšatšhi a the makae. Ba bšna Madome a e ta. O ile a hwetšana ba dutšhi khorong. O ile mo a dumedišane nabš a bitšha

3469
Cont.

yo mongwe wa ba-rwa. A ya a dula naê thopa. Ke tilo butšiša khomo, e kile ya adima ke mohu a yo lefa molato wa mosadi.

3470

7205. Ba ile ba bitša Mpoi. A re ke kwa mokhalabje yo, o re mohu o kile a adima khomo a yo lefa molato wa mosadi khorong. Bjale o re o tile go butšiša yōna. O wa kwala molato o we ke ile ka o bōna. Le leina la khomo ya mokhalabje yo, e be re ibitša khwatšana. Ke nnete papa a le te ka phōšō. Ke moka ba bolabola ka thegae tha bona. Ba napa ba o kwana gore a šupiwē khomo. Ba ile ba mo šupa pholonyana. O ile a le-boga, a re khomo ke khomo a e fulelwe. Ke moka molato wa fēla o e ta mo we. Mafello.

7206. Lekhowa o ile adima dikhomo le ditšhalete ga Nkwane. Monna yo o be a na le basadi ba ba bedi. Mosadi wa nto e kholo Telava-lehu. Wa nto e nyana Maune. Monna e be e le phula mogopo. Fēla e be e le ngaka. Tšhalete ya bongaka bja gwe e be e fella mabjaleng a dinaleng. Le melato ya dinaleng le yōna e be e mo imēla. Naleng ke bjala bja go rekišwa. O ile a o kwana le mong wa dikhomo ka go tšeelana. Bjale ngwaga wa tala o a ya, ke moka ba mo fa khomo goba tšhalete.

3471

7207. Lekhowa o ile a hwa Mareleng. Batho e be ba mo tšhaba. Ke gore e be ba tha e go nyaka dithare go yēna. Ka baka la gore alafa, ke moka moalafiwa o rwele mo rwalo. O mo fa tefō ya dithare tša gwe, a no tšwela pele le go mo rēra. Ke baka le we ba go ba ba mo tšhaba ka lona. Bjale a thōms go lepa. Ba we a ilego a nwa mabjala a bona ba mo rēra dikoloto tša mabjala a bona. Ke ge a e tšwa a yo tšama a šaba. Ba o kwa ka mokhošī wa gore o hwile. Ba gabō ba ile ba ya. Ba ile ba umoloka gona Mareleng.

7208. Taudišo ya lehu la gwe. Ge ba fithile ba nyaka go kwa mothala wa mohu. Dingaka a di ratane. Goriale ke batho ba ka Mareleng. Go be gona le ngaka ya ga Raganya. Bjale o be a nyota ke Lekhowa. Ke a bōna o ile a likiša go mo foša ka dithare, dithare tša šitwa. Bosego bjo we a ta go tsoga a thabegile, a ba ka ba robala bedi ga bona. Ba letše ba e nwa bjala. Mata go-tha ke moka a thabēga. Ge letšatšī le ya madi-kāšō ke moka

3471
cont

a napa a hwa. Gwa bōnagala gore o mo tšheletše. Ke moka ba fetša taudišo ya bona.

3472

7209. Ba khopela mong wa mote go boloka mohu khaufsi le mote wa gwe. Mong wa mote o ile a ba dumella. Ke moka ba boloka motho wa bona. Ka moragō ga mo ba mmulukile, ba nyaka go teba ka thoto e a go ba a e šaba. Ba ile ba fo hwetšana lesome le the thaano ka khotwaneng ya ditaola. Ke moka ke yōna thoto ya gwe. Moratho wa gwe, a re le the ke la makala mo le hwetšana a the na thoto, ke teba mokhwa wa gwe. A tēna bjaleng bja naleng e nyake go toga. Ke moka ba lašlana le mong wa mote, ba bošla gae.

7210. Ba fitha ba pjaya leeta ka lapeng la ntong e kholo. Ke moka ba thoboga gore ke nnete monna wa bona o hwile. Ba thōma go lla thello. Ba ngwe ba lla thello tha mohu. Bangwe ba lla go lōba ga bona. Ke ba we a go nwa mabjala a bona dikoloto. Ba teba ga bote gore ke moka ba lobile. Ba ile ba lla thello tha mohu go fithēla the fēla.

3473

7211. Mokete e šupiwa go ba moja-lefa. Ba ile ba khobakana ka lona letšatšhi la thobošo. Ke ge ba šupa morwa yo we, a ngodilwego ka mo gōdimu go ba yēna moja-lefa. Ke yēna morwa wa nto e kholo. Mohu o hwile e le modidi. A gwa ka gwa ba le thoto e we ba swanetšego go abaganya dinto tša gwe. Melato e we a dirilego mo bathong, e ta bōna ke wena. Ba ra moja-lefa. Ke moka go fedile. Batho ba palakana.

7212. Nkwane o ta go šmšla ba ga mokholo wa gwe. Go tibiwa ga mokhonyana ke go nyala. Ge a thešū a nyala, e tha le motabo. Bjale ka Nkwane e be e thale mo tabo. Le ge dikhomo tše we tša go tšeya ke mohu e be e le tše dintšhi. Ka baka la gore a ka a phōphēlwa ke motabo. Mokhonyana ke yo we a go ka a khobakanēla ke batho ba phōphēla dikhomo tša gwe. O ile a tēma pudi a ya ka yōna Pudi e we ke ya go thoto madiba. O ile e fitha a e goka khorong. Ke moka a iša maduma. Maduma a kwala. Bjale a re, ka pudi e ke tilo le šma mathong ba ga makholo.

7213. Mantšū a Nkwane a ile a ba bipēla. Ka baka la go bipēlwa mo we ga bona, ba šita go mo araba. Moja-lefa a re, mantšū a go re a kwile. Ka khopēlō ke re go wena bošla gae le

3473
Pant

pudi ya go. Re tha šala re e th tsheba. Monna a gōga pudi yagwe a bošla nayō gae. Le bona ba šala ba tibiša ba bagolo gore ba te ba eletšane ka taba ya Nkwane.

3474

7214. Kopanō ya ba leloko. Ka lona letšatši le la moja-lefa a go ba botša gore ba te, ba ile ba kopana ka lona. Moja-lefa a ba thalošetša the bitšetšwa. Le bitšitše ke nna ba gešu. Ke le bitšetša taba ya Nkwane. Ka tšatši la gore o ile a ta mo a khokile pudi. Ka yōna a bolabola gore o ta the emelong tha makholo wa gwe. Re ile ra šitwa go mo amogēla ka baka la go the tebe makholo wa gwe. Ke yōna taba e we le bitšetšwago yōna. Ge a riale a bošla a dula fathe.

7215. Ditaba re swanetše go dišwa ka basadi ba go šiya ke mohu gamōgō le mmagō mohu. Mmagō mohu a re, monna yo we wa ga Nkwane a bole maaka, o wa o kwala. O ile a adima khomo ka baka la tala. Ba kwana gore khomo o ta e buiša. Tala ya tšwela pele. A goma a bošla, a re ke na le letolo. O ile a fiwa dikhomo tše pedi. Bjale a mo fe o wa nyala. Dikhomo tše pedi, a mo fa ka baka la molato wa go imiša mosadi. O ile a lefa molato ka tšona. Thoto ya ditšhalete ka moka kediponto tše ntabe dinago le lesome la mašelang. Thoto tše we e be di lewa ka bka la nto ya bo bedi. Ke moka ke mo we nna ke tebago gona.

3475

7216. Basadi ba gwe ba thaloše mo we ba go tebago. Mosadi wa nto e kholo o thaloša a gwe mantšū. Nna khomo ya mathōmō ke ile ka e bōna. O ile a e rekiša. Bareki ba ile ba reka ka diponto tše nneš di nago le lesome la mašelang. O ile a re the lla tala ka yōna. Dikhomo tše pedi, ke ile ka fo kwa. Tšona di ile tša jšlwa ka lapeng la nto ya bo bedi, ka baka la gore o na le bana ba basetsana. Dikhomo tše pedi tša go lefa molato wa mpa, ke ile ka di bōna. Ke moka ke tše we ke di tebago.

7217. Dipolabolo tša mosadi wa nto ya bobedi. Khomo ya go re thella tala ke a e teba. Khomo tše pedi ke a di teba. O ile mo a yo tšeya dikhomo tše we pedi, a re o ta ba fa mosadi. Ke nnete di ile tša jšlwa ka lapeng laka. Dikhomo tše pedi o ile a lefa molato wa mpa. Ke moka ke mo we ke tebago.

3476

7218. Diputšišo. Mokhonyana yo we e šu le ke le mo alla magōgō. Ba re, e tha le ba no dira bogwera bjo we bja bona e šu a ke a e ta. Goriale mo we ke gore e šu ba ke ba mo alla magōgō. Ke lona le baka le we re ilego ra šitwa go mo amogēla. Bakeng tha dikhomo le a kwana ka moka ga lena. Ba ile ba dumēla. Bjale re kwile dikhomo le tšhalete e e lekanago diponto tše di btabe le lesome la mašelang. Tšhalete e we lena basadi a le tebe. Basadi ba ile ba re, a re tebe. Wena mmagō mohu, e ile ya thepele ka mokhwa mang. Ba ile ba tiša diponto tše tharo ba re ke tša mathedi tala. Di ile tša tšeya ke mohu matsogong gaka. Dipontō tše tharo le lesome ba re ke tša dikobō tša mosadi wa bona. Le tšona o ile a di tšeya di le matsogong ga ka.

3477

7219. Tswala banneng a e farelwe. Rangwane wa bona a gafēla khoba taba. Ba re ditaba tša dikhomo di na le ditela tša tšona. Bjale a re kwišiši ga bote tabeng ya ditšhalete. Wena mmagō mohu, thoto e be ba e tiša ka lapeng la go. O ile a dumēla. Go be go tiša thebaka goba mong wa thoto. Go be go tiša thebaka. O be o the alla magōgō. O ile a dumēla. Thoto e amogēla ke mang. A re ke nna. Mohu goba basadi ba mohu e be ba le gona. Ba be ba the gona. Ke be ke diyo bitša mohu, ke moka a te a tšec. Ge o e fa mohu thoto o na le mang. Ke be ke no mo fa. O mo fa o na le mang. Ke le nnoši. Go iša ka bo lapeng la bo yōna, goba go botša bakhonyana gore ba yo ntšha ka lapeng la bo yōna, o be o tšhabang.

7220. Ditaba di marara-nkodi. Mokhekolo a re nna e be ke nore o ya a šupa mmagō ngwana. Bakeng tha go ba šupa lapa la bokhare be ke ile ka tšhirēga. O wa bōna ditaba di marara-nkodi. Ke mang yo we a swanetšego go di rarolla. Mokhekolo o ile a re lehu le re bontšha mašakō. Ke mašako a go e tirēla.

7221. Nkwane o swanetše go fiwa thoto ya gwe. Goba o swanetše go hwetšana mosadi. Moja-lefa a bega mosadi wa nto e nyana. Makotšane ke morwa wa nto ya bo bedi yo mogolo. O ile a re taba e ya o kwala. Bjale ka lapeng le šu go liwile

3478

dikhomo tše pedi le mphapha wa khomo. Ke tšona tše we di swanetšego go lifiwa ke nna. Mphapha o mongwe o ile wa lewa ke ba nto kholo. Banna ba re dikhomo tše pedi tša go lefa molato wa mpa o di beile kae. Tše ke ta di bolabola le mogolo wa ka. Ba ile ba butšiša moja-lefa. O ile a dumela gore re ta bolabola. Bjale bakeng tha tšhalete le reng ka yōna.

7222. Barwa ba mohu ba gafela makholo wa bona molato. Ka moragō ga mo banna ba butšišitše bakeng tha tšhalete. Barwa ba mohu ba re tše we rena a re di tene. Mokhekolo o swanetše go lefa molato o we. Dikhomo o natšo. Le ngwana wa mosetsana o naē. Ba re go makholo wa barwa, le a di kwa. Mokhekolo o ile a dumela go lefa molato. Ke moka dipolabolo tša bona tša fela di e ta mo we.

7223. Nkwane o ile a fiwa thoto ya gwe ka moka ga yōna. Moja-lefa a romela motho wa go bitša mong wa thoto. O ile a bitša le ba gabō gore ba te ba bōnē mo a fiwa thoto ya gwe. Le yēna mong wa thoto o ile a ta le ba gabō. Ba mo šupa dikhomo tša gwe tše theano di nago le diponto tše ntabe le lesome la mašelang. Ke moka a gapa thoto ya gwe a toga. Ke moka molato wa bona wa fela. Mafellō.

3479

7224. Magomane a adima khomo ga Natala. Magomane o be a na le basadi ba bararo. Mamoratwē ya ba mosadi wa nto ya boraro. O ile a adima khomo ka baka la tala. Monna mo a gogetše ka ntong ya mosadi yo mo-nyana a nyake le go tšwa. Mong wa khomo o ile a mo adima. O ile a rēka masaka a manē a lotša ka yōna. Dinto tše dikholo tše pedi o ile a di fa lesaka le saka. Nto e nyana a e fa masaka a mabedi.

7225. Basadi ba ile ba fepana le monna wa bona. Ba re go mosadi wa ma-moratwe, o swanetše go botša monna wa go, a re ntšha-gantšhe lesaka la bonē. Ge o tha ka wa amotša, wena ke wena wa go tšipiwa. Mosadi wa mamoratwē a botša, monna wa gwe. Monna a re go bona, le a mmōna gore yo e thale yo monyana. Lena le na le bakhonyana. Ka baka le we le ka khōna go llšla bakhonyana ba lena ba le thuša. Ba ile ba dira le

3480

šata. Le šata la bona a la ka la ba thuša. The we tha go ba diya gore ba dirš le šata tha goma tha ba dira gore ba homolš. Lesaka la lopa lapa le le nyana.

7226. Magomane a hwa a thešu a boetša khomo. Ka moragō ga matšatšī a the makae, ka moragō ga lešata la bona, monna a thabēga. O ile a bōna gore bolwetšī bjo bo mo swerego, bo ka theke bja mo phidiša. A re go ba mote wa gwe, le bonš molato wa khomo. Bana ba ka la the ke la likiša go ya ngakeng go o kwa ka lehu la ka. Nna ke bolaille ke mote wa ka. Ke moka a fetša ditašlō tša gwe. Ka moragō ga matšatšī a the makae, a napa a hwa.

7227. Mogale a šupiwa go ba moja-lefa. Ba ile ba lla the-llō tha mohu. Ka moragō ga thellō, ba goma ba khobakana. Ke ka letšatšī la thobošo. Ke ge ba šupa morwa wa nto e kholo yo we e lego Mogale go ba moja-lefa. Ba ile ba mmotša gore ke wena yo we o swanetše go bōna molato o la wa khomo. Ke moka modirō wa thobošo o fedile, ba bošla magae a bona.

3481

7228. Natala o ya go butšiša khomo ya gwe. O ile a bōna gore modirō wa thellō o fedile. Ka gobane mote o na le mong wa šna. Ka gobane mo ba thale phifalong, o be o bitšīwa mote wa taweng. Bjale ba šupile moja-lefa ke mote wa Mohale. A e tile mo ka go butšiša khomo yaka. Mohu papago lena o ile a e kolota ka baka la tala. Moja-lefa a re molato o we, le rena o ile a re botša. Re a o teba. Ba napa ba mo šupa khomo. Mong wa khomo a gapa khomo ya gwe. Ke moka molato wa fēla. Mafellō.

7229. Falemane e be e le monna wa ngaka. Monna yo e be e le ngaka. Bongaka bja gwe bo ile bja tuma kudu. Bjale a thinya ka go phathaganya le boloi. Boloi bja gwe o ile a bo nyaretša kowa a tšofetše. Batho ba ile ba mo tšhaba. Monna a fēla a re, monna mo a gudile mathong a gwe go mela meonyane. Mathong ga monna go a beufiša. O be a dula poung.

3482

7230. Lehu la Falemane. Mpja ya ja e ngwe a e none. Pele ga lehu la gwe. O ile a tšhabiša mosadi wa nto e nyana a thešu a mo fetša go nyala. O be a nyetše ka dikhomo tše mabela-ankokotwana. Bjale ba mmotša gore o na le molato wa dikhomo

3482
Cont.

tše pedi. Ke gore ka molaš ke khomo le tswetšhi. Gore di dirš lesome le dikhomo tše pedi. Monna o ile a hwa a thešü a fetšhiša Popotšane. Ba re Falemane o tugile Poug ditšhwene di di šetše di khana le mašemo. Ditšhwene tše we ke tše a go ba a loya ka tšona. Bjale di khana le mašemo di nyakšela mong wa tšona. Le ga e be e le moloi o ile a no bulukiwa ka mokhwa wa molaš.

3483

7231. Thamaga o ile a šupiwa go ba moja-lefa. Ka moragš ga mo ba ndile thellš tha mohu. Ka letšatšhi la thobošo batho ba ile ba khobakana. Ba ile ba thoboša bana ba mohu ka khomo. Ba ile ba šupa batho gore moja-lefa ke yo. Ge gona le yo we a ilego a ba le molato le mohu, ke yšna yo we a ta go ršra melato e we. Motho yo we mohu a go kolota thellš tha gwe. O swanetše go ta ga yo no ngwana yo. Lehona a ethale ngwana, ke yšna mong wa mote. Ke moka modirš wa thobošo wa fšla. Batho ba ile ba palakana.

7232. Leoke o ya go ršra mothekš wa moredi wa gwe. Ke tile mo ka baka la motheko wa moredi waka. Mohu o be a šaletše ke khomo tše pedi. Khomo ya tswetšhi ke ile ka re a e na taba, ka baka la gore o ile a ntišetša dikhomo. Moja-lefa a re taba e we e gona. Bjale moredi wa mosadi e šu a nyadiwš. Mothang a nyadiwago o ta fiwa dikhomo tša go makholo. O ile a goma a bošla gae. A letela letšatšhi la mo a nyadiwa.

7233. Leoke o ile a bitšhiwa go tilo phšphšla dikhomo tša go nyala motogolo wa gwe. Ke molaš wa gore ge mosetsana a nyadiwa, ba ga malome wa gwe ba swanetše go ba gona. A ba mmitša ka baka la gore o na le molato, wa dikhomo tše we a di ršrago. Aowa, le mola molato o be o te gona, e be ba to no mmitša. Ka moragš ga mo ba feditše go phšphšla, ke moka a lašla. Ba ile ba bula difate. Ke moka a bošla gae ga gwe.

3484

7234. Thamaga o iša dikhomo tša go fetšhiša Popotšane. Pele ga go iša dikhomo, o ile a bitša ba gabš. Ba ile mo ba khobakane, a ba thalošetša the bitšetšwa. Le bitša ke nna ka baka la molato wa go šiya ke mohu papa. O be a kolota ba ga makholo dikhomo tše pedi. Ke dikhomo tša monyalo. Lehona

3484
Conf

dikhomo di bonetše. Ke re tang le di bōneng mo di e ya. Ba ile ba leboga mantšū a moja-lefa. Ke moka a iša dikhomo. Ba ile ba di amogēla ka lethabō. Ke moka molato wa fēla o e ta mo we.

3485

7235. Madome o ile a hwa a šiya melato. Bolwetši bo bakela motho melato ya go the fēlē. Madome o ile a fella ke ditseka tša gwe ka bakeng la bolwetši bja mosadi. Dingaka ke ba ji. O be a na le šaka la dikhomo le dipudi. Dikhomo e be e le mafiša. Dipudi tšona e be e le tša gwe. Lethetša khomo o tsware motho. O be a na le dipudi tše thaano. Dipudi tše we di ile tša fēla ka moka ga tšona, ka bka la dingaka. Yo o wa ta a ja pudi ke moka a toga. Bolwetši bja šala bo tha gudilē. Mofuriwa a na maano. Ge e ngwe ngaka e ta, e mmotša gore molwetši a ka boniwa ka pudi. Ke moka o wa mo fa o wa bolaya. O lebella bo-teng bja pudi. Ke moka o mmotša gore o bolays ke bo-kete. O mo fa metantane. Ke moka o napa a togetše ruri. Gwa ba bjale go fithēla dipudi tša gwe ka moka di fēla.

7236. Madome a thōma go tšama a ija melato. Ka moragō ga mo dipudi tša gwe ka moka di fedilē, gwa fitha ngaka ya go tšwa Phalaborwa. O ile a o kwa ba mmolabola. Ba re ngaka e e nego ka mo e ya laola. O ile a ya. Ya mmotša ge ba feditše dipudi tša gwe, molwetši a tha fole. Molwetši o gatile ke badimu. O swanetše go nyakēla khomo o mo iše badimung ba gabō.

7237. O ile a kolota khomo ga Thete. Mafiša a dikhomo tša go fišwa ga Madome e be e le a yēna Thete. O ile a mo adima khomo, fēla o ile a mmotša gore ke moka ke ōna madiši a go. Ba ile ba kwana. Ba ile ba phasa molwetši ka mokhwa o we ngaka e ilego ya ba laēla ka ōna. Molwetši o ile a fōla.

3486

7238. Monna ge a tšeya mosadi o nyaka bana. Mosadi o ile a šma. Dingaka tša bo the ja dipudi tša thōmēga. Ngaka a 'motša gore a nyakēlē pudi ya lephatša. Ka yōna re nyaka go sokolla tswalo ya mosadi. O ile a kolota pudi ga Mokona. O ile a mo kolota yōna. Monna wa ngaka a šoma ka mokhwa o we a tebago. Ngaka e ile ya nēpa. Ka khwedi ya bo bedi ke moka mosadi a feta ke khwedi. Khanthe ke moka ke upa. O ile a bēlēga ngwana wa mothankana. Monna wa ngaka a fitha, a re o

3486
cont

mpone bjang. A re dithare tša go di šumile. A re ke nyaka khomo le pudi ya khēkhēthēlō ga na bjale.

3487

7239. O swanetše go lebella yēna ngwana yo. Goriale ke Madome. Monna wa ngaka a re ke moleš. Ke be ke nyaka lona lentšu le we. Pudi ya khēkhēthēlō yōna e ya nyakega ga lehono. Le wena o wa di teba gore a ena the koloto. O ile a re marumu fathe, ke tha tšama ke tiya methatē. Ke moka a ya go shaai a ya a kolota pudi. O ile amo kolota pudi. A boya nayš. A bitša monna wa ngaka a mo fa yōna. A re o di tebe gore o šetše le molato wa khomo. A re ke a o teba.

7240. Budidi bo tene lapeng la Madome ka baka la bolwetši. Tala ya tēna. A ba ka ba lema ka baka la bolwetši bja mosadi. Monna o ile a pats ke tala. O ile a gona a bošla ga thete. A re theša the timile. Ka baka le we ke tilo kolota khomo. Ke nyaka go tšama ke di bōna, ka gobane mosadi waka o fodile. Ke nyaka go šiya ke ba reketše mabēlš. O ile a mo fa khomo. O ile a e thaba, a e rekiša mabēlš. Ba ile ba rēka a dira mekota e meraro le thešuba. Ke moka a napa a tēma dint a ya makhoweng.

7241. Madome o ile a hwēla makhoweng. O ile a šoma dikhwedi tše pedi. Ka khwedi ya bo raro a thabēga. O ile a lata a the robala bošego ka moka. Bošegong bja la bo bedi ke moka a napa a ba šiya. Ba ile ba hwetšana diponto tše tharo ka mokoteng wa gwe. Ba ile ba moloka gōna Kōlwē. Ke moka Kokobetša a ta gae go ba pjašla le beya.

3488

7242. Go pjaiwa ga thedibēlš goba le beya. Ge motho a ka hwa a le makhoweng goba Komeng. A ba tibiši ba mote ka molomo. Le ge a hwile a le komeng. Tibišš ya motho wa go hwa a le makhoweng. Motibiši o wa fitha a dumedišana nabš ga bote. Ke moka a tēna ka ntong ya mosadi ya mogolo, a fegolla thedibēlš tha mahura, a the pjata. O the pjašla lapeng. Ke moka mosadi o ta thōma go lla mokhoši wa lehu. Ke gona a mmutšitše gore o mothologadi, makhura a o tha tola. Tibišš ya go hwa a le ka mphathong. A ba kitimele go thoboša mmago ngwana. Ba ta no mo le thetša a tšwēla pele le go a peya tša go ja. Tšatši le ba rego ba aloga. Motho o ya go thoboša mmagwe mmundi.

3488
cont

O kha meeti a mo tšhêla ka phogong. Ke gona a pjaile le beya. Ke moka mmago ngwana o thōma thellō.

3489

7243. Ba ile ba lla thello tha mohu. Ba ile ba dira bjala bja diphiri. Ka tšatši le we go nwewago bjala bja diphiri. Ke gona Kokobetša a ba thalošetša lehu la mohu. Bjala bja diphiri bonwewa ke bakhalabje le bakhekolo fêla. Basadi ba we ba tha bēlēgago a ba bonwe le banna ba we malapa a bona a tha tswarago bana. Mosadi wa moopa mo a thobogile gore a ka the tha bēlēga, o wa nwa. Fêla molaš wa bjōna ke bja ba tšofadi fêla.

7244. Letšatši la thobošo. Ngwana wa mohu e be e thale mothankana. Ba ile ba šupa Madibeng go ba moledi wa ngwana. Madibeng ke moratho wa mohu. A gwa ka gwa ba le the we ba the bolabolago mabapi le dikoloto tša mohu, tše we a ilego a hwa a thešu a le fêla beng ba tšona. Moledi o ile a dumêla go lēla ngwana. Ke moka go fedile. Batho ba palakana. Moledi a šala a lēla ngwana wa mogolo wa gwe.

3490

7245. Madibeng o makatša ke melato ya mohu. Mokōma a ya go rēra pudi ya gwe. Ke tile mo go tilo butšiša pudi ya ka, e ile ya adima ke mohu. Bjale o hwile a thešu a mpuišetša yōna. Moledi wa ngwana o ile a butšiša mmago ngwana. O ile a dumêla molato o we. A re pudi ke a e teba. Di a kwala ke moledi. Boēla gae, le nna ke tha šala ka tibiša ba we ba itšego ke lēlē ngwana . Nna ke di naka tša go rwešwa. Mokōma o ile a boēla gae ga gwe.

7246. Monna wa ngaka a ya go butšiša khomo ya gwe ya bongaka. Ge moledi a tha gopola go ta bitša ba gabō ka molato wa pudi ya Mokōma. A bōna monna a fitha. Ke tile mo ka baka la molato waka le mohu. Ke ile ka bōfêla mosadi wa gwe. O ile a bēlēga ngwana wa mothankana. Bjale o hwile a thešu a mpha khomo ya ka. Moledi a butšiša mosadi. Mosadi a re ke nnete. Fêla o kile a ta mohu a tha phela. O ile a mo šupa ngwana gore o ta mmārēkêla. Ba ile ba kwana ka mokhwa o we. Moledi a re ke nnete mo mosadi a bolabolago. Monna wa ngaka o ile adumêla. Mantšu a go a kwetše, le nna ke tha šala ke tibiša ba bagolo. Ke moka moreri a goma a boēla gae.

3490
Cont.

7247. Shaai a topa le para la gwe a ya go rera pudi ya gwe. Ka moswana ke swanetše go tšama ke tibiša ba bagolo gore ba tš ba o kwe melato ya mohu. Bo ile go tha monna a thepa mathong. Ke moka a topa le para la gwe. O ile mo a re khorong a gathana le Šaai. Ba dula fathe khorong. Ke moka ba thōma go dumedišana. Ka moragō ga tumedišanō ya bona, ke moka Šaai a thōma go mmotša ka mokhwa o we a tilego ka ōna. A ke tšhoše, ke a tšhoša. Ke tile mo ka baka la pudi ya ka ya go adima ke mohu. Bjale mohu o hwile a thešu a mphē yōna. Mosadi o ile a dumšla molato o we wa pudi.

3491

7248. Moledi wa ngwana a re lehona ke wena wa boraro. Ge o mpōna ke le bjale ke eme ka maoto go tšama ke tibiša ba bagolo ka melato, ya go tswana le o noo o bolabolago. Ke nnete a o bole maaka bjale ka ge mosadi a dumšla. Bošla moragō. Le nna ke eme ka maoto bjale ka ge o mpōna ke tswere le para. Ke moka a tšama a ba tibiša. Thete a šala a ta ka moragō, a hwetšana moledi a the gōna. A botša mosadi gore o mmotše ka moswana ke te ke mohwetše. Ke moka a goma.

3492

7249. Thete o ile a tswara khogo molomo. Moledi o ile go boya a mmotša. Bjale a re khane o tile ka ōna molato. Mosadi o ile a dumšla. Fšla molato wa gona e be e le dikhomo tše tharo. Bjale khomo ya boraro o ile a re a e na taba, ke moka e ta ba ya madiši. Ka moswana Thete a fitha e tha le ka moswanyana. Ke moka a ba botša ka molato wa dikhomo tše di ilego tša adima ke mohu. Bjale mohu o hwile a thešu a mphē. Di a kwala. Le nna ke dirile gore ba bagolo ba bš gona, ka baka la melato e we e dirilego ke mohu. Ke be ke tile ka yōna taba e we fšla. Ke moka a topa le para la gwe a bošla gae.

7250. Kopanō ya ba bagolo. Ba ile ba ta. Ge a bōna gore ka moka ga bona ba gathane, a thōma go ba botša. Le bitšitše ke nna ka baka la melato ya go šiya ke mohu. Thoto ka moka e we e nyakago ke bareri, ke dikhomo tše tharo le dipudi tše pedi. Ke yōna taba e we ke le bitšetsago yōna. Nna ke šitilwš go ba fa lentšu. Ke moka.

7251. Banna ba re ba swanetše go lebella ngwana. Ka

3492
Cont

moragô ga mo moledi a tholušitše mantšû a gwe, banna ba thôma go bolabola. Ba ile ba re ga thoto e le gôna ba swanetše go fiwa. Ba hwetšana gore thoto a e gôna. Ke ge ba re o swanetše go ba botša ba lebelle ngwana. Ke yêna yo we a swanetšego go bôna melato e we ya mohu papagwe. Wena o dinaka tša go rwešwa. Ke moka banna ba fetša polabolo ya bona e ta mo we.

3493

7252. Moledi o thalošetša ba-reri. Ka moragô ga mo a bolabotše le ba gabô, a dira gore bareri ba khobakane. O ile a botša le ba gabô gore le bona ba be gona. O dirêla gore o o mo a ba thalošetša le bona ba o kwe. Ba ile ba khobakana ka lona letšatši le a go ba botša gore ba be gona. Le bitšitše ke nna ba gešu, ka baka la batho ba. Mohu o hwile a tšere dilô tša bona. Bjale le na bareri le a kwa, nna ke nna dinaka tša go rwešwa. Ka baka le we a gona ka mokhwa o we nka dirago ka ôna. Taba kholo le swanetše go lebella ngwana yo. Ke yêna yo we a swanetšego go lefa thoto ya lena. Ke ôna montšû a we ke le bitšeditšego ôna.

3494

7253. Bareri ba thagiša a bona mantšû. Thete. Nna ke di kwile. Ke lebugile kudu ge molato wa ka o tibiwa. Ke ta lebella mo we le ntšhupilego. Monna wa ngaka le yêna o ile a leboga mantšû a moledi. Ba dikoloto tša dipudi, ba re the beela ba beya ntweng, wa beya khopa e ya bôla. Re nyaka dilô tša rena. Le a o kwala, molato wa lena o wa tibiwa. Bjale ke mang yo we a swanetšego go le fa. Mo la e ke mohu o be a šille lefa, ka moka ga lena e be le tswanetše go fiwa. Bodiba bja kwêna re bôna ka mpja. Le bona ba ile ba bôna gore bodiba a bo na kwêna. Ba dumêla go lebella ngwana.

7254. Ngwana wa ngwanenyana ke mokhura. Ngwana wa go thatama wa mothankana go ile gwa ba wa mosetsana. O ile a n nyadiwa. Ka moragô ga mo a nyadiwilš, ke moka ba bitša ba-reri ba dikoloto. Ba ile ba ba fa dilô tša bona. Ke moka molato wa fêla o e ta mo we.

7255. Mathule a ba moja-lefa. Moledio o ile a lêla ngwana go fithêla a gola. Ba ile ba mo tšeiša mosadi ka dikhomo tša motšo a khaitšedi ya gwe. Ke mašaledi a mo ba

3494
cont

lefa melato ya go šiya ke mohu papagwe. Ba ile ba mo thalošetša melato e we ya go šiya ke mohu papagwe. Le go mmošša gore e lifilwē ka thoto ya matšo a khatšedi ya go. Molato a wa ka wa ba gona. Mafellš a taba.

3495

7256. Letolo e be e le molaš wa bagologolo. Letolo le šupa batho ba ba ilego ba kwana ka go tšeelana. Monna a ka ntšha dikhomo, a ya a nyala mothepa. Bjale mothepa yo we a hwa a thešū a mmeke. Monna o swanetše go hwetšana mosadi wa the bula-nto. Ge mosadi wa the bula-nto a the gōna, ke moka ba mo šupa ngwana yo monyana. Ga gona phapano letolong. Mothankana a ka ba letolo. Le yēna ngwanenyana ke letolo. Mothankana o ta re mo a gudilš, a tšeya mosadi. Mosadi yo we o ta bēlēga ngwana wa ngwanenyana. Ke yēna yo we ba swanetšego go mo tšeya. Letolo la ngwanenyana ba tšeya yēna. Ke ōna molaš wa bagologolo.

3496

7257. Thokofalo ya letolo. Ge ba ga makholo ba ile ba the šupē mokhonyana letolo, gōna ba swanetše go mo fa dikhomo tša gwe. Le ge moji wa dikhomo a hwile, moja-lefa o swanetše go šala a bōna molato o we. Dikhomo tša matšo a ngwanana e be ba tha di ji ka le-gano. Di be di feta tšo tšeya mammuwi wa tšona. Ge mosadi a ka thala, dikhomo tša go fa mothadiwa tša thoka. Mothadiwa o tšeya mammuwi wa dikhomo tša gwe.

7258. Mapanyene o ile a hwa a llš thoto ya Phirima. Ba ile ba kwana ba le makhweng. Ya ba monkana le monkana. Bjale go tiša bonkana bja bona, ba re ba swanetše go tšeelana. Mohu a re ke na le ngwana wa mosetsana ke nyaka gore o mo tšee. Ka baka le we ke gore bogwera bjo bja rena bo ka the ke bja hwa. Ditaba tša napa tša fēla ba le makhweng. Ge ba buile ga e taba ya napa ya gola.

7259. Phirima o ya go bōna monkana wa gwe. Ba ile ba boya ka ba bedi makhweng. Ka tšatši le lengwe, a štēla monkana wa gwe. Mapanyene o ile go fitha gae a botša mosadi wa gwe, ka mokhwa o we ba o kwanego ka ōna. Ge a fithile ba tšeya lepara la gwe ba le iša ka ntong. Ke moka monna a ya ka ntong, a hwetšana magogō a-di-lwē. Methepa ya fitha ya tiya lesome la matšetšēš. O ile a fa basetsana the thaano tha mašeleng. Ke ba inamologa. O ile a robela mo we. Ka moswana bja re go tha a bošla gae.

3497

7260. Ke moka ke bogwê. Phirima a napa a bolabola le ba gabô. Ke filwê mosadi ke Mapanyene. Ba ile ba re bogošhi ke batho. Goriale mo we ke gore ba dumêla gore a yo mo tšeya. O ile a šošêla motšhidi ka dikhomo tše ntabe. Ke gore o ile a nyala ka dikhomo tše we ntabe. Ke gona a šošetše motšhidi. Motšhidi o na le mong wa ôna. Ga gona motho yo we a swanetšego go o fula. Lentšu le la go šošela le šupa gore a fetša go nyala. Ba tšeelane ke ba ratane ka tšona dikhomo tše we ntabe a ka no beka, goba a ya a fetšiša monyalo wa gwe, ge dikhomo di le gona.

3498

7261. Dišma pele a di tibji. Mothepa o la wa hwa. Batswadi ba ile ba bega Phirima lehu la mosadi wa gwe. O ile a boloka mosadi yo la wa gwe. Ke moka a laêla ba ga makholo wa gwe, a boêla gae. Ba šala ba nyaka go teba the we the mmolailego. Ditaola di ile tša tiya khadi. O be a nyaka mo a tšeya ke yêna. Ba dira gore khadi e lefê. Khakantšhane. Mapanyene o ile a the rêra molato wa go lefa lebita, ke moka a thabêga. Molato o ile wa êma ka baka la gore o wa babja. O ile a bitša Phirima le yêna khadi ya go loya ngwana wa gwe. Khadi a ya ka ya ya. A botša mokhonyana gore ke a babja. Go hwa le go phela a ke di tebe. Ke na le ngwana wa mothanka, o ta tšeya mosadi, ke moka ke yêna makholo wa go. Ke moka a napa a homotše. Ge letšatši le ya madikêlô a hwa.

7262. Phirima a ya go nyaka thotogoba mosadi. Ke ka moragô ga mo thello the fedilê. O ya go bôna e nke bogwê bo thale gôna. Malope e be e le yêna moja-lefa. O ile go fitha ba tšeya lepara la gwe ba le iša ka ntong. Le yêna a ya a dula ka ntong gôdimu ga legogô.

3499

7263. Phirima o iša maduma. O ile a bôna ga bote gore bogwê bo thale gôna. O ile a dumediša ba ga makholo wa gwe ka pudi. Maduma a gwe a ile a amogêlwa. Ka moragô ga maduma, a re ke wetše methaleng ya dikhomo tša ka ba ga makholo. Ba ile ba mo fetole ka gore o wa kwala. Ke moka ba mo šupa lapa le we le mo lebanego. Dikhomo tša go di tšo tšeya mosadi yo Mafolosane. Ke yêna makholo wa go. Mokhonyana o ile a leboga mantšu a bo makholo wa gwe. Ke moka a bula di fate. Difate. tša bulêga a boêla gae ga gwe.

7264. Mafolosane a bêlêga ngwana wa mosetsana. Leina la

3499
Cont

ngwana ba re ke Mokhadi. Ba ile ba mo rēla leina la yo la wa go hwa. Ke moka ba dira bjala. Ba ile ba bo rwala bja ya ga mokhonyana. Ba yo bega mokhonyana leina la mosadi wa gwe. Mosadi wa go o gōna, leina la gwe ke Mokhadi. Goriale ke barwadi ba bjala. Mokhonyana o ile a thaba kudu. A thabēla barwadi ba bjala pudi. Mokhopa wa yōna a re ke thari ya mosadi yo we wa ka.

3500

7265. Barwadi ba bjala ba boēla ga gabō. Ke moka ba bula difate. Mokhonyana a re ke lebugile go kwa gore mosadi wa ka o gōna. Ba ga makholo la the ke la tšhubiša mosadi yo we wa ka mollō. Ke moka barwadi ba bjala ba rwala magapa a bona, ba boēla gae. Ba ile ba fitha ba laudiša ka mokhwa o we mokhonyana a go ba thabēla ka ōna. Le gore o itšē ba ga makholo ba the ke ba tšhubiša mosadi yo we wa ka mollō. Ditaba tša ōna di eta mo we.

7266. Phirima a lēla mosadi wa gwe. Ge go na le tala ba mmege. Ba dira bjala ke moka ba yo mmege ku bjōna. Mosadi wa go o wa šitēga. Ke moka o ntšha tha go mo thella tala. O ile a ba a mmolotša. Dinaka tša mela mahubeng a Mokhadi. Bjale ke kharebe. Ka moragō ke moka Phirima a hwa. Ba ile ba thabēla ba ga makholo wa gwe mokhoši. Malope o ile a ya go boloka yo we mokhonyana wa gwe. Owa ndiwa thellō tha mohu. Ka letšatši la thobošo ba šupa Madikhunkhwane go ba moja-lefa.

7267. Madikhunkhwane a ba moja-lefa. Ka lona letšatši le we la thobošo, ba ile ba mmotša ka dikhomo tše la tša goya ga mohu Mapanyene. O hwile go šetše morwa wa gwe. Ba ile ba tiša bjala mo, bja go bega mosadi. Bjale ke wena yo we o swanetšego go tšeya mosadi yo we. Ke ōna molato o we re o tebago. O ile a re ke di kwile

3501

7268. Ba iša Madikhunkhwane bogweng. Ka moragō ga mo thobošo e fedilē, batho ka moka ba palakane, a goma a bitša ba bagolo ba leloko la gabō. Rangwane le khadi ba ile ba ba gōna. Lebitšitše ke nna, goriale ke moja-lefa. Ke le bitšetša taba e la ka go kwa le mpotša yōna. Bjale a ke tebe gore nkaya ka mokhwa mang go bōna bogwē bjo we bja go šywa ke mohu papa. Ba ile ba re o wa kwala. Kokwane e ntswa e ōna ka e tala. Khadi ya re a swanēla go ya, o swanetše go išywa. Lo mmege gore mokhonyana yo la wa lena o hwile, lehone re tišitše morwa wa gwe. Ke yēna mokhonyana wa lena.

3501
cont

Ba ile ba dumelana le lentšuu la khadi. Ke moka rangwane wa gwe a iša moja-lefa bogweng.

7269. Madikhunkhwane o ile a ya le makhatšé wa gwe. Rangwane a re go yēna, nna ke ta ta e thale ka moswanyana. Bona ba ile mo letšatši le ya madikšlō ke moka ba ya. Ba ile ba ba amogēla. Ba ba alla magogō ka ntong. Ke moka ba iša maduma. Ka moragō ga maduma a la a bona, ke moka ba robala. Maduma a bona ba ile ba fo dumediša ka molomo fēla.

3502

7270. Go bigiwa mokhonyana yo moswa. Ka moswana letšatši le itše mo le nyaretša nkš, ba bōna Makhukhu. Ke moka a tēna ka kowa ntong ya bakhonyana. Ke rumilē ke rangwane wa go, o itše gona le pudi kowa gae. Ka yōna o itše ke te ke go begē mo ga bo makholo wa go. Di a kwala papa, le ka no bolabola ka mokhwa o we le tebago ka ōna. Makhukhu a bitša thebka tha mo-teng. Ke rumile ke Mamatonyane, o ile ke tiše mokhonyana wa lena yo moswa. Ke morwa mohu Phirima. Re tilo le šupa yēna gore le mo tebš le yēna a tebš lapa. Mantšuu a we re bolabola ka pudi. Thebka the ile tha ba botša. Ba ile ba leboga ka mokhwa o we ba bolabotšego ka ōna. Ke moka ba amogēla mokhonyana wa bona.

3503

7271. Madikhunkhwane o fetšeša go nyala mosadi. Ka moragō ga mo a tugile bogweng; a re go fitha gae a khobakanya ba leloko la gabō. Ke nna yo we ke le bitšago. Ke re the becla ba beya ntsweng, wa beya khopa e ya bōla. Ba re o ra goreng. A re ke re tšhwene e thinya le-gaba la yōna. Khane o nyaka go beka mosadi. O ile a dumšla. Ba re gapš mohu o ile a iša dikhomo tše ntabe. O swanetše go mo fetšiša. Ke moka a iša dikhomo tše thaano. Ka moragō ga mo we a iša khomo ya go khopēla thegō tha meeti. Ba ile ba mmekēla mosadi wa gwe. Ke moka molato wa fēla o e ta mo we. Mafello a taba.

7272. Makofane o ile amogēla letolo la Pudi-ya-soka. Pudi-ya-soka o kile a ba le molato o mogolo. Molato wa gōna e be e le wa thōgō ya motho. Mosadi wa gwe o ile a loya ngwana. Bjale ditaola di ile tša mo tiya. Bjale beng ba mohy ba nyaka gore motho wa bona a lifiwš. Go gola molato tha bo bedi the the gona. Ke

3503
Carf.

ge monna a tšama a kwatamiša letolo. Pudi-ya-šoka a-mogēla letolo.

7273. Makofane a ntšha lesome la dikhomo a di fa Pudi-ya-šoka. O mo fa dikhomo tše ka baka la letolo. Ke moka monna a ya a lefa molato wa boloi bja mosadi wa gwe. Molato wa boloi wa fēla. Makofane ke moka ke mokhonyana. Boloi bo a tswenya ka gobane ba thintšha di-tseka. Dikhomo di ile go nyala le bita. Goriale ke monna o botša mosadi wa gwe. O togšlš boloi mosadi. Bōna thoto e tšwile ka khoro kabaka la go. Nna ke fo lapa go lēla bana ba, kudu-mē-la ya bona e rufa mabita.

3504

7274. Kwanš a ya ka ya ba gōna gare ga monna le mosadi. Monna o be a no thwa a kota mosadi wa gwe ka thoto e la ya go lefa lebita. Mosadi o ile a ba a tena ke di-koto. O ile a ba a mo fetola. A re nkabe o ganš go ja nama ya mohu. Ke moka monna a lwa le mosadi. Bama ba ile ba ba lamola. Ba ile ba khala monna. Ba re molato o lifilš, o fedilš. Ka baka le we a še tswanšlš wena monna go dula o kota mosadi ka taba e e fedilego.

3505

7275. Peelo ya mosadi e le thakoring. Mosadi a selekšga ke moka o selekegile. Khopolo ya monna e be e le ya go laya. Tayō ya gwe e ile ya fitiša. Ka moragō ga matšatši a the makae, a mo banna ba ba sotše, ke moka Pudi-ya-šoka a thabēga. Ke bolwetši ke bolwetši, ke moka a napa a hwa. Go-loba moloi ke go e thapēla dire. Ke batho mo ba šekšla lehu la mohu. Monna wa mote mo a hwile moteng a ba tšame ba laola. Lehu la gwe ba gafēla mote wa gwe. Ke gore ba re o bolaila ke mote wa gwe. Go ile gwa ba bjale. Pele ga lehu la gwe, o ile a re la the ke la šala la lebala molato wa Makofane. Le šale le mo fš mosadi wa gwe.

7276. Pududu o ile a ba moja-lefa. Ka moragō ga mo thellō the fedile, ba khobakana ka letšatši la thobošo. Ba ile ba šupa Pududu gore ke yēna moja-lefa. Ba ile ba mo thološetše molato o la wa go šiya ke mohu. Ke wena yo we o swanetšego go bōna molato. Molato wa gōna ke wa letolo. Ke moka thobošo ya fēla, lešaba la palakana.

7277. Makofane o ya go bōna ge bogwē bo tha še gona. Ke ka moragō ga mo thellō the fedilš. Batho ba šetše ba thobogile lehu la mohu. O ile go fitša ba mo rorēla ka ntong. Ke moka a ntšha

3505
Cont

puđi, a dumediša ba ga makholo wa gwe ka yōna. Maduma a gwe a ile a o kwala. Ke moka a re ke wetše kwaleng ya methala ya dikhomo Ba ile ba mo fetola ka gore dikhomo tša go re a di teba. Fēla letolo le la la go kwana ka lona le mohu, e tha le letolo. Ke letolo la go. Mokhonyana a re ke le bugile ba ga makholo. Ke moka a bula difate. Difate di ile tša bulēga. Ke moka a boēla gae ga gwe.

3506

7278. Ngwana wa ngwanenyana ke mokhura. Mokhalabje o ile a lēla mosadi wa gwe go fithēla a gola. Mothepa o ile a jiša batswadi tša tala. O ile a le thetša Makofane a mmolotša. Ka moragō ga mo a mo phumutše ditšhila tše a go ba a le natšo. Masogana ba mmōna e le mothepa o mote. Moseke a kwana le mothepa. A re go yōna o dumēla go tšeya ke mokhalabje. Mosetsana o ile a re ke madiye a nna. Ke swanetše go ya bjale ka ge a ile a thuša batswadi ba ka. Mosogana a kata mosetsana ka dipolabolo. Ke ge a dumēla. Ke moka a napa a mo tšhabiša.

7279. Nyakellang mono. Mosogana o ile a mo tšhabišetša mo go tšerwego khaitšedi ya gwe Mohumē. A goma a ya a botša batswadi ba gwe, gore ke dirile molato. Ke moka a ba botša molato o we a o dirilego. Ba mmotša gore ke ngwana wa nōga. O ile a re ga e le nōga ke nōga yaka. Ke moka ba romēla motho wa gore a yo tibiša batswadi ba gwe gore ba nyakellē ka mono.

3507

7280. Morumiwa o ile a ya. Ke rumile ke ba ga Raganya, ba itše ke te ke le botše gore ngwana wa lena nyakellang ka mono ka khomo. Puđudu a ka a nyaka go kwa ditšhila tše we. O ile o nyaka go tiya morumiwa gore a yo tšeya ngwana a boē naē. Ba ile ba tswara lepara la gwe. Ba re thebaka a the bolawe. A toga le bo morwa rragwe go lata khaitšedi ya bona. Ba ile ba hwetšana yo we khaitšedi ya bona a the gōna ga bo motšhabiši. Ba ile ba ba botša gore ngwana yo we wa rena re a mo nyaka. Ga na lehono letšatši la the ke la dikēla.

7281. Motšopi a boēla go batswadi. Moseki a ya ka Mohume. O anēgēla khaitšedi ya gwe ka mokhwa o we ba ga makholo wa gwe ba lwa go ka ōna. Motšopi a re ke khopēla go boēla gae. Mosogana o ile a gana. A re o the ke wa gana, ke ta goma ka boya. Ke

3507
cont.

nyaka go bolabola le batswadi ba ka. Khaitšedi ya Moseki a re mo le thetše, ge a go rata o ta gona a boya. O ile a mo lokolla.

3508

Ke moka a bošla ga batswadi. Ba ile ba tha dutši ba bona a tšella a le nnoši.

7282. Motšopi o thalošetša batswadi ba gwe tha ka peelong ya gwe. Ke tile mo lena tatswadi baka. Monna yo la a le botšago gore nyakellang mono, ke monna waka, ke mo ratilē le nna o nthatilē. Ke tile mo go le botša taba e we fēla. Moja-lefa o ile o wa mo tiya, ba mo thibēla. Ba re go yēna o swanetše go bošla monneng wa go. A re nna mokhuša a ki ji. Ke mokhuša wa go, o ka the ke wa thepela o mo peputše. A re keya kae le mokhuša. Ba bangwe ba re mo kweleng mo we a bolabolago. Ba re o swanetše go dula mo, monna yo we wa go, o ta ta a go nyala o dutši mo lapeng. O ile a re e we ke taba.

7283. Motšopi a tšhabēla ga monna yo la Moseki. Ka moragō ga mo ba bolabotše naš, gore a no dula lapeng la mmagwe, o ile a dula matšatši a the makae. A bōna batswadi ba mo nyakella dithare tša go mo sokolla peelo. Ke moka a napa a tšhaba. O ile a tšhabēla ga na kowa ga khaitšedi ya bo-mosogana.

3509

7284. Batswadi ba mothepa ba ile ba phōphēla dikhomo. Batswadi ba mosogana ba goma ba roma thebaka the la ba go the roma pele. Thebaka tha re ba ka ya ba mpolaya. Thepela the-baka a the bolaiwi. O ile a beta pelo a ya. Ke tha buile ka lentšū le la la maloba. Thepela o ba botše banyalē. Ba ile ba nyala ka lesome la dikhomo le dikhomo tše thaano. Dipudi ba ntšha dipudi tše ntabe. Monna ke the-khate komeng o wa tēna. Re ta le bitša la ta la bōna mo re lefa molato wa monna yo a go ba a mo tšeya.

7285. Thebaka tha ya go botša Makofane gore a e khopolēlē. Thebaka the ile thaya. Le bōna ka ditebē ba okwile gore mosadi o thadilē. Ba dutši ba theletšitše fēla lentšū la gore e khopoleleng. O ile a fitha a ba botša gore ba ga makholo wa lena, ba re re šitilē ke ngwana. Ka baka le we ba re e khopoleleng. Ba re re di kwile, thepela o ba botša, ka tšatši la gore, ke rena ba we. Monna a nkhego, o nkha le tha gwe. Ke moka thebaka tha

3510 goma. Tha ya tha ba botšša gore ba itše ka tšatši la gore ba a ta. Le bona ba ile ba hwetššana le-baka la go tibiša ba khonyana gore ba tš ba bōnš mo dithoto tša bona di e tšwa.

7286. Letšatši la go fa mothadiwa thoto ya gwe. Mokhonyana yo moswa o ile allwa magogō ka ntong. Mothadiwa a dula ka ntš ga maforo. Ba thalošetša mothadiwa. Re šitile ke ngwana. Ka baka le we ke rena ba we re thadilego. Re re ta o gapš mesebjana ya go. Mothadiwa o bala thoto ya gwe. Mohu o ile a gapa lo ya dikhomo. Ba ile ba dumšla. A goma a ta a gapa khomo ya go thšla tala. Le yōna ba e dumšla. Dipudi ka moka ga tšona ke dipudi tše nnš. Le tšona ba ile ba dumšla. Ke moka ke yōna thoto ya ka e we.

7287. Ba khetha lesome la dikhomo le khomo le dipudi tše nnš ba mo šupa. Ke moka mothadiwa a gapa thoto ya gwe a toga. Batswadi ba mothadi ba bolaya pudi ka molamo. Bathadiwa le bona ba re go tšhiršla ba bolaya ya bona ka molamo. Ba dula fathe, ba gotšša mollō ke moka ba thōma go beša nama ka thathamušī.

3511 Bathadi le bona ba e beša ka yōna thathamušī. Nama ya thatha-mušī a e na molaš. Mang le mang o e beša ka mokhwa o we a ka khōnago. Ke molaš wa go ripelana melamo bathadi le bathadiwa. Ke moka molato wa bona wa fšla o e ta mo we. Mafello.

7288. Thokofalo ya go lefa thoto. Ge motho a ka adima dikhomo tša yo mongwe ka baka la letolo. Dikhomo tša ya tša tšeya mosadi. Ka moragō dikhomo tša thoka goba letolo la the be gona. Mong wa dikhomo o swanetše go tšeya mammuwi wa dikhomo tša gwe. Ke malaš wa batubatse ba ga Mothabš.

7289. Mokolokoto. O ile a tšeya mosadi. Bjale mosadi a e tšibula ka ngwana wa mothankana. Leina la ngwana ba re ke Ntaišeng. Ke moka nōga ya pupi ya ngala. O ile a šma le baka le letelele. Morwa a ba a bolla bodikana le bogwšra. Dithaka tša gwe tša tšeya basadi. Monna a no o kwa mosadi a re khwedi ya go feta a ka e bōna. Khanthe ke moka ke mpa. O ile a bšlšga
3512 ngwana wa ngwanenyana. Ba re ke Masabane. Ke moka ya ba ke bona bana ba ba bedi fšla.

3512
conf

7290. Ntšhaiseng a ya a tšhabiša Mathokong. Batswadi ba ile ba makala ge ba bōna a tēna le kharebš. Ke moka a fitha a ba bega molato. Bjale ngwana o dirilš molato o mogolo. O reng o tšhabiša ngwana wa batho o bōna e le rena ditšhuwana. A re le nna ke nyaka go ba tšhuwana ke dutšhi ke na le lapa la ka. Go bolabola ga go fetše taba, ge e le molato o gorogile. Ba ya ba kolota khomo ga Morapš. Ke ya go tibiša batswadi ba mothepa gore ba nyakellš ka mono.

3513

7291. Thebaka thaya tha nyakellang mono. Ba ile ba bitša ba gabš, ba ba botša molato wa go diya ke ngwana wa bona. Ba butšiša mosogana gore o be a tšeiwa. A re o mputšitše gore o be a tha tšeiwi. Ngwana o wa o kwala. Bōnang ba-gwēra ba gwe ka moka ba na le malapa a bona. Go thoka tšona dikhomo, e be le swanetše go monyalla. Ke ge thebaka theya. Tha fitha tha ba botša gore ba re nyakelang ka mono. Batswadi ba mothepa ba re, thepela o ba botše ba nyalš. Ke moka a goma a ya a ba botša

7292. Mokolokoto a bošla ga Morapš ka letolo-Motiya thenyalo o wa boeletša. Goriale ke Mokolokoto o ra Morapš. Ke tile mo ka molato o la ka go ta ka adima khomo. Molato o gudilš. Batswadi ba mosetsana ba re, re nyalš. Bjale ke na le letolo la mosetsana, ke re ntwšlš molato, o ta ta o tšeya letolo ge gudilš. Mothomong o ta hwetšana dikhomo ka lona letolo le we ke le bolabolago. Morapš a re ke kwana le go tšeya letolo. Ke moka ba kwana ke letolo. Fšla bošla gae, ke tha šala ke bolabola le ba gešu, o ta o kwa ka nna. Ke moka mokolokoto a bošla gae.

3514

7293. Morapš le ba gabš ba ile ba dumšla letolo. Ka moragš ga mo a tugile, a šala a bitša ba gabš. Ba ile ba khobakana. Ke le bitšetša molato o. (Ke tšamilš ke kwatamiša letolo. Bjale Morapš o kwane le letolo.) Lešaka le le šupa gore ke phššš. Ka gobane ke polabolo ya mokolokoto bakeng tha Morapš. Morapš a bega ba gabš taba ya letolo. Ba ile ba re motho a ba gane. Wa gana motho o ta gana ke bogošhi. Ka moka ga bona ba kwana le letolo. Ke ditaba tša potakš, bjale ka ge ba e molatong. Ba swanetše go fiwa dikhomo ba tše molatong.

3514
Cont

7294. Banyadi ba letolo. Ka moragô ga dipolabolo tša bona, ba ya šakeng la dikhomo go šupetšana. Ba ile ba ntšha lesome la dikhomo. Ba di fa ba-nyadi. A go badiwile e la ya nyakellang mono. Ke moka banyadi ba ya go nyala letolo. Di ile tša gata khoro tša feta. Ba ya ba nyala Mathokong. Ke moka molato wa fšla o e ta mo we.

7295. Morapê ke mokhonyana. O ile a lšla letolo la gwe go fithšla le gola. Morapê o be a mo nyaka kudu. Thelo mo o ka the nyaka kudu the a go thapatša. Mothepe o ile a tšhaba le monna wa go thoka le khogo. Betswadi ba ile ba lwa le ngwana wa bona kudu. Mafellš ba bōna gore ba ka bolaya makhowa a ta a ba tswara. Mokhonyana a nyalš. Tha go nyala tha thoka. Bana ba pakaeno ke dithuri, Bjale ba mphapantšhitše le mokhonyana wa ka. 3515 Bjale dikhomo ro di bōna kae tša go fa mothadiwa.

7296. Mothadiwa o ya go nyaka bošmš bja bo makholo wa gwe. O ile a dula le-baka le letelele, a letetše lentšu la go tšwa ga makholo wa gwe la e khopeleleng. Bjale a bōna lentšu le tha nyarele. Ke ge a e kiša. Ke na le khomo ke tilo khopšla thegš tha meeti. Ge o bōna re le bjale re gakanegile. A re tebe le gore re ka diya bjang. Mosadi wa go o tšhabile le mpja. Bošla moragš re ta go bitša. Ke moka a bošla moragš.

7297. Mokolokoto a khoba ba gabš. Ke ka moragš ga mo a gumišitše Morapê. Ba ile ba khobakana. Bjale papagš mothadi, a thōma go ba botša taba. Le bitšitše ke nna ba gešu. Bjale ka ge le teba gore ngwana o kile a re dišla molato wa go tšhabiša ngwana wa botho. Bjale ke ile ka ya ga Morapê a mpha dikhomo tša go lefa molato. Ke ile ka o kwana naš ka letolo. Bjale lehono ngwana o tšhabile le mpja. Ke lwšlš naš, o 3516 ntšhitilš. Ka re monna yo we wa gwe a nyalš, tha go nyala a the gōna. Mothadiwa o be a tile mo. O nyaka mosadi wa gwe. Bjale mosadi a gōna. Bjale ke re taba ya mohuta o, motho a ka dirang ka yōna.

7298. Bokaone ke go mo šupa mammuwi. Ke yēna yo we a ta go

3516
ant

mmêlêgêla mosadi. Pele ga polabolo e we, ba ile ba leka ka maata go bolabola le mothadi. A ka a o-kwa mantšû a batswadi. Bjale ba thôma go motiya ka mokhwa o ba ka khônago. O ile a re go bona le a the tswenya. Go-tiya gôna le ka no tiya ka mokhwa o le nyakago. Le gona le tiya mmele a le tii peelo. Ke nnete ngwana o šitilê.

3517

7299. Ba bitša Morapê. Ba mo thalošetša ka mokhwa o ba šitilego ke ngwana wa bona. Bjale re re o lebelle mammuwi wa dikhomo tša go. Ke yêna yo we a ta go go bêlêgêla mosadi. Mothadiwa a re e fêla ke šitilwê, bakeng tha tšeo. Lehono ke nyaka dikhomo tša ka. Ba re re go šupa mammuwi wa dikhomo tša go, ka baka la go bôna gore dikhomo a di gôna. A re ke a di nyaka. Lena le ta šala le rêrana le yo we mokhonyana wa lena.

7300. Morapê a iša taba khorong. O ile go bôna gore ba mo dišgêla, ke moka a iša taba khorong. Ba khoro ba ile ba ba bitša ka moka le yêna mammuwi. Bathadi ba ile ba šupa mammuwi bjale ka ge ba bolabotše ge ba thale gae. Ba khoro ba re, lena le swanetše go šala le rêrana le yo we mokhonyana wa lena. Le mo utilê, le bolabola maaka. Morapê o swanetše go feta le mammuwi wa dikhomo tša gwe. Mammuwi o ile a dunêla go speela Morapê. Ke moka ba napa ba mo gafêla a toga naê. Ke moka molato wa fêla. Mafellô a taba ya bona.

3518

7301. Ka moragô ga mo molato o fedilê, Mokolokoto a hwa. Morwa wa gwe a šala a e lwa le monna yo la wa go tšeya khaitšedi ya gwe ka khomo ya tšhupja. O ile a mo iša khorong, ba khoro ba mo tšema. O ile a ntšha dikhomo tša go lekana monyalô, a nyala mosadi wa gwe. O ile a thuša ke malome wa gwe ka dikhomo. Le bona taba ya bona ya fêla ka mokhwa o we.

7302. Monna a ka hwa a šiya mosadi le bana. Mosadi wa go hwêla ke monna, o bitšwa mothologadi. Bjale monna o hwilê o šilê mothologadi le bana. Mothologadi yo we, o be a tha mo fetša go monyala. Ba swanetše go no homola. Le ge mohu a ile a thaloša gore yo mmago lena, aka ka ka mo fetša go nyala. Taba e we ba ta no e beya ka dipeelong tša bona. Ba ta lebella yo we makholo wa bona mo a e ta go butšiša. Ke gôna ba ka ntšhago

3518
cont-

dikhomo. Ge dikhomo di the gōna, banenyana ba le gōna. Ba ta mmotša gore a lebelletse mothang ba nyadiwa.

7303. Mothologadi mo a no ba le bana ba bathankana fêla. Papagō bona a hwa e thale ba banyana. Ke mang yo we a swanetšego go lefa, molato wa mothologadi. Ke gore o be a no apeela mohu e le gore a ba mo fetša go monyala. Bjale papagō mothologadi go ba morwa wa gwe o nyaka dikhomo tša go mo fetšiša. Ke taba, e swanetše go dulšela ke ba bagolo.

3519

7304. Ba bagolo ba swanetše go bōna taba. Ba swanetše go bitšana ba khobakane. Bjale ba thalošetšwe taba. Ba bagolo ke ba boleloko la mohu. Bjale ka khadi, rangwane goba ramogolo le ba bangwe ba bo leloko la bona. Ke bona ba we ba swanetšego go rēra taba. Ke mang yo we a swanetšego go lefa molato wa mohu. Molaō ke rangwane goba ramogolo ka gobane ke mosadi wa bona. Ke ngwala ka gore rangwanae goba ra-mogolo, ka gobane mothomongwe go ka hwa rangwane goba ra mogolo. Ge ba gana go di ntšha a gona taba.

3520

7305. Tha ka peelong ya tswaledi the teba ke mong tswaledi. Le baka le ta fitha le we a swanetšego go tilo ba tswara ka lona. Khorong a ka the ke a ba iša. Ke dithong, ka gobane o ta ba a thoriša khaitšedi ya gwe gammōgō le batogolo. Mothang motogolo a yo nyaka mosadi ga malome wa gwe, ke tšatši le we ba swanetšego go ntšha dikhomo tša go fetšiša mothologadi. Bjale gwa bōngala gore morwa o nyala umagwe. O amogēla pōō ke moka a re, thepelang lo nyakšla pōō. Tše di fetšiša monyalo wa moredi waka goba wa khaitšedi ya ka . Mo ke moja-lefa ge papagwe a hwilē.

7306. Maboi o ile a tšeya Mpheso. O ile a mo nyala ka dikhomo tše phethago menwana mmedi. Bjale ba mmotša gore o swanetše go nyakšla dikhomo tše pedi le tswetši. A bōna gore dikhomo a di gōna, ka šakeng ke khomo ka e thii. Nto e be e mo goletše. Ke moka a ya a kwna le mosadi wa gwe ba tšhaba. A ntšha khomo ya go tibiša ba ga makholo wa gwe gore ba nyakelle mono. Ba ile ba ya go phupha-matala, a ntšha pudi a raka makholo wa gwe ka yōna. Matala a phupha ke umagō kharebš. O wa fitha a re ke nyaka ngwana waka a ōmanya bakhonyana. Ba ntšha tha

3520
Cont

go mo raka, ke moka wa toga. Ke moka go fedilê.

7307. Maboi o ile a hwa a thešü a fê ba ga makholo wa gwe khomo le tswetši. Ka moragô ga mo ba thobogile lehu la mohu. Matšobane a dira bjala bja go butšiša dikhomo tša gwe. Mothologadi o i be a na le barwa ba bedi le ngwanenyana. Ba ile ba thabšila therola pudi. Ba mmotša gore dikhomo a di gôna. Ka baka la thokafalo ya dikhomo, o ta lebella ge motogolo wa gwe mo a nyadiwa. Ba rwadi ba bjala ba ya ba mmotša ka mokhwa o we ba ba fetotšego ka ôna.

3521

7308. Matšhobane a hwa motogolo wa gwe a thešü a nyadiwa. Moja-lefa a ka a ya ga malome wa gwe go tšeya mosadi. O ile a tšeya mosadi khorong e šele. Morwa Matšhobane o be a lebelatše yo we motogolo wa gwe mo a tilo tšeya mosadi, gore a khônê go tšeya dikhomo tša go fetšiša mmagwe. O ile a re o wa di rêra, bjale a gakana nabô ka dipolabolo. Ba re nkabe o rêrê mohu papa rena. Ke moka dikhomo di napilê tša loba. Ka gobane a ba ka bošla go tšeya mosadi ga malome wa bona. Mafellô a taba.

3522

7309. Mokaile o ile a hwa a šiya molato ga makholo wa gwe. Molato e be e le wa khomo ya tswetši. Mosadi wa gwe Makupuleng. O be a na le bana ba ba bedi ba basetsana lw mothankana. Bjale makholo wa bona a ya go butšiša khomo ya tswetši. Ba ile ba mo šupa motogolo wa gwe. Ba fe e ta re mothang a bônanang le mothoka wa gwe, ke gona o ta hwetšanago khomo ya go. Makholo wa bona le yêna a ka a ba le maata gôdimu ga taba e we.

7310. Motogolo wa gwe a nyadiwa. Le yêna malome wa gwe o ile a ba gôna mothang ba phôphêlago yo we motogolo wa gwe. Diphio tša tou a di phathagane. Ba itše go fetša go phôphêla, malome wa bona a bošla gae. Bona beng ba ile ba šala ba e tsheba. Ke moka ba ntšha khomo ya tswetši ba lefa molato wa go šiya ke mohu. Ba ile ba iša ka thebaka. Ke moka molato wa fêla. Mafellô a taba.

7311. Phušumane o ile a tšeya Mantepa. Batšeelane ke ba ratane. O ile a nyala mosadi ka dikhomo tše ntabe. A

3522
Conf

khopêla mosadi. A ba ka ba mo gafêla. Ba ile ba re a be a ba gotšetša mollô. Ke gore o swanetše go lata. O ile a dula le mosadi wa gwe ga gabô mosadi. Mosadi yo nongwe le yo mongwe, o nyaka go thôta monna wa gwe. Bjale Mantepa a fapana le mma gwe. A re go mmagwe, ke nna ngwetšhi weno. Le swanetše go thatêla tša ka dipitša. Bošegong bjo we, a napa a loka di lwana tša gwe, a toga le monna wa gwe. Ke moka ke gôna a bikile. O šaletše ke molato wa dikhomo tše nnê le tswetšhi.

3523

7312. Mosadi wa go latywa mo a ile a toga le monna wa gwe. Lentšu la nyakellang mono le gôna. Fêla mo a ile a toga naê, mosadi a na le bana, lentšu la nyakellang mono a le ke le ba gôna. Ke ge moredi wa bona a ile a fapana le batswadi ba gwe. Ke moka a loka thoto ya gwe a toga. Ba mmoneka mathô mo a toga. Bjale Mantepa o ile go toga le monna wa gwe ka moswana a tsogêla lapeng la mmagwe, go tšeya dilwana tša gwe tša go šala. Ba ga makholo wa gwe ba ile ba ya go rêra dikhomo. Bjale ka ge a be a lata mosadi, dikhomo di ile tša thoka. Ke ge ba ameya molato wa dikhomo tše nnê le tswetšhi.

7313. Phušumane a hwa a šiya a thešu a fetšiša mosadi wa gwe. Go togeng ga bona lapeng la mmago Mantepa, ba ile ba toga ba na le ngwana wa mothankana. Leina la ngwana ba re ke Lekola. Papagwe o hwile, a mo šiya e le lesogana. Ke moka ba lla the-llô tha mohu.

3524

Lekola o ile a ba moja-lefa.

7314. Maruwa-khogo ke khaitšedi ya Mantepa. O ile a ya go butšiša dikhomo tša go fetšiša khaitšedi ya gwe. Dikhomo tša monyalo di butšišwa ka bjala. O ile a dira bjona bjala. A roma barwadi ba bjala gore ba yo butšiša. Lekola o ile a bitša ba bagolo. Ke moka barwadi ba bjala ba thagiša lentšu la bona. Molato ba ile ba dumellana naê. Bjale dikhomo tša go lefa molato di ile tša thoka. Ba fetola ba-rumiwa gore thepelang lo botša ba ga makholo, molato re a o teba. Dikhomo a di gona. Barwadi ba ile ba mmotša ka mokhowa o we ba fetotšego ka ôna. Maruwa-khogo o ile a homola.

7315. Lekola o go nyala moredi wa Maruwa-khogo Ke motswala wa gwe mosadi yo we a ya go go monyala. Maruwa-khogo a re e wele botš phalafala, e wele motho wa letsolo. Baphôpšedi e be ba

3524 *cont.* khobakane. O ile a ntšha lesome la dikhomo. Ke moka a re moragō
ga gona maboēlō. Ba mmotšā gore dikhomo tše thaano ke tša
3525 go fetšiša mmago. O ka goma goba wa di šiya dikhomo tše dingwe
tše thaano, wa ya wa di tswadiša. Di ta re mo di tswetše, ke
moka wa ta wa nyala. Go ba o nyakēla tše dingwe tše ntabe o tē o
fetšišē monyalō wa go.

7316. Lekola o ile a di lethetša, a ya go nyakēla dikhomo
tše we ba ga makholo wa gwe ba mmutšitšego. O ile a thagiša
mantšū a: Ke molaō wa gore nna ke nyalē mma naa. Banna ba gabō
ba ile ba re ke molaō. Molaō o re ngwana wa pele wa mothankana
ke monna wa mmagwe. Ke gore mmago a ka the ke a laola wena o
dutšī o le gona. Lefa ga le gona la go šiya ke mohu, molaudi ke
wena. O ile a dumelana le mantšū a banna.

7317. O ile a iša dikhomo tše la ntabe. Ka morago ga mo
a bolabotše le banna ba gabō, ke moka a tšama a kolota dikhomo.
Ba ile ba mo kolota. Ke moka a ya a fetšiša monyalo wa mosadi
wa gwe. Ke moka molato wa go fetšiša monyalo wa mmagwe wa fēla
o e ta mo we. A beka mosadi wa gwe. Molato o fedilē. Mafello
3526 a taba.

Temana ya 12: Moja-lefa o lefa melato ya
go dira ke mohu papagwe.

7318. Molato ke le thepa ba ōba ka khonwane. Melato ya
dikoloto tša mohu, a še ya dikadimō fēla. Gona le melato e we
motho a no e dirago. Gona le mehuta e :- Buhodu, Bofebi, gophuma
le boloi. Ke melato ya ma-e-tirēlō. Modiri wa ōna go o mongwe
ga melato e, o swanetše go o lefa ka nošī. Modiri wa molato mo
a ka adima thoto go motho yo mongwe, ke moka a hwa, a thešū a
mo fa. Ke taba e we e swanetšego go šala e bōna ke moja-lefa.

7319 (a). Legoto le e tefa ka thetopo. Molato wa buhodu.
Ge motho a na le monwana. Ge a ile a boniwa mo a utswa. Moutswi
o swanetše go lefēla moutswetšwa. Ge a ka hwa a thešū a mo
lefēla, ga gona molato. O bolaila ke monwana wa gwe. Moutswetšwa
le yēna o ta šala a tona, a re ke nna ngwana wa monna. Ge motho
a na le monwana, a the ke a thōma dilong tša ka. Ka nnete mang

3527 le mang o ta tšhaba. Moutswetšwa a ka the ke a khōna go rēra moja-lefa. Letaba a ka theke a khōna go iša khorong. Bakhoro ba ka the ke ba amogēla taba.

7320. Khašane goba Maboya-boetha. Monna yo, e be e le phula mogopo. Modirō wa gwe o mogolo e be e le go nwa bjala le godiša mosadi wa gwe. Ge o ka bōna mosadi a nyarēla mo we ba nwago bjala, ka moragō o ta bōna go nyarēla monna. Bangwe ge ba e ya mašemong, wa gwe mosadi o wa mo thibēla, o re a e mašemong, o ya banneng. Ge bangwe ba buna ke moka, monna o thōma go thepela bošego. Ka moswana beng ba mašemo a we a ilego a tēna ba thōma go lla.

7321. Nyaka go utswa bošego di šma ka mere di a gobōna. Ba ile ba lalla beng ba mašemong. Go be go na le le kwapa le lengwe mo nageng ya gešu ba re ke Mokhabēla. O ile a mo tswara. Lehodu le na le maata. Ngwedī o be o khanya. Monna o ile a leka go latha morwalo. Mong wa tšhemo a mo tiya ka molamo. Ke moka ba thōma go lwa. Mokhošī o ile wa thabiwa gare ga temō bošego.

3528 Banna ba we ba go ba ba laletše a bona mašemo, ke moka ba tšhologēla mokhošī. Ba ile ba tswara lehodu. Ba mo rweša mo-rwalo wa gwe. Ba ya ba tiegetša molato gae ga gwe.

7322. Mokhabēla o nyaka Khašane a lefa ka khomo. Moutswi o ile a dumēla molato. A khopēla thebaka tha go tšama a tiya methate. Ba ile ba mmēla matšatšī a mathaano. Ge matšatšī a we a ka feta, o ta o kwa o bitšīwa ka khorong. Khašane a napa a tšhabēla makhoweng. Mong wa mabešle a bōna matšatšī a la a feta. Ke moka a the ke a thwa a thaya ga lehodu, a ya khorong.

7323. Ke molato, molato a o bole. Mokhabēla o ile a re go iša molato khorong, ba khoro ba amogēla molato wa gwe. Ba roma motho gore a yo mmotša ka tšatšī la gore o wa nyakega ka mono. Morumiwa o ile a hwetšana mosadi wa gwe fēla. Mosadi a re a ke tebe gore o ile kaya. Ke no okwa ge a re o thaya makhoweng go bērēkēla molato. Ke ge ba khoro ba emiša Mokhabēla ka gore, molato a o bole. O ta boya a ta a o hwetšana. Ke moka Mokhabēla a boēla gae ga gwe.

3529

7324. Khašane o ile a hwēla Kolwē ka baka la monwana. O be a šala a utswetša ba we ba ilego mošomong. Ka gobane makhoweng

3529
cont

go na le ba bošego le ba mothegare. Ge yēna a šetše ke moka,
o šaletše go utswa. Go bile gwa ba le le-šata the bešong tha khoro
e we a go ba a dula go yōna. Ba be ba tha tebe gore ke mang yo
we a ba utswetšago. Moepolai a llēlwe. O be a thēya mafelong
a khwedi. Mothang ba gōlago, ke moka o thōma go ba utswetšwa.
Mokobō o ile a beya lebipō molomong wa nto ya gwe. Lehodu le ile
mo le tēna la gata lebipō. Lebipō le ile la moloma. Ke moka
ke bolwetši bja gwe, go fithēla a e hwa.

3530

7325. Khašane o thalošetša ba gabō bolwetši bja gwe. Ke ge
a bōna gore go boima. Ke ge a ba botša gore ke lumilē ke lebipō.
Mong wa nto ya lebipō o ile a thega. Ke moka a re, o wa o kwala
monna wa gešu. Batho ba pjata ke matapa ka mokoting ka baka la
go nyaka tšhalete. Go bjale ka mahodu, le ōna a loma ke mabipō
ka go nyaka dilo tša maata a bana ba batho. Mošumi wa ka mokoting o
hwēla gōna. Moutswi o hwēla buutewing bja gwe. Ke moka a mo
togēla a le bjale.

7326. Mogoti o ile a ya ga Mokobō. O ile a o kwa lešokō ka
gobane Kašane e be e le motswala wa gwe. Ke tile go wena
mogagešu, ka baka la motho yo la wa go babja. Ke re ge e le motho
o di kwile. Ka goriale mo we ke khopēla gore o mo loollē. O ile
a re, ke a go kwa. Motho yo we, a go mpha pheko, ke mothipidi.
Le mo a ilego a ke mo tebe. Di ile tša šita di e ta mo we. Ke
moka Khašane a napa a hwa.

7327. Mogoti a ya go bega lehu gae. Ba ile ba moloka gona
makhoweng. Ka moragō ga mo ba mulukilē, ke moka a ya go pjata
le beya gae. Mokhabēla o ile a tha e tiša, a okwa mokhoši wa
thellō. Ka moswana ke ge a o kwa gore ke yēna monna yo la wa go
moutswetša. Ke moka ba lla thello tha fēla.

7328
3531

7328. Molaō wa mo motho a hwile. Ngwana goba yo mogolo, ka
moka ga bona ba fo tswana. Go fapana dillong. Ngwana ga ba tšee
le baka le le-telele. Ge motho a ka hwa, ba swanetše go bega ba
mošata lehu le we la mohu. Ke molaō wa mang le mang mo nageng
ya gešu Le yēna mohu yo we wa lehodu ba ile ba bega lehu la gwe.

7329. Molato o hwile le mong wa ōna. Ba khoro ba ile ba
dula ba lebeletše Mokhabēla le-tšatši le a ta tago ka lona.

3531
conf

Ka moragô ga matšatši a the makae, ka moragô ga mo thello the fedilê, ke moka moutswetšwa a ya khorong. Morena goriale ke Mokhabêla. Ke tile mo ka molato o la waka. Ba khoro ba re molato o hwile le mong wa ôna. Mohu o na le morwa, ka baka le we o swanetše go lefa. Ba khoro ba re mohu o tšhabile le mo khorong a tha ta. Goriale mo we ke gore le go athodiwa a ka a thodiwa. Re ka the ke ra khôna go rêra morwa wa gwe, ka baka la gore katholo a ya ka ya ba gona. Ke legoto le e tifile ka the topo tha lona. Ke moka molato wa fêla ka gore o hwile le mong lehodu. Mafellô.

7330. Mamokhadi o ile a tswariwa a utswitše khogo ya Matheboko. Ba be ba agišane, fêla ba tha aga le gora ka le thii. Ke ba batagani. Dikhogo e be di tha beele. Ka tšatši le lengwe khogo le mae di a thepela. Dikhopolo tša ba bagolo ba gopolêla ba dikhomo. Ka gobane badiši ba khale, e be ba dula merakeng le dikhomo. Ke bona ba-utswi ba dikhogo le mae a tšona. Khanthe mankobô wa dikhogo ke mosadi. O thêya tšatši la mabjala. Ke moka o tšwa nabô gae, o goma a boya. Tšatši la mabjala ga gona motho yo a šadiwago moragô.

7331. Mamokhadi a tswara khogo e le maeng. Ka tšatši le we, o ile go bjelabjela, ke moka matheboko le yêna a gona. A ya a dula gôdimu ga mmoto male-ba le gae. A mmôna a têna gae. Ka moragô a bôna moši o tupa. Ka moragô ga lebakanyana, a bôna a e tšwa ka moteng wa gwe, a e ya ka moteng wa gabô. Dikhogo tša thôma go lla. Ka moragô a bôna a boya a phuthetše the thengwe. O ile a gona a boêla bjaleng. A ya a botša monna wa gwe.

7332. Lehodu le na le marara. Monna o ile a bitša monna yo mongwe, ke moka a ya nabô gae. Ke banna ba ba bedi le matheboko. Mollô wa lehodu o gotšitše ka gare ga nto letšatši le fiša. Ba fitha. O ile go ba bôna be têna ka maforo, a thôma go tswalla nto ya gwe. Ke moka a pepula ngwana wa gwe. Monna yo la o šele a mo dumediša. A re o reng o pepula ngwana, mo la o re bôna re e ta. Ke be ke tile go fa ngwana tša goja, ke kitimêla go tšama ke khopêla mabjala. Ka lebaka le we ngwana o wa lla, o nyaka nama.

3533
Cont.

7333. Re ngathêlê nama e we e bolabologo ke ngwana yo.

Nama a e gôna e no ba mebolabolêlê ya ngwana. Matheboko o ile a fetêla ka gae ga gwe. O ile go lebella khogo e la ya goba e elama. Ke moka a bôna mafofa a go thobêga, le mae a the gôna. A goma a boêla, kowa a šilego banna ba bolabola le mogotšai wa mollô wa mothegare. Khogo yaka a e gôna gammôgô le mae a yôna.

3534

Mathô a Mamokhadi a fetoga, ke moka a thôma go ba le di-thong. Ba ile ba di-ra gore a bulê nto. O ile a gana go bula. Ke moka ba bula, ba hwetšana khogo le mae. O re ngwana o bolabola maka, keng the.

7334. Mamokhadi o re le tšwa nayô kae. Ka moragô ga mo ba bone khogo ba mo šupa gore keng the. Ke moka a re go bona, le tšwa nayô kae. Ba re re butšiša wena, gore molato keng o bolaya khogo ya rena. Le mpone mo ke bolaya. Go beile mang ka mo ntong ya go. Ke butšiša lena gore nka baka lang le beya khogo ka ntong yaka, khanthe a lena manto le naô. Mokhošî o ile wa thabiwa, batho ba bangwe ba ile ba kitimêla mokhošî. Ba ile ba re go mosadi o tswitšê molato. O ile a no tšwêla pele le go gana. Ba re o molato re mmône. Ke moka ba gomêla mabjaleng.

3535

7335. Mamokhadi o dumêla molato. Mong wa khogo o ile go bôna gore mosadi o wa gana. A napa a iša taba khorong. Ba ile ba re bjale ka ge monna wa gwe a the gona, re ta no fudiša molato. Ka nnete ba ile ba o fudiša. Lehodu la leka go gana. Ba re mollô o gotšitšê ke mang ka gare ga nto yago. O ile a re ke nna. O be o nyuka go dirang ka ôna. Ke be ke bešitšê molatša. Ge o bôna batho wa tswalla nto, o be o tšhabišang, ka gobane molatša a ba tšhabišî. A ka a ba araba. Ke moka a re, ke be ke tšhabiša gore ba the ke ba bôna dibi tša ka. O wa bôna gore o dirile molato. O ile a e thumêla. Ba khoro ba boloka mafofa a khogo. Ba letela monna wa gwe tšatšî le a ta go boya bogwaragwara. Molato a o bole. Ba risale ke ba khoro ba totša mong wa khogo.

7336. Mamokhadi a hwa . Molato o ile wa êma mengwaga e unmedi. Ka the lemô tha boraro ke moka mosadi a thabêga. Monna wa gwe o ile a fapana le makhowa a gwe. Ke moka mokhatha a boya gae. Khanthe o bitša ke lehu la mosadi wa gwe. O ile mo a

3535
Cont

fitha gae, a hwetšana le molomo wa go bolabola o the gona. Ka moragô ga matšatši a mabedi, monna e fithilê, ke moka mosadi wa gwe a mo šiya.

3536

7337. Ba khoro ba bitša Mokhatha khorong. Ka moragô ga mo thellô the fedile, ke moka moutswetšwa a goma a boêla khorong. Ke tile ka molato o la wa khogo. Ba re re a gokwa, fêla o tebe gore taba e boima. Go leka noka a ša go e tshela. Mothomong o ta dumêla, mothomong a gana. Le wena o wa di teba gore motho o tswariwa ka mantšu. Ke ge ba roma motho a yo mmitša.

7338. Molato o bodilê le mong wa ōna. Ba khoro ba re go Mokhatha, o bitša ke rena, ka baka la monna yo. Mohu mosadi wago, o ile a utswa khogo ya gwe. Bjale molato re ile ra o fudiša mo khorong. Ra hwetšana gore ke nnete o utswitše. Bjale wa ōmêla wena gore o te o lefê molato. Ke yōna taba e we o bitšeditšwego yōna. Di a o kwala dikhoši. Nna ke hwetšane mosadi, waka e lebita. Ka baka le we a ke tebe thelo ka taba e. Le lehu la mosadi a ke tebe the we the mmolailego. Mothomong o bolaila ke bjona bohodu bjo we bja gwe. Nka teke ka khōna go lefella lebita. Banna ba ile ba bipêlwa ke taba. Ke moka molato wa napa wa bōla. Mafellô a taba.

3537

7339. Konko o ile a hwa a šiya molato wa bohodu. Monna yo o ile a ya le Temeka makhoweng. O ile a boya pele. The twaêlô tha batho ba go ya makhoweng, ge ba bōna yo mongwe a boêla gae, ba mo romêla le dilo tša bona. Ba dirêla gore mo a fithile gae, a tšame a di fa basadi ba bona. Go ile gwa ba bjale ka (makonko) Konko, o ile mo a boya gae, a fa Konko lesome la diponto le dikobô tša mothegare le ya bošego. A re o ta ya o e fa mosadi wa ka. Goriale ke Temeka.

7340. Ditsotsi di ile tša tšeela Makonko tšhalete. Mangolo a khale e be e le molomo. Ge ba bōna yo mongwe a e ya gae, ba mmotša gore ba dumêlê. Ba gae le bona go le bjale, o ba dumediše. O ile a fitha a fa mosadi wa Temeka dikhobô tša mothegare le kobô ya bošego. A thalošetša mosadi gore o be a mphile le tšhalete bjale dikêbêkwa di ntšeeetše yōna. Le yaka tšhalete di tšere.

3537
Cont.

3538

7341. Maboi a ya makhoweng. Mosadi wa Temeka, o ile a kwa gore, Maboi o ya makhoweng. Ke moka a ya go yêna. Ke tile mogo lena papago Madišego. Ke re le dumediše monna waka. Diphasele tše la a di rometšego ka papago Makello, ke bone dikobô tša mothegare le kobô ya bošego. Ge e le tšhalete o re o wa mogilš ke dikšbêkwa. ^Ae tšona tše we ka go ba ke e ta go lelaela tšona. Monna a re o kwile mang ya rego ke ya makhoweng. A ka o-kwa motho, ke no re, ge le ka tšhoga le ile. Ke gore ke molaš wa gore monna mo a e ya makhoweng, a boniwi ka gobane ba ka mmêla dingwe teleng. O ile a lebadiša, ke gore dipoba di ile tša lewa.

7342. Maboi o anêgêla Temeka ditaba tša mosadi wa gwe. Ka moragô ga mo a bone gore batho ba lebetše, ke moka a botša mosadi wa gwe gore a mo dirêlê dipoba. O nyaka go ya go tsoma. Mosadi o ile a dira ka mokhwa o we monna wa gwe, a mmutšitšego ka ôna. Ke moka a tsoga bošego, a re go mosadi šala ga bote, ke ya makhoweng. Ke moka a napa a toga. O ile go fitha a balla Temeka lengolo la go tšwa ga mosadi wa gwe.

3539

7343. Temeka a boya gae. O ile a dula thelemô ka the thii, ka moragô ga mo a hwetšane ditaba tša go tšwa ga mosadi wa gwe. Ka thelemô tha bo bedi ke moka a boya gae. Mosadi o ile a no mmotša ka mokhwa o we a ilego a botša papago Madišego. Ke di kwile mogatšaka, ke ta di kwa bjale ka ge ke tile.

7344. Temeka o ya go butšiša Konko. O ile a dula beke ka moka a thešu a ê go umutšiša. Le yêna a ka a ya go buiša le-karapa. Lekarapa ke motho yo a tha tšwago makhoweng. Ka beke ya bo bedi, ke moka a ya go butšiša. O ile a hwetšana ba tha duletše mollô khorong. Ke tile mo go wena mmati. Ke ya go kwa. O tile neng. Ke beke ya bobedi e. Ke nnete, nna ga ke tebe le gore o tile. Go bjale, bjale ka ge o mpôna. Ke a kwa ka mokhwa o o tilego go nna, ke tswanêlô. Le nna mo la ke tebe gore o tile, nkabe ke tile go go bôna.

7345. Temeka a re ke na le magane nago. Ke moka ba toga ba ya ba dula thopa ya bona ba le ba ba bedi. Ke tile ka baka la tšhalete. Mosadi o mpotša ge wena o mo file dikobô fêla.

Bjale ke tile go kwa gore tšhalete yōna e ile kae. O wa o kwala mogwēra waka. Mosadi wa go ke ile ka mmotša. A go botša. Mosadi o mputšitše fēla dikobō, ka thekō ya tšhalete a mpotša.

3540 O diyo lebala, ke ile ka mmotša gore dikēbēkwa di ntšee tšhalete. Ga-mmōgō le ya ka. Ke ya go kwa bjale molato ke wa mang. Le nna mo we ke šitwa go teba gore molato ke wa mang. Wena o swanetše go mpha tšhalete ya ka. Ke a gokwa, tšhalete ya go a ya lewa ke nna, e liwilē ke ditsotsi. Ba ile ba the o kwanō, thopa ya bona ya thinyega.

7346. Ba bošla khorong go bolabola gōna. Bjale ba bēgēla banna ba la ba go ba togēla ge ba e ya thopeng. Banna ba la ba butšiša Makonko gore ke tšhalete e kakang. O be a nthometše lesome la diponto gore ko fa mosadi wa gwe. Banna ba re o molato ka gobane dikēbēkwa di e tšere e le matsogong ga go.

7347. Temeka a iša taba khorong. Ka moragō ga mo banna ba ile ba mmotša gore o na le molato, ka baka la mo ba mo tšee diateng tša gwe. Monna o ile a e tumēla molato. O e tumēla molato rēla tha go lefa molato the the gona. Bjale mong wa tšhalete a re, taba e ke ya mohwa pele. Ke gore yo mongwe wa rena mo a ka hwa ke moka ke go loba. Taba e tswanetše go tswara

3541 ke ba khoro. Le lena ka ditšbē le o kwile ge monna a kwašla ka the-khošī. Katse wa bōna e kwašla ka the-khošī, e dirēla gore mpja ya the ke ya khōna go e tswara. Ka gobane e ta khōna go e kapanya ka dinala. O ta ba wa o kwa mpja e lla. Ba ile ba šitwa go mo thibēla. Ke moka monna a napa a iša taba khorong.

7348. Ba khoro ba bōna Konko molato. O ile a leka go gana molato bjale ka pele. Bjale banna ba mmōna phōšō. Le go mmuiša a wa ya. Le go mmege ka mokhwa o we dikēbēkwa di go amogilego ka gona a wa ya. Mo mabakeng a mabedi a a ka gōdimu, a šupa gore o filo ja. Le baka le, di tšere diateng tšago. Ke gore ke wena yo we o swanetšego go lefa. O ile a e tumēla molato la bobedi.

7349. Konko o ile a ntšha diponto tše thaano. Ka moragō ga mo a e tumetše molato, ba khoro ba mmotša letšatšī le we a swanetšego go tiša di-tefa. Ka lona letšatšī le la ba go

mmotša ka lona, a tšwa a tšwere the thaano tha diponto. Ke moka a fitha a fa ba khoro. A re ke tha tšama ke tiya dikoto.

3542 Ba ile ba mo fa matšatši a mangwe.

7350. Konko a hwa. O ile a bošla khorong a ba botša gore, nkešu ke bônš thelo. Ba mo fa matšatši a matelele a go tšama a tiya dikota. Ka moragonyana ga matšatši a the makae, a thabšga. Molato o ile wa šma. Ka gobane motii wa dikota ke yēna mong wa molato. O ta re mo a fodilš, ba khoro ba ta khōna ba mo šala moragō. Khanthe bolwetši bjo la bja gwe ke moka ke lehu la gwe. Ba khoro ba ile ba bigiwa lehu la mohu. Molato o ile wa šma. Ba ile ba lla lehu la mohu wa bona go fithšla mafellš.

7351. Pitša e bela ka go bešeletša. Ka letšatši la thobošo ba šupa Makello go ba moja-lefa. Temeka a bōna ga bote gore thello the fedilš. Ke moka a goma a bošla khorong. Ke tile ka molato o la wa ka. Ba khoro ba re le rena e be re emišitše, ke bakeng tha lehu la moutswi. Ke moka ba roma motho a ya a bitša Makello. Moutswetšwa a butšwa letšatši le a ta tago a gathana le moja-lefa ka lona. Moruniwa o ile a ya a mmotša. Le go mo thalošetša gore o bitsetšwa molato wa bohodu bja mohu papago.

3543

7352. Ba khoro ba thalošetša moja-lefa molato. Ba ile go mmotša gore o wa nyakšga khorong, ke moka le yēna a bitša banna ba gabš, ke moka a ba botša molato. Banna ba gabš moja-lefa, ba ile ba re molato, o wa tibja, bjale o hwilš le mong wa ōna. A rieng re ta ya re e kwa ba khoro gore bona ba reng. Ba ile ba ya naš khorong. Moutswetša le yēna o ile a ba gona. Ba khoro ba thōma go thalošetša moja-lefa. O bitša ke rena, ka baka la monna yo o mmōnago. Mohu papago o ile a ja tšhalete ya gwe. O ile a ntšha the thaano tha diponto. The thaano the thengwe o hwile a thešu a the ntšhe. Ke yōna taba e we ke le bitšetšago yōna.

7353. Makello o ile a dumšla molato. Ba ile ba le thetša polabolo e la ba go e bolabola ba tha le gae. Go bolabola ke

3544 go gudiša molato. O ile a khopela the baka tha go tšama a tiya dikota. Ba ile ba mo dumella. Ka moragō ga matšatši a the makae, ke moka a bo ya a tswere diponto tše thaano. Ke moka a fitha a fa ba khoro. Molato wa bona wa fêla o e ta mo we. Mafollō a taba.

7354.(b) Bofebi. Ke modirō o mongwe wa thago. Modiro o o thagiša dimpa. Ke modiro o mongwe wa go tefa le go baba. Ke ōna mokoti wa lehu. Bjale ge monna a ka imiša mosadi wa monna yo mongwe ke molato. Moimiši o swanetše go lefa moimi. O lifiša ke mong wa mosadi. Ge ba tha dira modirō wa bona ba le ba ba bedi, o be o le monate, lehono o wa baba ka gobane o ntšha ditseka. Khogo ya tshadi a e leke, go leka ya mamokokonopē. Ge khogo ya tshadi e ka leka meso, e ya thola e swanetše go bolaiwa. Ke gore ke monna yo we a thōmago mosadi. Ke baka le we go lifišwago monna.

3545 7355. Ge modiri wa molato wa mpa a ka hwa. Mothomongwe o hwa taba e thešu e tibiwē. Ka moragō ge ba butšiša moimi, ke moka a bola motho yo la wa go hwa. Molato a o be gona. Ke moka ke the pipimpi. Le ge ba bo mohwedi ba ka o kwa, le bona a ba na taba. Ke mpja e hwile mafekong. Le ge a ile a hwa ba dutši ba mo rēra molato. Ke moka molato le ōna o bodilē. Mong wa mosadi a ka the ke a khōna go iša taba khorong. Ba khoro le bona ba ka the ke ba e theletša.

7356(c). Go phuma goba go ntšha mpa. Go phumēga ga mpa. A še modirō o we o dirago ke motho. Boloji bjona a bo thoke, bo no fêla bo e ba gona. Ge monna a ka imiša mosadi, ka morago mpa ya phumēga. Gantši ke moka moimiši a tha na molato. Mogo go fulēga o o namšlšgago. Ke gore ge ba ka hwetšana gore moimiši a na mantšu, gona ba mo kifiša. Go bjale ka go ntšha mpa. Mosadi o ntšha mpa ka baka la go tšhaba le-thōyō ga monna wa gwe. Motho yo we a swanetšego go lefa ke montšhi wa mpa.

7357. Dipoleng o ile a šiya molato wa mpa. Tšhwene ja mothatswa ka o thii, o ta o kwa o babago. Ke gore monna o swanetše go khetha mosadi ka o thii. Goriale mo we ke gore o ta teba gore o gobatšitše ke mang. O ile a imiša Makopi. O ile

3546 a hwa ka baka la basadi. Mpa ya šala e utuluga ka morago ga lehu la gwe.

7358. Ngaka ya mpa ke mosadi. Nthetollē ke monna wa Makopi. O be a le makhoweng. Mpa ya mosadi e rēra ke monna wa gwe. A ba ka ba mmutšiša, ba ile ba leta monna wa gwe mo a boya. O ile a boya a hwetšana mosadi wa gwe a na le mpa. Ke moka a butšiša mosadi wa gwe. Molaō wa mo mosadi a ile a šala a ima monna a ile makhoweng. Monna o re go tēna, ke moka mosadi a mo fagēla tša goja. Lebaka la mo a ija, ke moka o tšhabēla ga mokhekolo yo mongwe. O mo roma gore a yo mo rapella ga monna wa gwe, gore o šetše o tshintše.

3547 7359. Makopi o ile a tšhabēla ga Makhobēlō. Ke tile mo go len lena makholo, ke re thepelang lo nthapella ga monna waka. Molato keng ngwanaka. Ke na le mpa. Napa o mpotše gore lerumu ke la mang. O ile a re lerumu ke la mohu. Ke mang. Ke Dipoleng. Ke moka mokhekolo a ya ga monna. Ke bōna mosadi wa go, ka kowa gaka. O re ke te go mo rapella, o tshintše. O re o tshintše ke mang. Goriale ke monna. O re ke mohu Dipoleng. Thepela o mmitša o tē naē. Ke moka mokhekolo a goma a ya a mmitša, a boya naē.

7360. Monna o butšiša mosadi wa gwe. O wa bōna mosadi, a ke nyake go go tiya, ke nyaka ge wena o mpotša therešo fēla. O re mpa o imišitše ke mang. Le nna ke go botša nnete mogatšaka. Nnete ya gōna ke e fe. Nnete ke yēna mohu Dipoleng. A ke nyake o upotša lebita. Yo mongwe yēna a ke mo tebe mogatšaka. Ke moka taba ya šita monna. Ngwana a bēlēga a no hwetšana a swana le mohu. Ya ba gōna monna a khōlwago, gore mosadi o'mutšitše nnete. Ke moka molato a wa ka wa ba gona. Taba ya fēla e ta mo we.

7361. Thephamo a šiya molato wa mpa. Khale ba be ba lēla bana ba gola. Ngwana o ta re kowa a khōna go kitima ka lebelō, ya ba gona monna a dirago gore ngwana a lethetše gomama. (Golomola.) Ba be ba dira ka mokhwa o we ka baka la go tšhaba mapono. Madome o ile a tha lēla ngwana wa gwe, ke moka Thephamo a lomodiša ngwana.

3548

7362. Ngwana o ile a babja. Linago ngwana o be a teba gore o fitile ke khwedi. Bjale a tšhaba go thibêla ngwana gomama. Ka gobane molaô wa go ntšha ngwana letsweleng o tšwa ga monna. Monna o ile a teba gore mosadi wa gwe o na le mpa, ka baka la bolwetšhi bja ngwana. Ke ditaola tše we tša go umotšha. Ke ge a tšama a laola bolwetšhi bja ngwana. Bjale monna wa ngaka, a re ditaola tša ka di re letswela la mma le a thaba, le nthabile ka matutu. Matutu ke mokhato wa mo mosadi a na le mpa. Ya ba gona monna a tebago gore mosadi wa gwe o na le mpa.

3549

7363. Madome o butšiša mosadi wa gwe. Ka moragô ga mo ngaka e laotše, ke moka ya mo fa metantane. O ule a lwa le bolwetšhi bja ngwana pele. A dira gore ngwana a molomolê letswelê. Bolwetšhi bo ile bja fêla. Ke moka monna a re go mosadi, o ke o mpotše gore mpa o e hwetšane kae. O ile a re mpa ke yago. Goriale ke mosadi. Monna o ile a kwata tiya mosadi. O ile a o kwa mmele go baba, a re ôma ke go botše. Ke ge mosadi a bola Thephamo.

7364. Madome a romêla Thephamo the baka. Thepela o botša Thephamo. Ka mono ke lwa le mosadi waka. Bjale ke kwa mosadi a re mpa o filê ke yêna. Ke re ke nnete go bjale. Thebaka the ile thaya, tha fitha tha umotšha ka mokhwa o we arumilwego ka ôna. O ile a fetola thebaka ka gore, taba e we nna a ke tebe. Ke moka thebke tha boetšha mantšhu moragô. Monna o re taba e we a ke tebe. O wa di kwa mosadi, monna yo la wago, o wa ganetšha. A gona yo mongwe yo ke mo tebago, ke teba yêna fêla. Bjale ka ge a gana, ditaba di tswanetše go ya khorong.

7365. Madome a iša molato khorong. O ile a goma a tibiša mothinyi, gore wa the ke wa makala, mo o bitšwa ka khorong. A re golukile thepela. Ke moka ke mo a iša taba khorong. Ba khoro ba amogêla taba. Thephamo o ile a bitšhiwa. Ba ya ba gathana khorong ka lona letšatšhi le la ba ilego ba tê ka lona.

3550

7366. Mosadi o ile a thanogêla polabolo ya gwe. Ba khoro ba dira gore ba o kwê dipolabolo tša mosadi. Ke ka moragô ga mo Madome a thalušitše ka mokhwa o we, a telego ka ôna khorong. Mosadi a re, ke boletše gore ke Thephamo ka go kwa mmele go baba.

3550
Conf

Mpa e ke nego nayō ke ya monna wa ka. Monna wa go o kile a robala ka ntong ya go. Aowa, o be a nthotola mothegare. O bōna gore o gona yo a ka bolayago ngwana wa gwe. A gona. Bjale o reng o re mpa ke ya monna wa go. Ke riale ka gobane ke ya gwe. Ke ngwana wa mathomō ngwana yo. Aowa ke wa boraro yo. Le ba la ba pele o ile a nyaka go ba bolaya ka ōna mokhwa o. Aowa. Bolabola nnete mosadi.

3551

7367. Mosadi a re mpa ke ya Thephamo. Ke be ke no gana, ka gobane monna a nyake. Le ka lapeng la-ka a gate. O mpotša gore ke nna motswetši. Nna ke ile kamo fetola ka gore motswetši ke wa mpja. Ke tša na tše we Thephamo. Ditaola di teile wena. Monna o ile a gana. Ba mmotša gore ngaka ya mpa ke mosadi. Monna yo mongwe wa khoro a re taba re tswantšha ka e ngwe. Malōba re ile ra lifiša Pōpōla a dutše a gana. Mosadi o ile a bēlēga lekhowa. Molato a o bole. A re lebelleng ngwana. Banna ba ile ba kwana ka lentšu la go lebella ngwana.

7368. Mogōga mogolo a o na nama, nama e na le mogōgana. Ka moragō ga matšatši a the makae, Thephamo a wēla medibeng. O ile a robala le mosadi wa go ntšha mpa. O ile a tšhaba go botša ba bagolo, gore ke go batšitše ke mosadi wa gore. Basadi le bona ba masno, ba bofa gore a the ke a mmola. Tšatši le we a thomago go mmola ke tšatši le a hwago ka lona. Le yēna o ile a ba bjale. Ka tšatši la bo felō bja gwe, a ba botša gore ke ile ka robala le motanalo. Ba ile ba tha nyaka ditela tša go khopēla dithare ga mosadi, ke moka a hwa.

3552

7369. Mosadi o ile a šala a bēlēga mothinyi a hwilē. Ngwana o ile a fo swana le mohu. Bjale mong wa mosadi a goma a bošla khorong le mosadi le ngwana. Ba ile ba mmōna gore ngwana o tswana le mohu. Bjale ba khoro ba re molato o šitile ka gobane modiri wa molato o hwile. Mong wa mosadi a re, khoši ya toga ngwe e ya šala. Ba re go yēna o a rugile. Morwa wa gwe a ka the ke a šala a robala le mosadi wago. Le gona taba e ile ya ēma ka khane. Bjale o hwile, khane re ta phikhišana le mang. Ke moka molato wa šitwa go tšwēla pele. Mafellō a taba.

3552
Cont.7370. Lenaneō la ditemana tša tema ya 32(b).Thoto ya monna wa basadi.6972. Temana ya 8; Moja-lefa o tamegile go tšeiša baratho.3353.7003. S.1; Barwa ba mohu ba ka ba magakwa. 3369.7025(a). Khōkhō le dipelašlō tša mašakha. 3379.7022. Temana ya 9; Paballō ya moja-lefa go mašakha. 3378.7029.(b) Letsogō la mofani ke moratho. 3381.7088. Temana ya 10; Moja-lefa o ja le dikadimō tše we di
thešu di buišiwō. 3411.7140. S.1; Monyala ka pedi o nyala wa gwe. 3437.

3553

7143.(a) Maphikulugō o ile a šiya dintō tše pedi. 3438.7157.(b) Teka a dira bjala go rēra monyalo wa Mašumu. 3445.7192. Temana ya 11; Moja-lefa o lefa melato ya papagwe.3463.7318. Temana ya 12; Moja-lefa o lefa melato ya go diriwa ke
mohu papagwe. 3526.7319.(a) Legota le e tefa ka thelopo. 3526. (Bohodu)7354.(b) Bofebi. 3544.7356.(c) Go phuma goba go ntšha mpa. 3545.

Ditaba di tha tšwēla pele. Go tha ta ngwadiwa ka yōna.

(b) Bofebi, go phuma mpa le go ntšha mpa. Le go tšwela pele ka
ditaba tša Tema ya 32(c).

End. S. 914